

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

CURSO 2021-22

DEPARTAMENTO DE ARTES PLÁSTICAS

02AP

IES ARCEBISPO XELMIREZ II

SANTIAGO DE COMPOSTELA

INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN.....	4
CARACTERÍSTICAS DO CENTRO E DO ALUMNADO.....	7
PROFESORADO DO DPTO. E DOCENCIA ASIGNADA AO MESMO	8
PREVISIÓN DO DESENVOLVEMENTO DA PROGRAMACIÓN	9
CONTRIBUCIÓN DA MATERIA AO LOGRO DAS COMPETENCIAS CLAVE	11
OBXECTIVOS XERAIS	13
ESO	13
BACHARELATO.....	14
EDUCACIÓN PLÁSTICA, VISUAL E AUDIOVISUAL 1º ESO.....	14
RELACIÓN ENTRE OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE E TEMPORIZACIÓN PARA CADA UD.	14
PERFIL COMPETENCIAL E TEMPORIZACIÓN	20
INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA.	22
MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS	31
EDUCACIÓN PLÁSTICA VISUAL E AUDIOVISUAL SECCIÓN BILINGÜE	32
XUSTIFICACIÓN DO PROXECTO	32
PROFESORADO E ALUMNADO PARTICIPANTE	33
OBXECTIVOS	33
METODOLOXÍA.....	35
AVALIACIÓN	36
EDUCACIÓN PLÁSTICA, VISUAL E AUDIOVISUAL 3º ESO.....	43
RELACIÓN ENTRE OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE E TEMPORIZACIÓN PARA CADA UD.	43
PERFIL COMPETENCIAL E TEMPORIZACIÓN	48
INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA	50
MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS	56
EDUCACIÓN PLÁSTICA, VISUAL E AUDIOVISUAL 4º ESO	57
RELACIÓN ENTRE OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE E TEMPORIZACIÓN PARA CADA UD.	57
PERFIL COMPETENCIAL E TEMPORIZACIÓN	62
INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA	64
MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS	70
DEBUXO TÉCNICO 1º BACHARELATO.....	71

RELACIÓN ENTRE OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE E TEMPORIZACIÓN PARA CADA UD.	71
PERFIL COMPETENCIAL E TEMPORIZACIÓN	79
INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA.	81
MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS	90
DEBUXO ARTÍSTICO 1º BACHARELATO.....	91
RELACIÓN ENTRE OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE E TEMPORIZACIÓN PARA CADA UD.	91
PERFIL COMPETENCIAL E TEMPORIZACIÓN	94
INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA	97
MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS	101
DEBUXO TÉCNICO 2º BACHARELATO.....	102
RELACIÓN ENTRE OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE E TEMPORIZACIÓN PARA CADA UD.	102
PERFIL COMPETENCIAL E TEMPORIZACIÓN	109
INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA	110
MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS	119
DEBUXO ARTÍSTICO 2º BACHARELATO.....	120
RELACIÓN ENTRE OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE E TEMPORIZACIÓN PARA CADA UD.	120
PERFIL COMPETENCIAL E TEMPORIZACIÓN	124
INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA	125
MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS	130
CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS	131
ESO	131
BACHARELATO.....	132
ACREDITACIÓN DE COÑECEMENTOS EN MATERIAS DE 2º BACHARELATO	133
DEBUXO TÉCNICO.....	133
DEBUXO ARTÍSTICO.....	135
CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN	135
CRITERIOS SOBRE A CUALIFICACIÓN	136
ESO	138
BACHARELATO.....	138
PROMOCIÓN DO ALUMNADO.....	139

ESO	139
BACHARELATO.....	139
AVALIACIÓN INICIAL	140
ORGANIZACIÓN DAS ACTIVIDADES DE SEGUIMIENTO, RECUPERACIÓN E AVALIACIÓN DAS MATERIAS PENDENTES.....	141
ATENCIÓN Á DIVERSIDADE	142
ELEMENTOS TRANSVERSAIS.....	143
ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES	144
MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN E PROCESOS DE MELLORA	144
INFORMACIÓN AO ALUMNADO.....	146

INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

A seguinte documento refírese á programación didáctica do departamento de Artes Plásticas do IES Arcebispo Xelmírez II en Santiago de Compostela. Para realizalo tívose en conta a seguinte normativa:

- Lei Orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a Mellora da Calidade Educativa, modificou o artigo 6 da Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, de Educación, para definir o currículo como a regulación dos elementos que determinan os procesos de ensino e aprendizaxe para cada un dos ensinos.
- Real Decreto 1106/2014, do 26 de decembro, polo que se establece o currículo básico da Educación Secundaria Obrigatoria e do Bacharelato.
- Orde ECD/65/2015, do 21 de xaneiro, pola que se describen as relacións entre competencias, os contidos e os criterios de avaliación da educación primaria, a educación secundaria obrigatoria e o bacharelato.
- Decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia
- ORD_ECD_1361-2015_Currículo_ESO e BAC MEC e avaliación
- RESOLUCIÓN do 20 de xullo de 2017, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, pola que se ditan instrucións para o desenvolvemento, no curso académico 2017/18, do currículo establecido no Decreto 86/2015, do 25 de xuño, da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia.

Os profesores que impartirán clase neste curso escolar 2021-22 son: Amabel Míguez de la Sierra e Jesús Fandiño Gracia, quens consideran que o valor formativo da materia reside no desenvolvemento da capacidade de observación así como a de aprender a expresarse mediante a linguaxe gráfico-plástica para o que deben coñecer distintos recursos procedimentais, instrumentos e técnicas artísticas.

Pensamos que é moi importante concienciar aos alumnos do poder de comunicación da linguaxe da Plástica, unha linguaxe que carece de barreiras idiomáticas e que posúe unha inmediatez única para a captación da mensaxe e, ao mesmo tempo, é universal e individual. Así mesmo o auxe das novas tecnoloxías fai necesario que

dotemos aos alumnos do coñecemento destas linguaxes propias que lles permitirá utilizalas sen o risco de perder a súa individualidade.

Entendemos que o ensino desta materia debe estar baseada nun método individualizado, creativo e activo. Cada alumno posúe características distintivas e calidades que configuran a súa peculiaridade, e segue unha liña evolutiva persoal. Dotaremos aos alumnos dos contidos conceptuais e procedimentais propios da materia a partires de: explicacións teóricas, proxeccións audiovisuais, presentación directa de obras, obxectos ou materiais, visitas a exposicións, museos, etc. É necesario establecer previamente un nivel teórico e práctico mínimo accesible ao conxunto dos alumnos, que haberá que establecer tras unha oportuna avaliación inicial que verifique o estado de desenvolvemento tanto do grupo como do individuo. O ensino desta materia debe seguir un método creativo, baseado no interese por parte do alumno, que debe sentir a necesidade de satisfacer os seus impulsos estéticos e de coñecemento. O método creativo ha de estar á súa vez baseado no principio de actividade. Para estimular a actividade convén: establecer un fin valioso e accesible para o alumno, determinar as actividades precisas para conseguilo, realizar o traballo de forma individual e efectuar unha crítica construtiva que incite a novas actividades. Coa presente organización de contidos preténdese un sistema de aprendizaxe continuo, no que todo coñecemento novo teña unha aplicación inmediata e compréndase como parte dun proceso.

Empregaremos unha metodoloxía que permita o desenrolo do talento nos alumnos, plantexaremos proxectos que posibiliten a adquisición de competencias e habilidades fundamentais como: creatividade, comunicación, colaboración e pensamento crítico, estes proxectos permitiralles aprender a resolver problemas complicados e levar a cabo tarefas difíciles empregando os coñecementos e habilidades adquiridas, tamén posibilitará formar persoas capaces de interpretar os fenómenos e os acontecementos que ocorren o seu arredor e desenrolar a motivación pola busca.

En primeiro e terceiro da ESO a materia estrutúrase en tres bloques: *Expresión plástica*, *Comunicación audiovisual* e *Debuxo técnico*. No bloque de *Expresión plástica* o alumno experimenta con diversos materiais e técnicas artísticas durante o proceso de creación. No bloque de *Comunicación audiovisual* propiciaremos que o alumnado adquira unha maior autonomía na creación de obras persoais, axudando a planificar mellor os pasos para realización de proxectos artísticos, tanto propios coma colectivos,

neste bloque analizarán tamén as características da linguaxe audiovisual desde a cal se realiza a análise crítica das imaxes que nos rodean, nel faremos especial fincapé, no uso das tecnoloxías da información e da comunicación aplicadas á imaxe. No bloque titulado *Debuxo técnico* trasládanse coñecementos teórico-prácticos sobre formas xeométricas e sistemas de representación, e aplícanse estes coñecementos á resolución de problemas e á realización de deseños.

Convencidos de que a aprendizaxe doutras linguas achega un valor engadido á cualificación dos nosos alumnos, desde o departamento de Artes Plásticas, ofertamos EPVA bilingüe en inglés en primeiro e este curso, por primeira vez, en terceiro da ESO.

En cuarto da ESO a materia estrutúrase en: *Expresión plástica, Debuxo técnico, Fundamentos do deseño e Linguaxe audiovisual e multimedia*. Considerando a madureza do alumnado, os coñecementos adquiridos en cursos anteriores sobre os tres bloques anteriores, incorpórase o bloque *Fundamentos do deseño*, que vai permitir o coñecemento das bases do deseño nas súas diferentes áreas desenvolvendo, desde un punto de vista práctico, os coñecementos adquiridos no resto de bloques.

En bacharelato Debuxo Técnico os contidos da materia se poden agrupar en tres grandes apartados relacionados entre si, aínda que con entidade propia en: *xeometría métrica aplicada*, para resolver problemas xeométricos e de configuración de formas no plano, *xeometría descritiva*, para representar formas e corpos volumétricos situados no espazo e por último a *normalización* para simplificar, unificar e obxectivar as representacións gráficas.

En bacharelato Debuxo Artístico os contidos están agrupados en torno a dous conxuntos: os conceptuais e os temáticos, que fan referencia á estrutura (organización interna) e a forma (aspecto exterior expresivo). O desenrolo destes contidos permitirá, en DA1, á observación e expresión da forma de maneira obxectiva, centrándose principalmente no coñecemento dos elementos constitutivos da forma e da súa organización no espazo. Neste curso, se lle introducirá no correcto uso dos materiais e procedementos técnicos. En DA2 se afonda no estudo das relacións estruturais entre as formas e as súas variantes espaciais e lumínicas. Se interpretan as formas desde distintas intencións comunicativas e se desenrola o correcto uso de instrumentos, técnicas e materiais.

Desde o departamento de Artes Plásticas pretendemos fomentar o desenrolo da

sensibilidade artística e a creatividade do alumno, incorporando intencións expresivas de carácter subxectivo as súas obras para elo proporcionarlles os recursos técnicos e procedimentais que lles permitirán conseguilo. O estudo da materia fomentará, a través do estímulo da actividade artística, o impulso da sensibilidade estética e a capacidade para formar criterios de valoración propios dentro do ámbito da plástica en xeral

CARACTERÍSTICAS DO CENTRO E DO ALUMNADO.

O I.E.S. Arcebispo Xelmírez II de Santiago de Compostela é un centro de ensino secundario da zona norte da cidade, que cumpriu este curso trinta e seis anos de existencia. No I.E.S. impártense ensinanzas de E.S.O. e bacharelato, nas modalidades de científico-técnico, humanidades e ciencias sociais.

O alumnado que temos no centro é de extracción urbana periférica. A maior parte procede da zona rural da área norte de Santiago.

O alumnado que accede aos primeiros cursos provén fundamentalmente dos CEIP de Vite, A. Casas Novoa, Montes dos Postes e López Ferreiro; en 1º de bacharelato se produce tamén una achega importante de alumnado que ven maioritariamente do núcleo de Sigüeiro e arredores.

Na derradeira década obsérvase unha maior e mellor cualificación no emprego de pais do alumnado, especialmente na administración e servizos fronte a agricultura e a gandería que eran antes, as actividades profesionais maioritarias.

No IES. Arcebispo Xelmírez II danse unha serie de circunstancias que condicionan a nosa tarefa, entre outras a ter en conta: o nivel sociocultural de procedencia da maioría do noso alumnado é medio baixo e, nalgúns casos, non valora a importancia da educación como medio de mellora persoal abandonando os estudos no primeiro ciclo da ESO e dificultando a nosa labor no tempo que están no centro. O nivel académico co que acceden os alumnos ao centro non é homoxéneo; nos primeiros cursos da ESO temos unha porcentaxe significativa de alumnos con distintas casuísticas de aprendizaxe, principalmente TDH. Ao longo do curso é moi posible que se incorporen alumnos inmigrantes que precisan sempre de adaptacións curriculares importantes xa que nalgúns casos nin falan as nosas línguas. Por último, a ratio de alumnos por clase

que teremos este curso, tendo en conta que aínda seguimos a convivir ca covid-19, non augura ser facilitar a nosa tarefa.

PROFESORADO DO DPTO. E DOCENCIA ASIGNADA AO MESMO

Os profesores que imparten docencia neste curso 2021-22 con horario completo no departamento son: Amabel Míguez de la Sierra e Jesús Fandiño Gracia.

A EPV impártese en cinco niveis: como materia obrigatoria nos catro grupos de primeiro e de terceiro da ESO e como materia optativa nun grupo de cuarto da ESO, en dous grupos de primeiro de bacharelato: DT1 e DA1 e en dous grupos de segundo de bacharelato DT2 e DA2. Este curso teremos, por primeira vez, dous grupos de terceiro da ESO bilingüe en inglés, dos que se encargará o profesor Jesús Fandiño.

A reunión semanal do departamento farase os na aula de debuxo os martes de 11'20 a 12'10.

Distribución de grupos:

Amabel Míguez de la Sierra:

- Dous grupos de 1º ESO o A/B e C/D
- Dous grupos de 3º ESO o A/B e C
- Un grupo de bacharelato DT1 o B
- Un grupo de bacharelato DT2 o A/B
- Xefatura de Departamento

Jesús Fandiño Gracia:

- Dous grupos de 1º ESO sección bilingüe o A/B e C/D
- Dous grupos de 3º ESO sección bilingüe o A/B e C
- Un grupo de 4º ESO EPVA o B/C
- Un grupo de bacharelato DA1 o A/D
- Un grupo de bacharelato DA2 o C/D
- Coordinación bilingüe

PREVISIÓN DO DESENVOLVEMENTO DA PROGRAMACIÓN

En calquera dos dous posibles escenarios o seguimento da programación será a mesma.

Previsión do desenvolvemento da programación nos escenarios de actividade:

1. **Lectiva presencial**

Este curso 2021-22 so haberá que facer lixeiras adaptacións á programación en 3º ESO. No terceiro trimestre do curso 2019-20 por mor da covid, quedaron sen ver os contidos referidos ao bloque de debuxo técnico pero como estes contidos tamén os ven na materia de matemáticas para o estudo da xeometría, teremos que determinar, na avaliación inicial, cales son os que realmente quedaron sen ver.

2. **Semipresencial e/ou non presencial**

Prevedo que as clases poidan ser nalgún momento non presenciais, ou ben que algunha clase ou grupo de alumnos non poidan asistir de xeito presencial ao centro por mor da pandemia, dedicaremos as primeiras sesións lectivas a mellorar a competencia dixital do alumnado, se lles ensinará a metodoloxía de traballo en línea, posibilitaremos que se familiaricen ca aula virtual do centro, que consulten os recursos educativos elaborados para eles e que fagan a presentación dalgúns dos seus traballos por medio da aula, o obxectivo é que todo o alumnado a coñeza y se desenvolva en ela ca suficiente destreza e funcionalidade.

En caso de que non poidamos ter, nalgún momento, as clases presenciais, a aula virtual será o instrumento que nos permitirá estar en contacto directo cos alumnos, subindo a ela as explicacións gravadas dos novos conceptos, os enlaces que lles permitan o afondamento dos mesmos, as tarefas que deben realizar, a corrección das mesmas e o medio a través do cal resolveremos as súas dúbidas de xeito individual. Si se da nalgún momento do curso este escenario o centro, como xa fixo hai dos cursos, facilitará ordenadores e conexión á rede a todos os alumnos que non dispoñan dela. Este curso, si algún alumno non puidese seguir a ensinanza telemática, se lles facilitará todos os recursos a través do centro:

fotocopias, libros...

Os profesores estarán en contacto cos pais dos alumnos mediante o avalar móbil para comentarlles calquer aspecto relevante da educación e aproveitamento dos seus fillos, sempre que o consideren necesario.

Tanto que a ensinanza sexa presencial ou on line diseñaremos actividades que teñan diferentes graos de realización e dificultade, que permitan diferentes posibilidades de execución según os seus intereses e que teñan aplicación na vida cotidiá, co fin de afianzar o logro dos obxectivos mínimos, estando sempre adaptada á realidade da aula.

CONTRIBUCIÓN DA MATERIA AO LOGRO DAS COMPETENCIAS CLAVE

- **Conciencia e expresións culturais (CCEC)**

A competencia que fai referencia ao desenvolvemento da conciencia e expresión culturais adquirese fundamentalmente a través da área de educación plástica visual e audiovisual, na que está presente a o longo de todo o currículo. O alumnado aprende a mirar, ver, observar e percibir, e dende o coñecemento da linguaxe visual, a apreciar os valores estéticos e culturais das producións artísticas do propio patrimonio cultural e do alleo, tamén contribúe a alcanzar esta competencia cando se experimenta e investiga con distintas técnicas plásticas e visuais para expresarse a través da imaxe.

- **Competencias sociais e cívicas (CSC)**

A EPV constitúe un bo vehículo para o desenvolvemento das competencias sociais e cívicas xa que a linguaxe artística é un canle de comunicación. A través desta linguaxe universal podemos transmitir ideas e sentimentos e, polo tanto, comunicarnos cos nosos semellantes. A creación artística posibilita o traballo en equipo e, a través del, promóvense actitudes de respecto, tolerancia, cooperación e flexibilidade e se adquiren habilidades sociais.

- **Competencia para aprender a aprender (CAA)**

A reflexión sobre os procesos e experimentación creativa contribúe a favorecer a competencia de aprender a aprender que implica a experimentación e a aceptación dos propios erros como instrumento de mellora.

- **Competencia dixital (CD)**

A importancia que adquiren no currículo os contidos relativos ao entorno audiovisual e multimedia, expresa o papel que se lle concede a esta materia para a adquisición da competencia no tratamento da información e, en particular, a que aporta o mundo das imaxes. O emprego de recursos tecnolóxicos específicos non so supoñe un medio válido para a produción de creacións visuais, si non que, colabora na adquisición da competencia dixital.

- **Sentido da iniciativa e do espírito emprendedor (CSIEE)**

A EPV contribúe notablemente á adquisición da competencia para desenvolver o espírito crítico e emprendedor xa que desenrolamos as habilidades necesarias para converter as ideas en actos creativos así como a capacidade de asumir riscos e planificar

e xestionar proxectos.

- **Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.**

(CMCCT)

Na materia de EPV os alumnos empregan continuamente conceptos matemáticos, tanto no debuxo artístico coma no debuxo técnico, por citar algúns: o concepto da proporción que a aplican nas escalas, no encaixado, na mestura de cores, a toma de medidas mediante o emprego de regras, semicírculos, calibres... o trazado de figuras xeométricas, perspectivas, etc.

- **Competencia en comunicación lingüística (CL)**

É moi importante o correcto emprego da terminoloxía propia da materia, tanto para defender as ideas, argumentar solucións, presentar e analizar obras ou debater sobre distintas opcións.

OBXECTIVOS XERAIS

ESO

Según establece o Decreto 86 / 2015, de 25 de xuño, a educación secundaria obrigatoria contribuirá a desenvolver nos alumnos as capacidades que lles permitan:

A- Asumir responsablemente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás demais persoas, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos, exercitarse no diálogo, afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.

B- Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo, como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.

C- Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.

D- Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo e os comportamentos sexistas, e resolver pacificamente os conflitos.

E- Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información, para adquirir novos coñecementos con sentido crítico. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.

F- Concibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en materias, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas en diversos campos do coñecemento e da experiencia.

G- Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.

H- Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, textos e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.

I- Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada.

L- Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo.

M- Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e o das outras persoas, respectar as diferenzas, afianzar os hábitos de coidado e saúde corporais, e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social. Coñecer e valorar a dimensión humana da sexualidade en toda a súa diversidade. Valorar criticamente os hábitos sociais relacionados coa saúde, o consumo, o coidado dos seres vivos e o medio ambiente, contribuíndo á súa conservación e á súa mellora.

N- Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.

Ñ- Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia, participar na súa conservación e na súa mellora, e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.

O- Coñecer e valorar a importancia do uso da lingua galega como elemento fundamental para o mantemento da identidade de Galicia, e como medio de relación interpersoal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que permite a comunicación con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona.

BACHARELATO

Según establece o Decreto 86 / 2015, de 25 de xuño, o bacharelato contribuirá a desenvolver nos alumnos os seguintes obxectivos que lles permitirán:

A- Exercer a cidadanía democrática, desde unha perspectiva global, e adquirir unha conciencia cívica responsable, inspirada polos valores da Constitución española e do Estatuto de autonomía de Galicia, así como polos dereitos humanos, que fomente a corresponsabilidade na construción dunha sociedade xusta e equitativa e favoreza a sustentabilidade.

B- Consolidar unha madurez persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e

resolver pacificamente os conflitos persoais, familiares e sociais.

C- Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, analizar e valorar criticamente as desigualdades e discriminacións existentes e, en particular, a violencia contra a muller, e impulsar a igualdade real e a non discriminación das persoas por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, con atención especial ás persoas con discapacidade.

D- Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.

E- Dominar, tanto na súa expresión oral como na escrita, a lingua galega e a lingua castelá.

F- Expresarse con fluidez e corrección nunha ou máis linguas estranxeiras.

G- Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.

H- Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.

I- Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.

L- Comprender os elementos e os procedementos fundamentais da investigación e dos métodos científicos. Coñecer e valorar de forma crítica a contribución da ciencia e da tecnoloxía ao cambio das condicións de vida, así como afianzar a sensibilidade e o respecto cara ao medio ambiente e a ordenación sustentable do territorio, con especial referencia ao territorio galego.

M- Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.

N- Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.

Ñ- Utilizar a educación física e o deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social, e impulsar condutas e hábitos saudables.

O- Afianzar actitudes de respecto e prevención no ámbito da seguridade viaria.

P- Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galicia, e contribuír á súa conservación e mellora no contexto dun mundo globalizado.

EDUCACIÓN PLÁSTICA, VISUAL E AUDIOVISUAL 1º ESO

RELACIÓN ENTRE OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE E TEMPORIZACIÓN PARA CADA UD.

BLOQUE 1: EXPRESIÓN PLÁSTICA Unidade didáctica 1 - 4 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B N F	B1.1. Elementos configurativos da imaxe: punto, liña e plano. B1.2. Aprecio do uso que os/as artistas fan do punto, a liña e o plano para aplicalo ás propias composicións	B1.1. Identificar os elementos configuradores da imaxe	EPVAB1.1.1. Identifica e valora a importancia do punto, a liña e o plano, analizando de xeito oral e escrito imaxes e producións gráfico plásticas propias e alleas	CCEC
B N F	B1.3. O punto como o elemento máis sinxelo na comunicación visual. B1.4. Posibilidades gráficas e expresivas da liña en relación ao seu trazado, o seu grosor ou a súa velocidade. B1.5. Calidades do plano como elemento compositivo e como construtor de volume.	B1.3. Experimentar coas variacións formais do punto. B1.4 Experimentar coas variacións formais da liña. B1.5 Experimentar coas variacións formais do plano.	EPVAB1.3.1. Analiza os ritmos lineais mediante a observación de elementos orgánicos na paisaxe, nos obxectos e en composicións artísticas, empregándoos como inspiración en creacións gráfico-plásticas.	CAA
			EPVAB1.3.2. Experimenta co punto, a liña e o plano co concepto de ritmo, aplicándoos de forma libre e espontánea.	CSIEE
			EPVAB1.3.3. Experimenta co valor expresivo da liña e o punto e as súas posibilidades tonais, aplicando distintos graos de dureza, distintas posicións do lapis de grafito ou de cor (tombado ou vertical) e a presión exercida na aplicación, en composicións a man alzada, estruturadas xeometricamente ou máis libres e espontáneas.	CSIEE

BLOQUE 1: EXPRESIÓN PLÁSTICA Unidade didáctica 2 - 5 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
A C D N O	B1.6. Elementos de expresión plástica: liña, textura e cor.	B1.6. Expresar emocións utilizando distintos elementos configurativos e recursos gráficos: liña, puntos, cores, texturas, claroscuros, etc.	EPVAB1.6.1. Realiza composicións que transmiten emocións básicas (calma, violencia, liberdade, opresión, alegría, tristura, etc.) utilizando diversos recursos gráficos en cada caso (claroscuro, liñas, puntos, texturas, cores, etc.	CCL
A	B1.7. Composición: elementos.	B1.7. Identificar e aplicar os elementos que interveñen	EPVAB1.7.1. Analiza, identifica e explica oralmente, por escrito e	CCL

F	B1.8. O ritmo na composición.	na composición. B1.8. Identifica e aplica os conceptos de equilibrio, proporción e ritmo en composicións básicas.	graficamente, o esquema compositivo básico de obras de arte e obras propias, atendendo aos conceptos de equilibrio, proporción e ritmo.	
			EPVAB1.7.2. Realiza composicións básicas con diferentes técnicas segundo as propostas establecidas por escrito.	CSIEE CL
			EPVAB1.7.3. Realiza composicións modulares con diferentes procedementos gráfico-plásticos en aplicacións ao deseño téxtil, ornamental, arquitectónico ou decorativo.	CCEC CSIEE
			EPVAB1.7.4. Representa obxectos illados e agrupados do natural ou do ámbito inmediato, proporcionándoos en relación coas súas características formais e en relación co seu ámbito.	CCEC

BLOQUE 1: EXPRESIÓN PLÁSTICA

Unidade didáctica 3- 4 sesións

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
A C D N	B1.9. A cor coma fenómeno físico e visual. Mestura aditiva e mestura subtractiva. B1.10. Círculo cromático. Cores complementarias	B1.9. Experimentar coas cores primarias e secundarias.	EPVAB1.9.1. Experimenta coas cores primarias e secundarias, estudando a síntese aditiva e subtractiva e as cores complementarias	CSC

BLOQUE 1: EXPRESIÓN PLÁSTICA

Unidade didáctica 4 - 4 sesións

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
A C F O	B1.11. Texturas naturais e artificiais. Capacidade expresiva das texturas.	B1.11. Emprega e transcribe texturas táctiles a texturas visuais mediante as técnicas de frottage, utilizándoas en composicións abstractas ou figurativas.	EPVAB1.11.1. Transcribe texturas táctiles a texturas visuais mediante as técnicas de frottage, utilizándoas en composicións abstractas ou figurativas.	CSIEE
B C E F G N	B1.12. Materiais e técnicas de debuxo e pintura. Técnicas plásticas: secas, húmidas e mixtas.	B1.12. Coñecer e aplicar as posibilidades expresivas das técnicas gráfico-plásticas secas, húmidas e mixtas: témpera, lapis de grafito e de cor, colaxe.	EPVAB1.12.1. Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade.	CSC
			EPVAB1.12.2. Utiliza o lapis de grafito e de cor, creando o claroscuro en composicións figurativas e abstractas mediante a aplicación do lapis de forma continua en superficies homoxéneas ou degradadas.	CSC

			EPVAB1.12.3. Experimenta coas témporas aplicando a técnica de diferentes formas (pinxeis, esponxas, goteos, distintos graos de humidade, estampaxes, etc.), valorando as posibilidades expresivas segundo o grao de opacidade e a creación de texturas visuais cromáticas.	CSC
			EPVAB1.12.4. Utiliza o papel como material, manipulándoo, resgando ou pregando, creando texturas visuais e táctiles, para crear composicións, colaxes matéricas e figuras tridimensionais.	CSC
			EPVAB1.12.5. Crea co papel recortado formas abstractas e figurativas compóndoas con fins ilustrativos, decorativos ou comunicativos.	CSC
			EPVAB1.12.6. Aproveita materiais reciclados para a elaboración de obras de forma responsable co medio e aproveitando as dúas calidades gráfico-plásticas	CSC
			EPVAB1.12.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades	CSC

BLOQUE 2: COMUNICACIÓN VISUAL				
Unidade didáctica 5- 4 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
A C D E F	B2.1. Imaxe e a comunicación visual. Iconicidade. Graos de iconicidade. Imaxe figurativa e imaxe abstracta.	B2.1. Recoñecer os graos de iconicidade en imaxes presentes no ámbito comunicativo.	EPVAB2.1.1. Diferencia imaxes figurativas de abstractas.	CCL
			EPVAB2.1.2. Recoñece graos de iconicidade nunha serie de imaxes.	CCL
			EPVAB2.1.3. Crea imaxes con distintos graos de iconicidade baseándose nun mesmo tema.	CD
A C F L O	B2.2. Comunicación visual. Símbolos e iconas.	B2.2. Distinguir e crear tipos de imaxes segundo a súa relación significante-significado: símbolos e iconas.	EPVAB2.2.1. Distingue símbolos de iconas.	CCL
			EPVAB2.2.2. Deseña símbolos e iconas.	CD
A C	B2.4. Comunicación visual: características e elementos que interveñen nela	B2.4. Diferenciar e analizar os elementos que interveñen nun acto de comunicación	EPVAB2.4.1. Identifica e analiza os elementos que interveñen en actos de comunicación visual	CSC

C F G I H O	B2.3. O cómic: medio de expresión. Linguaxe do cómic.	B2.3. Analizar e realizar cómics aplicando os recursos axeitadamente	EPVAB2.3.1. Deseña un cómic empreñando axeitadamente viñetas e lendas, globos, liñas cinéticas e onomatopeas.	CCL
----------------------------	--	--	---	-----

BLOQUE 3: DEBUXO TÉCNICO Unidade didáctica 6- 4 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B N O	B3.1. Elementos xeométricos fundamentais: punto, liñas e direccións. Posicións relativas entre rectas: paralelas, secantes e perpendiculares.	B3.1. Comprender e empregar os conceptos espaciais do punto, a liña e o plano.	EPVAB3.1.1. Traza as rectas que pasan por cada par de puntos, usando a regra, e resalta o triángulo que se forma.	CAA
B F N O	B3.2. Manexo da escuadra e cartabón para o trazado de paralelas, perpendiculares e rectas a 45º.	B3.2. Construír distintos tipos de rectas, utilizando a escuadra e o cartabón, despois de repasar previamente estes conceptos.	EPVAB3.2.1. Traza rectas paralelas, secantes e perpendiculares a outra dada, que pasen por puntos definidos, utilizando escuadra e cartabón con suficiente precisión.	CMCCT

BLOQUE 3: DEBUXO TÉCNICO Unidade didáctica 7 - 5 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B N O	B3.3. Circunferencia e círculo. A circunferencia como lugar xeométrico básico no plano.	B3.3. Coñecer con fluidez os conceptos de circunferencia, círculo e arco.	EPVAB3.3.1. Constrúe unha circunferencia lobulada de seis elementos, utilizando o compás.	CMCCT
B F N O	B3.4. Manexo do compás. Dividir a circunferencia en dous, catro, seis ou oito partes iguais, usando o compás. Realizar motivos decorativos co manexo do compás.	B3.4. Utilizar o compás, realizando exercicios variados para familiarizarse con esta ferramenta.	EPVAB3.4.1. Divide a circunferencia en seis partes iguais, usando o compás, e debuxa coa regra o hexágono regular e o triángulo equilátero que se posibilita	CMCCT

BLOQUE 3: DEBUXO TÉCNICO Unidade didáctica 8 – 3 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B O	B3.5. Ángulos. Clasificación de ángulos y posicións relativas.	B3.5. Comprender o concepto de ángulo e bisectriz e a clasificación de ángulos agudos, rectos e obtusos.	EPVAB3.5.1. Identifica os ángulos de 30º, 45º, 60º e 90º na escuadra e no cartabón	CMCCT CSIEE

B F G O	B3.6. Trazado de ángulos con escuadra e cartabón	B3.6. Estudar a suma e a resta de ángulos, e comprender a forma de medilos.	EPVAB3.6.1. Suma ou resta ángulos positivos ou negativos con regra e compás.	CMCCT
B O	B3.7. Realizar operacións con ángulos. Medidas angulares. Transporte de medidas angulares.	B3.7. Estudar o concepto de bisectriz e o seu proceso de construción.	EPVAB3.7.1. Constrúe a bisectriz dun ángulo calquera, con regra e compás.	CMCCT
B F G O	B3.8. Bisectriz dun ángulo. A bisectriz como lugar xeométrico básico no plano.	B3.8. Diferenciar claramente entre recta e segmento tomando medidas de segmentos coa regra ou utilizando o compás.	EPVAB3.8.1. Suma ou resta segmentos, sobre unha recta, medindo coa regra ou utilizando o compás	CMCCT

BLOQUE 3: DEBUXO TÉCNICO
Unidade didáctica 9 – 4 sesións

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B O	B3.9. Concepto de medida. Operacións con segmentos coa axuda da regra ou utilizando o compás.	B3.9. Trazar a mediatriz dun segmento utilizando compás e regra, e tamén utilizando regra, escuadra e cartabón.	EPVAB3.9.1. Traza a mediatriz dun segmento utilizando compás e regra, e tamén utilizando regra, escuadra e cartabón	CMCCT
B F O	B3.10. Lugares xeométricos fundamentais: Circunferencia, mediatriz, bisectriz e mediana.	B3.10. Coñecer lugares xeométricos e defínilos.	EPVAB3.10.1. Explica, verbalmente ou por escrito, os exemplos máis comúns de lugares xeométricos (mediatriz, biselector, circunferencia, esfera, rectas paralelas, planos paralelos, etc.).	CCL
B F O	B3.11. Teorema de Thales. Aplicacións do teorema de Thales para dividir un segmento en partes iguais e para a escala dun polígono.	B3.11. Estudar as aplicacións do teorema de Thales.	EPVAB3.11.1. Divide un segmento en partes iguais, aplicando o teorema de Thales	CMCCT
			EPVAB3.11.2. Escala un polígono aplicando o teorema de Thales	CMCCT

BLOQUE 3: DEBUXO TÉCNICO
Unidade didáctica 10 – 4 sesións

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B N O	B3.12. Triángulos. Clasificación dos triángulos en función dos seus lados e dos seus ángulos. Propiedade fundamental dos triángulos.	B3.12. Comprender a clasificación dos triángulos en función dos seus lados e dos seus ángulos.	EPVAB3.12.1. Clasifica calquera triángulo, observando os seus lados e os seus ángulos.	CCEC

B N O	B3.13. Construción de triángulos.	B3.13. Construír triángulos coñecendo tres dos seus datos (lados ou ángulos).	EPVAB3.13.1. Constrúe un triángulo coñecendo dous lados e un ángulo, ou dous ángulos e un lado, ou os seus tres lados, utilizando correctamente as ferramentas.	CAA
B F	B3.14. Rectas e puntos notables dos triángulos: Alturas, medianas, bisectrices e mediatrices	B3.14. Analizar as propiedades de puntos e rectas característicos dun triángulo.	EPVAB3.14.1. Determina o baricentro, o incentro ou o circuncentro de calquera triángulo, construíndo previamente as medianas, as bisectrices ou as mediatrices correspondentes.	CSIEE
B F	B3.15. Os triángulos rectángulos: características e construción	B3.15. Coñecer as propiedades xeométricas e matemáticas dos triángulos rectángulos, e aplicarlas con propiedade á construción destes.	EPVAB3.15.1. Debuxa un triángulo rectángulo coñecendo a hipotenusa e un cateto.	CMCCT

BLOQUE 3: DEBUXO TÉCNICO
Unidade didáctica 11 - 3 sesións

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B F	B3.16. Os cuadriláteros. Clasificación e propiedades	B3.16. Coñecer os tipos de cuadriláteros.	EPVAB3.16.1. Clasifica correctamente calquera cuadrilátero	CCEC
B F N	B3.17. Cuadriláteros paralelogramos	B3.17. Executar as construcións máis habituais de paralelogramos	EPVAB3.17.1. Constrúe calquera paralelogramo coñecendo dous lados consecutivos e unha diagonal	CAA

BLOQUE 3: DEBUXO TÉCNICO
Unidade didáctica 12 – 4 sesións

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B F N	B3.18. Os polígonos.	B3.18. Clasificar os polígonos en función dos seus lados, recoñecendo os regulares e os irregulares.	EPVAB3.18.1. Clasifica correctamente calquera polígono de tres a cinco lados, diferenciando claramente se é regular ou irregular.	CCEC
B F N O	B3.19. Construción de polígonos regulares inscritos nunha circunferencia.	B3.19. Estudar a construción dos polígonos regulares inscritos na circunferencia.	EPVAB3.19.1. Constrúe correctamente polígonos regulares de ata cinco lados, inscritos nunha circunferencia.	CMCCT

Adoptamos como norma xeral facer a temporalización dos estándares por unidades didácticas; a transversalidade de moitos deles, e o feito de que, con frecuencia, se traballan varios de xeito simultáneo fai que resulte estéril asignar unha temporalización

concreta a cada un. O desenvolvemento de cada estándar está condicionado por circunstancias moi diversas o que fai que, na práctica, o tempo que dedicamos a cada estándar varia, incluso, nos distintos grupos dun mesmo nivel. O profesor levará un control para non superar os tempos mínimos asignados e co obxectivo de acadar o grao suficiente de desenvolvemento de todos.

PERFIL COMPETENCIAL E TEMPORIZACIÓN					
Competencia	Estándares de aprendizaxe	Temporalización por avaliacións			Peso
CCEC (6)	EPVAB1.1.1. Identifica e valora a importancia do punto, a liña e o plano, analizando de xeito oral e escrito imaxes e producións gráfico plásticas propias e alleas.	X			20 %
	EPVAB1.3.3. Experimenta co valor expresivo da liña e o punto e as súas posibilidades tonais, aplicando distintos graos de dureza, distintas posicións do lapis de grafito ou de cor (tombado ou vertical) e a presión exercida na aplicación, en composicións a man alzada, estruturadas xeometricamente ou máis libres e espontáneas.	X			
	EPVAB1.12.3. Experimenta coas témperas aplicando a técnica de diferentes formas (pinces, esponxas, goteos, distintos graos de humidade, estampaxes, etc.), valorando as posibilidades expresivas segundo o grao de opacidade e a creación de texturas visuais cromáticas.	X	X		
	EPVAB2.1.3. Crea imaxes con distintos graos de iconicidade baseándose nun mesmo tema.		X		
	EPVAB2.2.2. Deseña símbolos e iconas		X		
	EPVAB3.18.1. Clasifica correctamente calquera polígono de tres a cinco lados, diferenciando claramente se é regular ou irregular.			X	
CAA (6)	EPVAB1.3.1. Analiza os ritmos lineais mediante a observación de elementos orgánicos na paisaxe, nos obxectos e en composicións artísticas, empregándoos como inspiración en creacións gráfico-plásticas.	X	X		20%
	EPVAB1.12.4. Utiliza o papel como material, manipulándoo, resgando ou pregando, creando texturas visuais e táctiles, para crear composicións, colaxes matéricos e figuras tridimensionais	X	X	X	
	EPVAB3.1.1. Traza as rectas que pasan por cada par de puntos, usando a regra, e resalta o triángulo que se forma.			X	
	EPVAB3.13.1. Constrúe un triángulo coñecendo dous lados e un ángulo, ou dous ángulos e un lado, ou os seus tres lados, utilizando correctamente as ferramentas.			X	
	PVAB3.17.1. Constrúe calquera paralelogramo coñecendo dous lados consecutivos e unha diagonal.			X	
	EPVAB2.4.1. Identifica e analiza os elementos que interveñen en		X		

	actos de comunicación visual.				
CSIEE (11)	EPVAB1.3.2 Experimenta co punto, a liña e o plano co concepto de ritmo, aplicándoos de forma libre e espontánea.	X			20 %
	EPVAB1.7.2. Realiza composicións básicas con diferentes técnicas segundo as propostas establecidas por escrito.	X	X	X	
	EPVAB1.7.3. Realiza composicións modulares con diferentes procedementos gráfico-plásticos en aplicacións ao deseño téxtil, ornamental, arquitectónico ou decorativo.	X	X	X	
	EPVAB1.11.1. Transcribe texturas táctiles a texturas visuais mediante as técnicas de frottage, utilizándoas en composicións abstractas ou figurativas.	X	X		
	EPVAB1.9.1. Experimenta coas cores primarias e secundarias, estudando a síntese aditiva e subtractiva e as cores complementarias.	X	X		
	EPVAB1.12.5. Crea co papel recortado formas abstractas e figurativas compóndoas con fins ilustrativos, decorativos ou comunicativos.	X	X		
	PVAB2.1.1. Diferencia imaxes figurativas de abstractas		X		
	EPVAB2.1.2. Recoñece graos de iconicidade nunha serie de imaxes.		X		
	EPVAB2.2.1. Distingue símbolos de iconas		X		
	EPVAB3.5.1. Identifica os ángulos de 30º, 45º, 60º e 90º na escuadra e no cartabón.			X	
	EPVAB3.14.1. Determina o baricentro, o incentro ou o circuncentro de calquera triángulo, construíndo previamente as medianas, as bisectrices ou as mediatrices correspondentes.			X	
CCL (3)	EPVAB1.7.1. Analiza, identifica e explica oralmente, por escrito e graficamente, o esquema compositivo básico de obras de arte e obras propias, atendendo aos conceptos de equilibrio, proporción e ritmo.		X		10 %
	EPVAB2.3.1. Deseña un cómic utilizando adecuadamente viñetas e lendas, globos, liñas cinéticas e onomatopeas.		X		
	EPVAB3.10.1. Explica, verbalmente ou por escrito, os exemplos máis comúns de lugares xeométricos (mediatriz, biselector, circunferencia, esfera, rectas paralelas, planos paralelos, etc.).			X	
CD (1)	EPVAB2.5.2. Distingue a función ou funcións que predominan en mensaxes visuais e audiovisuais.		X		5%
CMCCT (9)	EPVAB3.2.1. Traza rectas paralelas, transversais e perpendiculares a outra dada, que pasen por puntos definidos, utilizando escuadra e cartabón con suficiente precisión.			X	20 %
	EPVAB3.4.1. Divide a circunferencia en seis partes iguais, usando o compás, e debuxa coa regra o hexágono regular e o triángulo equilátero que se posibilita.			X	
	EPVAB3.6.1. Suma ou resta ángulos positivos ou negativos con regra e compás.			X	
	EPVAB3.7.1. Constrúe a bisectriz dun ángulo calquera, con regra e compás.			X	
	EPVAB3.8.1. Suma ou resta segmentos, sobre unha recta, medindo			X	

	coa regra ou utilizando o compás.				
	EPVAB3.9.1. Traza a mediatriz dun segmento utilizando compás e regra, e tamén utilizando regra, escuadra e cartabón.			X	
	EPVAB3.11.1. Divide un segmento en partes iguais, aplicando o teorema de Thales.			X	
	EPVAB3.11.2. Escala un polígono aplicando o teorema de Thales.			X	
	EPVAB3.19.1. Constrúe correctamente polígonos regulares de ata cinco lados, inscritos nunha circunferencia.			X	
CSC (2)	EPVAB1.12.6. Aproveita materiais reciclados para a elaboración de obras de forma responsable co medio e aproveitando as súas calidades gráfico-plásticas.	X	X	X	5 %
	EPVAB1.12.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.	X	X	X	

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA.

Estándares de aprendizaxe	Procedementos e instrumentos de avaliación	Excelente	Avanzado	Grao mínimo de consecución para superar a materia	En vías de adquisición
EPVAB1.1.1. Identifica e valora a importancia do punto, a liña e o plano como elementos configuradores da forma.	Bloc de debuxo. Observación directa do alumno. Exposición dos exercicios e comentario na aula.	Identifica sen problema e valora a importancia que teñen o punto, a liña e o plano como elementos que configuran a forma non só na plástica, se non en outras áreas de coñecemento.	Identifica con claridade e valora a importancia que teñen o punto, a liña e o plano, na plástica, como elementos configuradores da forma	Identifica e valora a importancia que teñen o punto, a liña e o plano como elementos que configuran a forma.	Identifica con dificultade a importancia que teñen o punto, a liña e o plano na plástica, como elementos que configuran a forma.
EPVB1.1.2. Analiza de xeito oral e escrito imaxes e producións gráfico plásticas propias e alleas.	Observación directa do alumno e exposicións orais ou probas escritas na clase.	Busca sen problema, información relevante sobre o tema e a expón moi ben de xeito oral ou escrito, empregando con soltura o vocabulario específico	Busca información importante sobre o tema e a presenta ben tanto de xeito oral ou escrito, empregando o vocabulario específico.	Busca información elemental sobre o tema. A presenta con poucos erros tanto de xeito oral ou escrito.	Non sabe buscar a información máis importante sobre o tema. A presenta mal tanto de xeito oral como escrito con moitas faltas de ortografía e non emprega vocabulario específico.
EPVAB1.2.1. Aprecia o uso que os/as artistas fan do punto, a liña e o plano para aplicalo ás propias composicións.	Observación directa do alumno e valoración do produto final.	Aprecia moito o uso que fan os/as artistas do punto, a liña e o plano e utilizan as súas obras como fonte de inspiración para aplicalo ás propias composicións.	Aprecia o uso que fan os/as artistas do punto, a liña e o plano para aplicalo con acerto nas propias composicións.	Aprecia con axuda o uso que fan os/as artistas do punto, a liña e o plano para aplicalo ás propias composicións.	Non aprecia o uso que os/as artistas fan do punto, a liña e o plano e non son quen de aplicalo ás propias composicións.

EPVAB1.3.1. Analiza os ritmos lineais mediante a observación de elementos orgánicos na paisaxe, nos obxectos e en composicións artísticas, empregándoos como inspiración en creacións gráfico-plásticas.	Exposicións na clase e produto final	Sabe identificar na natureza e nas obras deseñadas polo home os ritmos lineais e os analiza e aplica con orixinalidade e creatividade nas súas obras	Sabe identificar na natureza e nas obras deseñadas polo home os ritmos lineais os analiza e aplica con corrección nas súas obras	Identifica na natureza e nas obras deseñadas polo home os ritmos lineais, pero os aplica con pouca orixinalidade nas súas obras.	Identifica con moitísima dificultade na natureza e nas obras deseñadas polo home os ritmos lineais, e non os aplica con acerto nas súas obras.
EPVAB1.3.2 Experimenta co punto, a liña e o plano o concepto de ritmo, aplicándoos de forma libre e espontánea.	Bloc de debuxo. Valoración dos bosquejos previos ao produto final.	Experimenta co punto, a liña e o plano o concepto de ritmo, Presenta todos os traballos rematados con gran orixinalidade limpeza e corrección.	Experimenta co punto, a liña e o plano o concepto de ritmo. Presenta todos os traballos rematados con limpeza e corrección.	Experimenta con pouca creatividade co punto, a liña e o plano o concepto de ritmo. Presenta algúns dos traballos rematados con pouca limpeza e corrección.	Non experimenta co punto, a liña e o plano o concepto de ritmo. Non presenta todos os traballos, e os que entrega están inacabados ou sucios.
EPVAB1.6.1. Realiza composicións que transmiten emocións básicas (calma, violencia, liberdade, opresión, alegría, tristura, etc.) utilizando diversos recursos gráficos en cada caso (claroscuro, liñas, punto texturas, cores, etc.)	Bloc de debuxo. Valoración do produto final.	Realiza con orixinalidade composicións que transmiten emocións básicas (calma, violencia, liberdade, opresión, alegría, tristura, etc.) utilizando e experimentando con diversos recursos gráficos (claroscuro, liñas, puntos, texturas, cores, etc.). Presenta todos os traballos rematados con gran limpeza e corrección.	Realiza con pulcritude composicións que transmiten bastante ben emocións básicas (calma, violencia, liberdade, opresión, alegría, tristura, etc.) utilizando con corrección diversos recursos gráficos en cada caso (claroscuro, liñas, puntos, texturas, cores, etc.	Realiza con certa inseguridade composicións que transmiten emocións básicas (calma, violencia, liberdade, opresión, alegría, tristura, etc.) utilizando con bastante corrección diversos recursos gráficos en cada caso (claroscuro, liñas, puntos, texturas, cores, etc. Presenta algúns traballos rematados con pouca limpeza e corrección.	Non é capaz de realizar composicións que transmitan emocións básicas (calma, violencia, liberdade, opresión, alegría, tristura, etc.) non utiliza con corrección os diversos recursos gráficos en cada caso (claroscuro, liñas, puntos, texturas, cores, etc. Non presenta os traballos ou os que entrega están inacabados ou sucios.
EPVAB1.7.1. Analiza, identifica e explica oralmente, por escrito e graficamente, o esquema compositivo básico de obras de arte e obras propias, atendendo aos conceptos de equilibrio, proporción e ritmo.	Probas orais e escritas. Bloc de debuxo.	Analiza con coñecemento, identifica moi ben e explica oralmente e por escrito, empregando con precisión o vocabulario específico, o esquema compositivo básico de obras de arte e obras propias, atendendo aos conceptos de equilibrio, proporción e ritmo.	Analiza con acerto, identifica ben e explica oralmente e por escrito, empregando vocabulario específico	Analiza e identifica con axuda e explica tanto oralmente como por escrito con algunhas incorreccións o esquema compositivo básico de obras de arte e obras propias, atendendo aos conceptos de equilibrio, proporción e ritmo.	Non é quen de analizar nin identificar, aínda con axuda, o esquema compositivo básico de obras de arte e das obras propias, e as explica ,tanto oralmente como por escrito, con moitos erros.

EPVAB1.7.2. Realiza composicións básicas con diferentes técnicas segundo as propostas establecidas por escrito.	Bloc de debuxo. Observación directa do alumno e produto final. Probas escritas	Realiza con orixinalidade composicións básicas experimentando con diferentes técnicas segundo as propostas establecidas por escrito, rematándoas con gran limpeza e corrección.	Realiza con corrección composicións básicas con diferentes técnicas segundo as propostas establecidas por escrito. Presenta todos os traballos rematados con limpeza e corrección.	Realiza con algunha axuda composicións básicas con diferentes técnicas segundo as propostas establecidas por escrito. Presenta algúns dos traballos rematados con pouca limpeza e corrección.	Non realiza composicións básicas con diferentes técnicas segundo as propostas establecidas por escrito. Non presenta todos os, e os que entrega están inacabados o sucios.
EPVAB1.7.3. Realiza composicións modulares con diferentes procedementos gráfico-plásticos en aplicacións ao deseño téxtil, ornamental, arquitectónico ou decorativo.	Bloc de debuxo. Observación directa do alumno e produto final.	Realiza orixinais composicións modulares empregando e experimentando con diferentes procedementos gráfico-plásticos en aplicacións ao deseño téxtil, ornamental, arquitectónico ou decorativo. Presenta todos os rematados con gran limpeza e corrección.	Realiza de xeito autónomo composicións modulares empregando con corrección diferentes procedementos gráfico-plásticos en aplicacións ao deseño téxtil, ornamental, arquitectónico ou decorativo. Presenta todos os traballos rematados con limpeza e corrección.	Realiza con certa axuda composicións modulares empregando limitados procedementos gráfico-plásticos en aplicacións ao deseño téxtil, ornamental, arquitectónico ou decorativo. Presenta os traballos rematados con pouca limpeza e corrección.	Non presenta todos os traballos sobre composicións modulares, non emprega con corrección diferentes procedementos gráfico plásticos, algúns dos seus traballos os que entrega inacabados ou sucios.
EPVAB1.7.4 Representa obxectos illados e agrupados do natural ou do ámbito inmediato, proporcionándoos en relación coas súas características formais e en relación co seu ámbito.	Bloc de debuxo. Observación directa do alumno e produto final.	Presenta con gran orixinalidade, limpeza e corrección todos os traballos nos que representa obxectos illados e agrupados do natural ou do ámbito inmediato, os proporciona ben en relación coas súas características formais e en relación co seu ámbito.	Presenta con limpeza e corrección todos os traballos; nos que representa obxectos illados e agrupados do natural ou do ámbito inmediato, os proporciona bastante ben en relación coas súas características formais e en relación co seu ámbito.	Presenta os traballos nos que representa obxectos illados e agrupados do natural ou do ámbito inmediato, os proporciona con certa dificultade en relación coas súas características formais e en relación co seu ámbito. Os traballos os remata con pouca limpeza e corrección.	Non realiza todos os traballos nos que ten que representar obxectos illados e agrupados do natural ou do ámbito inmediato, non consegue proporcionalos en relación coas súas características formais e en relación co seu ámbito.
EPVAB1.9.1. Experimenta coas cores primarias e secundarias, estudando a síntese aditiva e subtractiva e as cores complementarias	Bloc de debuxo. Valoración dos bosquejos previos ao produto final	Experimenta coas cores primarias e secundarias, estudando a síntese aditiva e subtractiva e as cores complementarias. Presenta todos os traballos rematados con gran orixinalidade limpeza e corrección.	Experimenta coas cores primarias e secundarias, estudando a síntese aditiva e subtractiva e as cores complementarias. Presenta todos os traballos rematados con limpeza e corrección.	Experimenta coas cores primarias e secundarias, estudando a síntese aditiva e subtractiva e as cores complementarias. Presenta algúns os traballos rematados con pouca limpeza e corrección.	Non experimenta, coas cores primarias e secundarias, estudando a síntese aditiva e subtractiva e as cores complementarias. Non presenta todos os traballos, e os que entrega están inacabados ou sucios.

EPVAB1.11.1. Transcribe texturas táctiles a texturas visuais mediante as técnicas de frottage, utilizándoas en composicións abstractas ou figurativas.	Bloc de debuxo. Bosquexos previos ao produto final. Observación directa do alumno.	Experimenta e transcribe con orixinalidade texturas táctiles a texturas visuais mediante as técnicas de frottage, utilizándoas en composicións abstractas ou figurativas.	Transcribe texturas táctiles a texturas visuais mediante as técnicas de frottage, utilizándoas con limpeza e corrección en composicións abstractas ou figurativas.	Transcribe con axuda texturas táctiles e visuais mediante as técnicas de frottage, utilizándoas bastante ben en composicións abstractas ou figurativas.	Transcribe con moi pouca limpeza e orixinalidade texturas táctiles e visuais mediante as técnicas de frottage, utilizándoas con pouco acerto en composicións abstractas ou figurativas.
EPVAB1.12.1. Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade.	Bosquexos e produto final Observación directa do alumno.	Experimenta e emprega con propiedade as técnicas gráfico- plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade. Presenta todos os traballos e os remata con gran orixinalidade limpeza e corrección.	Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade. Presenta todos os traballos e os remata con limpeza e corrección.	Emprega as técnicas gráfico- plásticas coñecidas aínda que algunhas non as aplica de forma axeitada ao obxectivo da actividade. Presenta os traballos pero os remata con pouca limpeza e corrección.	Emprega moi poucas técnicas gráfico-plásticas e non as aplica de forma axeitada ao obxectivo da actividade. Non presenta todos os traballos e os que entrega están inacabados ou sucios.
EPVAB1.12.2. Utiliza o lapis de grafito e de cor, creando o claroscuro en composicións figurativas e abstractas mediante a aplicación do lapis de forma continua en superficies homoxéneas ou degradadas.	Bloc de debuxo. Bosquexos e produto final. Observación directa do alumno.	Utiliza con soltura o lapis de grafito e de cor, ensaiando diferentes posibilidades para crear o claroscuro uniforme de trazo en composicións figurativas e abstractas mediante a aplicación do lapis de forma continua en superficies homoxéneas ou degradadas. Presenta todos os traballos e os remata con gran orixinalidade limpeza e corrección	Utiliza o lapis de grafito e de cor con corrección, creando o claroscuro bastante uniforme en el trazo e composicións figurativas e abstractas mediante a aplicación do lapis de forma continua en superficies homoxéneas ou degradadas. Presenta todos os traballos e remata con limpeza e corrección	Utiliza o lapis de grafito e de cor con pouca corrección creando o claroscuro pouco uniforme en composicións figurativas e abstractas mediante a aplicación do lapis de forma continua en superficies homoxéneas ou degradadas. Presenta os traballos pero os remata con pouca limpeza e corrección.	Utiliza o lapis de grafito e de cor con ningunha soltura non é quen de crear o claroscuro en composicións figurativas e abstractas mediante a aplicación do lapis de forma irregular e saíndo ou non chegando aos perfís das formas. Non presenta todos os traballos e os que entrega están inacabados ou sucios.
EPVAB1.12.3. Experimenta coas témperas aplicando a técnica de diferentes formas (pinceis, esponxas, goteos, distintos graos de humidade, estampaxes, etc.), valorando a posibilidades expresivas segundo grao de opacidade e a creación de texturas visuais cromáticas	Bloc de debuxo. Bosquexos e produto final. Observación directa do alumno.	Experimenta coas témperas aplicando as técnica de diferentes formas (pinceis, esponxas, goteos, distintos graos de humidade, estampaxes, etc.), valora as posibilidades expresivas segundo o grao de opacidade e a creación de texturas visuais cromáticas obtendo moi bos resultados.	Experimenta coas témperas aplicando a técnica de diferentes formas (pinceis, esponxas, goteos, distintos graos de humidade, estampaxes, etc.), valora as posibilidades expresivas segundo o grao de opacidade e a creación de texturas visuais cromáticas obtendo bo resultados.	Experimenta pouco coas témperas aplica a técnica de diferentes formas (pinceis, esponxas, goteos, distintos graos de humidade, estampaxes, etc.), pero non consegue controlar os pinceis. Non lle saca todas as posibilidades expresivas que ten a técnica segundo o grao de opacidade e a creación de texturas visuais cromáticas	Non experimenta coas témperas non emprega diferentes formas para aplicar a cor, non valora as posibilidades expresivas da técnica. Non presenta todos os traballos e os que entrega están inacabados ou sucios. Non trae os materiais que precisa.

EPVAB1.12.4. Utiliza o papel como material, manipulándoo, resgando ou pregando, creando texturas visuais e táctiles, para crear composicións, colaxes matéricas e figuras tridimensionais.	Bloc de debuxo. Traballos de escultura. Observación directa do alumno. Bosquexos e produto final.	Utiliza con moita creatividade o papel experimenta manipulándoo, resgando ou pregando, creando texturas visuais e táctiles, para crear composicións orixinais, colaxes matéricas e figuras tridimensionais	Utiliza con corrección o papel manipulando resgando ou pregando, creando texturas visuais e táctiles, para crear composicións, colaxes matéricas e figuras tridimensionais Presenta ben os traballos.	Utiliza con pouca creatividade o papel, manipulándoo, resgando ou pregando, para crear composicións, colaxes e figuras tridimensionais	Utiliza con pouca limpeza o papel para crear composicións, colaxes matéricas e figuras tridimensionais
EPVAB1.12.5. Crea co papel recortado formas abstractas e figurativas compóndoas con fins ilustrativos, decorativos ou comunicativos.	Bloc de debuxo. Observación directa do alumno e produto final.	Crea e experimenta co papel recortado formas abstractas e figurativas compóndoas con fins ilustrativos, decorativos ou comunicativos conseguindo obras moi creativas	Crea con corrección co papel recortado formas abstractas e figurativas compóndoas con fins ilustrativos, decorativos ou comunicativos conseguindo bos resultados plásticos	Crea con axuda formas abstractas e figurativas con papel recortado compóndoas con fins ilustrativos, decorativos ou comunicativos con pouca creatividade	Non emprega con acerto o papel recortado para crear formas abstractas e figurativas compóndoas con fins ilustrativos, decorativos ou comunicativos.
EPVAB1.12.6. Aproveita materiais reciclados para a elaboración de obras de forma responsable co medio e aproveitando as súas calidades gráfico-plásticas	Observación directa do alumno e produto final	Aporta e experimenta con moitos materiais reciclados para a elaboración de obras de forma responsable co medio e aproveitando as súas calidades gráfico-plásticas	Aproveita e aporta materiais reciclados para a elaboración de obras ensaia distintas composición con eles e aproveita as súas calidades gráfico-plásticas é responsable co medio	Aproveita e aporta poucos materiais reciclados para a elaboración de obras de forma responsable co medio e aproveita as súas calidades gráfico-plásticas	Non aporta materiais reciclados para a elaboración de obras de forma responsable co medio e non aproveita as súas calidades gráfico-plásticas
EPVAB1.12.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.	Observación directa do alumno.	Mantén sempre o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.	Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en bo orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.	Mantén o seu espazo de traballo e o seu material con escaso orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.	Mantén o seu espazo de traballo moi desordenado, e non o achega á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.
EPVAB2.1.1. Diferencia imaxes figurativas de abstractas.	Observación directa do alumno. Probas orais e escritas.	Diferencia con claridade imaxes figurativas de abstractas.	Diferencia ben imaxes figurativas de abstractas.	Diferencia imaxes figurativas de abstractas.	Non sempre diferencia ben imaxes figurativas de abstractas.
EPVAB2.1.2. Recoñece graos de iconicidade nunha serie de imaxes.	Observación directa do alumno e produto final. Probas orais e escritas.	Recoñece sen problema graos de iconicidade nunha serie de imaxes.	Recoñece graos de iconicidade nunha serie de imaxes.	Recoñece con algunha axuda graos de iconicidade nunha serie de imaxes.	Non recoñece graos iconicidade nunha serie de imaxes.

EPVAB2.1.3. Crea imaxes con distintos graos de iconicidade baseándose nun mesmo tema.	Bloc de debuxo. Observación directa do alumno e produto final.	Crea varias imaxes ensaiando distintos graos de iconicidade baseándose nun mesmo tema.	Crea imaxes con distintos graos de iconicidade baseándose nun mesmo tema.	Crea, con algunha axuda, imaxes con distintos graos de iconicidade dependendo do tema.	Crea con pouco acerto ou non crea imaxes con distintos graos de iconicidade baseándose nun mesmo tema.
EPVAB2.2.1. Distingue símbolos de iconas.	Probos orais e escritas Observación directa do alumno.	Distingue con claridade símbolos de iconas.	Distingue ben símbolos de iconas.	Distingue con algunha dúbida símbolos de iconas.	Non distingue con claridade símbolos de iconas.
EPVAB2.2.2. Deseña símbolos e iconas.	Bloc de debuxo. Observación directa do alumno e produto final.	Deseña, con creatividade, moitos símbolos e iconas e presenta múltiples bosqueños .	Deseña con acerto varios símbolos e iconas	Deseña con algunha axuda símbolos e iconas	Non deseña ben símbolos e iconas e os presenta sen rematar ou moi mal rematados
EPVAB2.3.1. Deseña un cómic utilizando adecuadamente viñetas e lendas, globos, liñas cinéticas e onomatopeas.	Bloc de debuxo. Observación directa do alumno e produto final.	Deseña un cómic complexo utilizando adecuadamente viñetas e lendas, globos, liñas cinéticas e onomatopeas	Deseña un cómic utilizando adecuadamente viñetas e lendas, globos, liñas cinéticas e onomatopeas	Deseña un cómic sinxelo utilizando adecuadamente as viñetas e lendas, globos, liñas cinéticas e onomatopeas	Non deseña un cómic completo nin utiliza adecuadamente as viñetas e lendas, globos, liñas cinéticas e onomatopeas
EPVAB2.4.1. Identifica e analiza os elementos que interveñen en actos de comunicación visual.	Probos orais e escritas. Observación directa do alumno.	Identifica e analiza con claridade os elementos que interveñen en actos de comunicación visual	Identifica e analiza os elementos que interveñen en actos de comunicación visual	Identifica e analiza, con certa dificultade, os elementos que interveñen en actos de comunicación visual	Non identifica nin analiza os elementos que interveñen en actos de comunicación visual
EPVAB3.1.1. Traza as rectas que pasan por cada par de puntos usando a regra.	Bloc de debuxo. Probos escritas. Observación directa do alumno e produto final.	Traza con pulcritude as rectas que pasan por cada par de puntos, usando con precisión a regra .	Traza con limpeza as rectas que pasan por cada par de puntos, usando ben a regra.	Traza as rectas que pasan por cada par de puntos, usando bastante ben a regra	Traza con dificultade as rectas que pasan por cada par de puntos usando sen ningunha precisión a regra
EPVAB3.2.1. Traza rectas paralelas, transversais e perpendiculares a outra dada, que pasen por puntos definidos utilizando escuadra e cartabón con suficiente precisión.	Bloc de debuxo. Probos escritas. Observación directa do alumno e produto final.	Traza con moita precisión rectas paralelas, transversais e perpendiculares a outra dada, que pasen por puntos definidos, utilizando con precisión a escuadra e cartabón.	Traza as rectas paralelas, transversais e perpendiculares a outra dada, que pasen por puntos definidos, utilizando ben escuadra e cartabón con precisión.	Traza con certa dificultade rectas paralelas, transversais e perpendiculares a outra dada, que pasen por puntos definidos, utilizando escuadra e cartabón con suficiente precisión.	Traza moi mal rectas paralelas, transversais e perpendiculares a outra dada, que pasen por puntos definidos, non sabe utilizar a escuadra e cartabón ou o fai con ningunha precisión.

EPVAB3.4.1. Divide a circunferencia en seis partes iguais, usando o compás, e debuxa coa regra o hexágono regular e triángulo equilátero que se posibilita	Bloc de debuxo. Probas escritas. Observación directa do alumno e produto final.	Divide a circunferencia en seis partes iguais, usando con precisión o compás, e debuxa coa regra o hexágono regular e o triángulo equilátero que se posibilita	Divide a circunferencia en seis partes iguais, usando ben o compás, e debuxa coa regra o hexágono regular e o triángulo equilátero que se posibilita	Divide, con algunha imprecisión, a circunferencia en seis partes iguais, usando con certa dificultade o compás, e debuxa coa regra o hexágono regular e o triángulo equilátero que se posibilita	Non sabe dividir a circunferencia en seis partes iguais, usando o compás, e debuxa con moita dificultade coa regra o hexágono regular e o triángulo equilátero que se posibilita
EPVAB3.5.1. Identifica os ángulos de 30º, 45º, 60º e 90º na escuadra e no cartabón	Bloc de debuxo. Probas escritas. Observación directa do alumno.	Identifica sen dificultade os ángulos de 30º, 45º, 60º e 90º na escuadra e no cartabón	Identifica ben os ángulos de 30º, 45º, 60º e 90º na escuadra e no cartabón	Identifica aínda que as veces dubida os ángulos de 30º, 45º, 60º e 90º na escuadra e no cartabón	Identifica con moita dificultade os ángulos de 30º, 45º, 60º e 90º na escuadra e no cartabón
EPVAB3.6.1. Suma ou resta ángulos positivos ou negativos con regra e compás.	Bloc de debuxo. Probas escritas. Observación directa do alumno e produto final.	Suma ou resta sen dificultade ángulos positivos ou negativos con regra e compás facendo uns trazados moi pulcros.	Suma ou resta con bos trazados ángulos positivos ou negativos con regra e compás,	Suma ou resta ben ángulos positivos ou negativos con regra e compás	Non é capaz de sumar e restar ángulos positivos ou negativos con regra e compás, ou o fai sen ningunha precisión.
EPVAB3.7.1. Constrúe a bisectriz dun ángulo calquera, con regra e compás.	Bloc de debuxo. Probas escritas. Observación directa do alumno e produto final.	Constrúe sen dificultade e con moita precisión e limpeza a bisectriz dun ángulo calquera, con regra e compás	Constrúe ben, con limpeza e precisión a bisectriz dun ángulo calquera, con regra e compás	Constrúe bastante precisión a bisectriz dun ángulo calquera, con regra e compás aínda que con trazados pouco precisos.	Constrúe con moita dificultade e de xeito moi impreciso a bisectriz dun ángulo calquera, con regra e compás
EPVAB3.8.1. Suma ou resta segmentos, sobre unha recta, medindo coa regra ou utilizando o compás.	Bloc de debuxo. Probas escritas. Observación directa do alumno e produto final.	Suma ou resta sen dificultade e con precisión segmentos, sobre unha recta, medindo coa regra ou utilizando o compás.	Suma ou resta ben segmentos, sobre unha recta, medindo coa regra ou utilizando o compás.	Suma ou resta ben segmentos, sobre unha recta, medindo sen demasiada precisión a regra ou o compás.	Suma ou resta mal segmentos, sobre unha recta, dado que mide con pouca precisión coa regra ou utilizando o compás.
EPVAB3.9.1. Traza a mediatriz dun segmento utilizando compás e regra, e tamén utilizando regra, escuadra e cartabón	Bloc de debuxo. Probas escritas. Observación directa do alumno e produto final.	Traza sen dificultade e con precisión e limpeza a mediatriz dun segmento utilizando compás e regra, e tamén utilizando regra, escuadra e cartabón	Traza con limpeza a mediatriz dun segmento utilizando compás e regra, e tamén utilizando regra, escuadra e cartabón	Traza a mediatriz dun segmento utilizando con bastante precisión o compás e regra, e tamén utilizando regra, escuadra e cartabón	Non traza con precisión a mediatriz dun segmento utilizando compás e regra, nin utilizando regra, escuadra e cartabón
EPVAB3.10.1. Explica, verbalmente ou por escrito, os exemplos máis comúns de lugares xeométricos (mediatriz, biselector, circunferencia, esfera, rectas paralelas, planos paralelos, etc.).	Probas orais e escritas. Observación directa do alumno	Emprega con soltura e precisión o vocabulario específico para explicar verbalmente ou por escrito, os exemplos máis comúns de lugares xeométricos (mediatriz, biselector, circunferencia, esfera, rectas paralelas, planos paralelos, etc.	Explica, utilizando o vocabulario específico, tanto verbalmente ou por escrito, os exemplos máis comúns de lugares xeométricos (mediatriz, biselector, circunferencia, esfera, rectas paralelas, planos paralelos, etc.	Explica con algunha imprecisión tanto verbalmente ou por escrito, os exemplos máis comúns de lugares xeométricos (mediatriz, biselector, circunferencia, esfera, rectas paralelas, planos paralelos, etc.	Explica mal o con moita dificultade, tanto verbalmente ou por escrito, os exemplos máis comúns de lugares xeométricos (mediatriz, biselector, circunferencia, esfera, rectas paralelas, planos paralelos, etc.

EPVAB3.11.1. Divide un segmento en partes iguais, aplicando o teorema de Thales	Bloc de debuxo. Probas escritas. Observación directa do alumno e produto final.	Divide con precisión empregando ben os instrumentos de trazado un segmento en partes iguais, aplicando o teorema de Thales.	Divide ben empregando os instrumentos de trazado un segmento en partes iguais, aplicando o teorema de Thales.	Divide un segmento en partes iguais, aplicando o teorema de Thales coñece o trazado aínda que non é moi preciso nos trazados.	Non sabe dividir un segmento en partes iguais, aplicando o teorema de Thales.
EPVAB3.11.2. Escala un polígono aplicando o teorema de Thales	Bloc de debuxo. Probas escritas. Observación directa do alumno e produto final.	Escala con precisión empregando correctamente os instrumentos de trazado un polígono aplicando o teorema de Thales	Escala ben un polígono aplicando o teorema de Thales empregando con bastante precisión os instrumentos de trazado.	Escala, con pouca precisión, un polígono aplicando o teorema de Thales	Non sabe escalar un polígono aplicando o teorema de Thales
EPVAB3.12.1. Clasifica calquera triángulo, observando os seus lados e os seus ángulos.	Bloc de debuxo. Probas escritas. Observación directa do alumno e produto final.	Clasifica con precisión, empregando o vocabulario específico calquera triángulo, observando os seus lados e os seus ángulos	Clasifica moi ben calquera triángulo, observando os seus lados e os seus ángulos	Clasifica calquera triángulo, observando os seus lados e os seus ángulos	Non sabe clasificar os triángulos, observando os seus lados e os seus ángulos
EPVAB3.13.1. Constrúe un triángulo coñecendo dous lados e un ángulo, ou dous ángulos e un lado, ou os seus tres lados, utilizando correctamente as ferramentas.	Bloc de debuxo. Probas escritas. Observación directa do alumno e produto final.	Constrúe con moita precisión un triángulo coñecendo dous lados e un ángulo, ou dous ángulos e un lado, ou os seus tres lados, utilizando correctamente as ferramentas	Constrúe ben un triángulo coñecendo dous lados e un ángulo, ou dous ángulos e un lado, ou os seus tres lados utilizando correctamente as ferramentas	Constrúe con pouca precisión nos trazados un triángulo coñecendo dous lados e un ángulo, ou dous ángulos e un lado, ou os seus tres lados, utilizando ben as ferramentas	Non sabe facer un triángulo coñecendo dous lados e un ángulo, ou dous ángulos e un lado, ou os seus tres lados. Non utiliza correctamente as ferramentas
EPVAB3.14.1. Determina o baricentro, o incentro ou o circuncentro de calquera triángulo, construíndo previamente as medianas, as bisectrices ou as mediatrices correspondentes.	Bloc de debuxo. Probas escritas. Observación directa do alumno e produto final.	Determina con precisión e pulcritude no trazo o baricentro, o incentro ou o circuncentro de calquera triángulo, construíndo previamente as medianas, as bisectrices ou as mediatrices correspondentes	Determina ben e con limpeza o baricentro, o incentro ou o circuncentro de calquera triángulo, construíndo previamente as medianas, as bisectrices ou as mediatrices correspondentes	Determina con certa axuda o baricentro, o incentro ou o circuncentro de calquera triángulo, construíndo previamente as medianas, as bisectrices ou as mediatrices correspondentes	Non sabe que é nin determinar o baricentro, o incentro ou o circuncentro de calquera triángulo, construíndo previamente as medianas, as bisectrices ou as mediatrices correspondentes
EPVAB3.15.1. Debuxa un triángulo rectángulo coñecendo a hipotenusa e un cateto.	Bloc de debuxo. Probas escritas. Observación directa do alumno e produto final.	Debuxa con precisión un triángulo rectángulo coñecendo a hipotenusa e un cateto.	Debuxa sen problema un triángulo rectángulo coñecendo a hipotenusa e un cateto.	Debuxa con pouca precisión nos trazados un triángulo rectángulo coñecendo a hipotenusa e un cateto.	Non sabe debuxar un triángulo rectángulo coñecendo a hipotenusa e un cateto.
EPVAB3.16.1. Clasifica correctamente calquera cuadrilátero	Bloc de debuxo. Probas orais e escritas.	Clasifica correctamente empregando o vocabulario específico calquera cuadrilátero	Clasifica correctamente calquera cuadrilátero	Clasifica calquera cuadrilátero.	Non sabe clasificar correctamente calquera cuadrilátero

EPVAB3.17.1. Constrúe calquera paralelogramo coñecendo dous lados consecutivos e unha diagonal	Bloc de debuxo. Probas escritas. Observación directa do alumno e produto final.	Constrúe con moita precisión e limpeza calquera paralelogramo coñecendo dous lados consecutivos e unha diagonal	Constrúe ben e con limpeza calquera paralelogramo coñecendo dous lados consecutivos e unha diagonal	Constrúe bastante ben calquera paralelogramo coñecendo dous lados consecutivos e unha diagonal	Non constrúe paralelogramos coñecendo dous lados consecutivos e unha diagonal
EPVAB3.18.1. Clasifica correctamente calquera polígono de tres a cinco lados, diferenciando claramente se é regular ou irregular.	Bloc de debuxo. Probas orais e escritas. Observación directa do alumno	Clasifica correctamente empregando o vocabulario específico calquera polígono de tres a cinco lados diferenciando claramente se é regular ou irregular.	Clasifica calquera polígono de tres a cinco lados, diferenciando claramente se é regular ou irregular.	Clasifica con algunha axuda calquera polígono de tres a cinco lados, diferenciando se é regular ou irregular.	Non sabe clasificar correctamente calquera polígono de tres a cinco lados, nin diferencia claramente regular ou irregular.se é
EPVAB3.19.1. Constrúe correctamente polígonos regulares de ata cinco lados, inscritos nunha circunferencia	Bloc de debuxo. Probas escritas. Observación directa do alumno e produto final.	Constrúe con moita precisión e limpeza polígonos regulares de ata cinco lados, inscritos nunha circunferencia	Constrúe correctamente polígonos regulares de ata cinco lados, inscritos nunha circunferencia	Constrúe con algunha axuda polígonos regulares de ata cinco lados, inscritos nunha circunferencia	Non sabe debuxar correctamente polígonos regulares de ata cinco lados, inscritos nunha circunferencia

MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Para este nivel non temos fixado ningún libro de texto obrigatorio. Os profesores aportarán para o estudo das distintas UD. recursos tales como: libros, imaxes, audiovisuais... que aclaren e completen os contidos a tratar.

Os materiais que deberán aportar os alumnos son:

- Bloc de debuxo Din-A4
- Lapis B nº 4 e HB Nº 2
- Goma de nata
- Escuadra, cartabón, regra e compás
- Pinturas á cera Manley
- Témperas: as tres cores primarias, branco e negro.
- Dous pinceis (fino e grosso) que se indicarán na clase.
- Material de reciclaxe como: periódicos, revistas, cartóns, envases, etc.
- Cartolinas.
- Tixeiras.
- Cola.

EDUCACIÓN PLÁSTICA VISUAL E AUDIOVISUAL SECCIÓN BILINGÜE

XUSTIFICACIÓN DO PROXECTO

Este proxecto preséntase ao abeiro da Resolución do 12 de abril de 2019, da D.X. de Educación, FP e Innovación educativa, para a incorporación de novas seccións bilingües (DOG do 30 de abril). Preséntase tamén no marco da Orde do 12 de maio de 2011 pola que se regulan as seccións bilingües en centros sostidos con fondos públicos de ensino non universitario (D.O.G. do 20 de maio).

É indiscutible nas circunstancias educativas e sociais actuais que unha competencia lingüística plurilingüe é unha compoñente básica da formación dos cidadáns.

A aprendizaxe doutras linguas achega un valor engadido á cualificación do alumnado galego, fomentando o desenvolvemento das capacidades básicas coa integración de valores de respecto e tolerancia cara a multiculturalidade, ademáis de facilitar o tránsito e mobilidade por outros países, en particular da Unión Europea, e a realización de actividades, en particular a participación en programas educativos europeos e intercambios.

A primeira sección bilingüe implantada no centro autorizouse para o curso 2011-12 na materia de física e química de 3º de ESO, en lingua inglesa. Naquel momento, propuxéronse esta materia e ese curso por ser a única posibilidade tendo en conta o requisito para o profesorado de contar cunha certificación B2 na correspondente lingua estranxeira. Posteriormente, ao ampliar a oferta de seccións bilingües, realizáronse as propostas na materia de física e química de 4º ESO (curso 2012-13) e 1º de bacharelato (curso 2013-14) dado que o abano de posibilidades era o mesmo. Desde un primeiro momento, e en diversas ocasións, valorouse polos equipos docentes e os equipos directivos a conveniencia de estender esta oferta a outros cursos e, sobre todo, a outras materias, de xeito que a oferta resultase máis rica. Enriquecer agora o Proxecto Educativo deste centro coa inclusión dunha nova sección bilingüe completa a nosa oferta educativa ao permitir ao alumnado o acceso a esta posibilidade desde a súa incorporación ao centro desde o primeiro nivel impartido no mesmo.

PROFESORADO E ALUMNADO PARTICIPANTE.

O presente proxecto de sección bilingüe diríxese ao alumnado de primeiro e terceiro curso de Educación Secundaria Obrigatoria, na materia de Educación Plástica, Visual e Audiovisual.

O profesorado implicado será:

- Profesorado especialista do departamento de Artes Plásticas: Jesús Victoriano Fandiño Gracia, con destino definitivo no centro e certificación do nivel B2 no idioma inglés.
- Profesorado do departamento de lingua estranxeira (inglés): realizará as funcións de coordinadora a profesora María Alicia Domínguez Ríos, con destino definitivo no centro e xefa do departamento de inglés. Impartirá a lingua estranxeira ó grupo de alumnado no que se enmarque a sección bilingüe.

OBXECTIVOS

Os obxectivos xerais con relación á lingua inglesa: que queremos acadar son:

- Lograr un coñecemento máis fondo desta lingua de xeito natural na aprendizaxe doutras materias e desde os primeiros momentos da aprendizaxe diferenciada.
- Acadar unha mellor cualificación en inglés ao finalizar a etapa de educación secundaria obrigatoria para o caso do alumnado que curse todas as seccións bilingües ofertadas.
- Propiciar o desenvolvemento das habilidades que caracterizan a aprendizaxe dunha lingua: comprensión oral, expresión oral, comprensión escrita e expresión escrita, así como a interacción oral.
- Se capacez de empregar o inglés en contextos relacionados coas artes e a expresión plástica.
- Coñecer os aspectos fundamentais que caracterizan a sociedade dos países de cultura anglosaxona.

- Valorar a difusión da cultura e a arte a través do uso da lingua inglesa.

Estes obxectivos xerais concréntanse en obxectivos máis específicos, que se relacionan a continuación:

Lingüísticos

- Fomentar a aprendizaxe do inglés a través de materias de coñecemento, nomeadamente a Educación Plástica, Visual e Audiovisual.
- Traballar a competencia lingüística, a través da observación, expresión e comunicación artística, coa utilización de destrezas comunicativas (listening, speaking, reading, writing and oral interaction).
- Desenvolver a iniciativa comunicativa do alumnado en inglés, utilizándoo como vehículo de expresión habitual na aula en situacións reais e comúns do contorno próximo.

Culturais

- Coñecer as achegas doutras culturas, costumes e modos de pensar, cara a fomentar a tolerancia e solidariedade propias dunha humanidade pluricultural e desenvolvendo un espírito crítico coa difusión do coñecemento científico.

Cognitivos

- Reflexionar sobre a importancia do plurilingüismo na creación e difusión da cultura e na expresión e comunicación artística.

De centro

- Fomentar o traballo en equipo entre o profesorado da especialidade docente de inglés e o resto do profesorado do claustro, particularmente co equipo docente do curso da sección bilingüe.
- Crear un fondo de recursos e materiais didácticos nas tres linguas da comunidade.
- Dar continuidade e coherencia á oferta educativa do centro, en particular en relación coas linguas estranxeiras.

METODOLOXÍA

A sección bilíngüe organiza a materia de Educación Plástica, Visual e Audiovisual do 1º curso da ESO para ser impartida e cursada polo alumnado do grupo dun xeito dual, é dicir, na lingua estranxeira (inglés) ademáis de en castelán.

Esta organización responde á aplicación dunha metodoloxía AICLE/CLIL, que significa aprendizaxe integrada das linguas e dos contidos e que neste caso concreto ten por finalidade reforzar a aprendizaxe da lingua inglesa, a través da incorporación parcial do seu uso como instrumento de aprendizaxe e vehículo de comunicación na materia citada. Tendo en conta esta premisa fórmulanse os seguintes principios metodolóxicos:

- Promover a adquisición e desenvolvemento das competencias básicas, particularmente a competencia lingüística en inglés, mediante a actividade mental do alumnado para a interpretación e argumentación en situacións comunicativas.
- Desenvolver a capacidade de aprender a aprender, fomentando a imaxinación, a motivación e a participación co emprego de diferentes tipos de recursos e materiais didácticos.

Tendo como base estes principios establecemos os puntos concretos a traballar na metodoloxía:

- Atender á diversidade na aula. Os alumnos teñen diferentes estilos de aprendizaxe e intereses, ademais de traer unha bagaxe de experiencias diferentes. Tratarase esta diversidade do seguinte xeito:
  - Promover na aula un ambiente favorable para a utilización do inglés
  - Realizar actividades variadas que activen os diferentes estilos de aprendizaxe e preferencias.
  - Permitir ao alumnado participar nas actividades a diferentes niveis de esixencia e de cualificación.
  - Motivar ao alumnado para personalizar a súa linguaxe, segundo as súas experiencias e coñecementos previos.

- Proporcionar actividades de reforzo e ampliación de acordo ao nivel dos nosos alumnos.

AVALIACIÓN

Establécense as seguintes pautas en función do grao de cumprimento dos obxectivos establecidos:

- O seguimento da colaboración entre o profesorado especialista en lingua e o da especialidade de física e química realizarase fundamentalmente a través das actas da coordinación semanal, e do grao de cumprimento e de consecución das iniciativas postas en marcha e dos acordos adoptados nas reunións.
- En canto aos materiais e recursos didácticos elaborados no marco deste proxecto, un indicador de medida será o número de recursos producidos. Asimesmo, valorarase a súa utilización no marco do proxecto e os resultados acadados na mesma, realizando ao final do curso as propostas de adecuación, compleción e mellora pertinentes. Outro indicador de medición serán as enquisas que con este motivo se lle pasen ao alumnado participante na sección bilingüe para a valoración do seu desenvolvemento e do material empregado.
- Asimesmo, a valoración e conclusións da memoria final serán un instrumento clave para a avaliación do proxecto, as propostas de mellora cara a vindeiros cursos e a continuación da sección bilingüe no futuro, así como a súa posible extensión a outras especialidades e materias.

Contidos lingüísticos

O uso efectivo do inglés supón necesariamente unha visión aberta e positiva destas relacións cos demais, visión que se materializa en actitudes de valoración e respecto cara a todas as linguas e culturas, a outras persoas con usos, valores e crenzas diferentes. Expresións dunha diversidade presente na arte, e por tanto no seu ensino.

Os contidos lingüísticos propostos contribúen a mellorar a aprendizaxe e a aumentar o rendemento escolar na competencia en comunicación lingüística.

Os contidos lingüísticos presentes no proxecto están pensados en e desde a sincronicidade cos contidos que os alumnos irán recibindo ao longo do curso académico

na materia de Inglés; deste xeito pretendemos eliminar calquer desfasamento existente sendo este proxecto un elemento de reforzo dos contenidos o tempo que unha posibilidade para amplialos cara outros ámbitos no vocabulario, na cultura, ou na arte.

A partires deste plantexamento distribuimos os contidos lingüísticos presentes neste proxecto nos seguintes bloques xenéricos:

Ámbitos de actuación na Educación Plástica e Visual:

- Vocabulario: ferramentas de traballo, técnicas e procedementos, materiais e ferramentas, xeometría, debuxo técnico, arquitectura, pintura, deseño, escultura...
- Ámbitos de actuación na arte: artistas, estilos, museos.
- Ámbitos de actuación no audiovisual: publicidade, novos medios, arte urbano, moda...

Expresión oral/escrita

No espazo da aula o proxecto pretende camiñar cara un horizonte final onde escoitar e comprender información específica de textos orais en situacións comunicativas variadas en inglés sexa un feito o máis normalizado posible. Nesta mesma dirección expresarse e interactuar oralmente en situación habituais de comunicación de forma comprensible e apropiada será outro dos obxetivos tendo en conta para todo isto o perfil bilingüe como posibilidade de interacción nos casos onde estes obxetivos non podan ser cumpridos.

O proxecto establece un programa de actuación específica nos seguintes ámbitos temáticos:

- Operativo: pedir axuda, preguntar, disculparse, expresar sentimentos e emocións, etc.
- Académico: explicar un proceso artístico, creativo ou técnico, comentar un traballo feito en clase, expresar ideas e opinión, etc.

Comprensión lectora

Os contidos lingüísticos deste proxecto pretender acadar que o alumno sexa quen de facer una lectura comprensiva de enunciados básicos, con vocabulario específico coa finalidade de extraer información xeral e específica, complementando e enfatizando esta información ca información visual expresada mediante imaxes e signos gráficos.

Para acadar esta expresión oral, lectora e escrita contaremos co apoio regular da profesora auxiliar de conversa e terá un itinerario coordinado cara o reforzó e a correcta pronunciación do diferente vocabulario, expresións e construcións presentes en cada unidade didáctica.

Relación coas competencias

A Educación Plástica Visual e Audiovisual ten como finalidade desenvolver no alumnado capacidades perceptivas, expresivas e estéticas a partir do coñecemento teórico e práctico das linguaxes visuais para comprender a realidade. Ao mesmo tempo, busca potenciar o desenvolvemento da imaxinación, a creatividade e a intelixencia emocional, favorece o razonamento crítico ante a realidade plástica, visual e social.

Ademáis das competencias derivadas dos ámbitos lingüísticos que polo carácter do propio proxecto bilingüe a relación virá dada por principio pola achega transversal das diferentes competencias pero focalizada fundamentalmente nos ámbitos relativos ás competencias culturais e artísticas, as derivadas da competencia para aprender a aprender, as propias da información e competencia dixital e por último as relativas a competencia social e cidadán.

En relación cas competencias básicas a EPVA contribúe, especialmente, a adquirir a competencia artística e cultural: ampliando os seús coñecementos dos diferentes códigos artísticos e na utilización das diferentes técnicas. Aprendendo a mirar, ver, observar e percibir, e desde o coñecemento do da linguaxe visual, a apreciar os valores estéticos e culturais das producións artísticas. Experimentando e investigando con distintas técnicas plásticas e de creación visual sendo capaz de expresarse a través da imaxe.

No primeiro caso os contidos da materia permítenos derivar parte dos diferentes temas cara as formulacións artísticas presentes na arte dos nosos días, a arquitectura, o deseño, a moda.... Neste sentido a cultura anglosaxona significase pola amplitude na súa achega ao panorama artístico actual, neste sentido introduciremos este tipo de estratexia como ferramenta operativa para introducir dentro do desenvolvemento das tarefas no aula un esforzo cara a unha adecuación ao ámbito cultural anglosaxón que por outra banda conta cunha xenerosa achega ao debate sobre a arte actual.

A Comisión para a Educación da Unión Europea considera aprender a aprender como unha competencia básica de gran influencia en todas as demáis. Seguindo estas directrices este proxecto de sección bilingüe inicia a súa andaina desde e na filosofía do autoaprendizaxe e nesa dirección a formulación do propio proxecto fundaméntase sobre a consideración do contido, “aprender a aprender”, como troncal e catalizador. O obxectivo é contribuir á reflexión sobre os procesos e a experimentación creativa xa que estes implican a toma de conciencia das propias capacidades e recursos así como a aceptación dos propios erros como instrumento de mellora. Todo este proceso, contando con todo o que este proxecto ten de inmersión lingüística, de experimentación, de investigación, e de autocrítica produce modelos operativos, métodos de traballo, modelos de aprendizaxe.

Os contidos derivados da competencia social e da cidadán atopanse presentes nos feitos artísticos porque estes están ancorados nas sociedades que os produciron e, por tanto, non poden entenderse á marxe da cultura de orixe ou dos contextos de produción: valores, claves económicas, ideolóxicas, técnicas, relixiosas, científicas... Traballar na aula desde a consideración da importancia dos contextos sociais, culturais e de experiencia persoal nas maneiras de ver e de interpretara arte e as imaxes favorecerá a comprensión da realidade histórica e social do mundo, a súa evolución, os seus logros, os seus problemas. O feito de que a asignatura esté aberta a outra lingua, o inglés e a súa contorna cultural dota dunha maior riqueza esta comprensión, a fai máis global. Por último o proxecto considera ao contido relativo á información e competencia dixital pola súa importancia e pola súa relación co ámbito máis visual e audiovisual da materia.

ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Non todos os alumnos aprenden igual. As aprendizaxes previas, o nivel de maduración, a situación persoal, os factores xenéticos e de desenvolvemento, son algúns dos aspectos que poden influír na aprendizaxe. A tradicional forma de ensino identificou o fracaso coa non consecución dos contidos e obxectivos do currículo, sen prestar a atención necesaria ás características que condicionan a aprendizaxe de cada persoa.

A riqueza e variedade dos contidos na plástica, unidas á gran importancia dos factores actitudinais e de relación dentro da área implican unha gran variedade de respostas que moitas veces non están condicionadas pola non realización dunha tarefa ou a consecución dun obxectivo.

En tremos xeráis a materia desenvolve tres grandes grupos de diversidade:

- Desenvolvemento da motricidade.
- Características individuais.
- Experiencias previas.

O obxectivo do noso proxecto é ofertar unha educación de pleno dereito a todo o alumnado é, por tanto, un proxecto integrador e non seleccionador.

Trátase de achegar o currículo ás características individuais de cada alumno, favorecendo a individualización do ensino. Non se pretende diminuír o grao de esixencia, senón flexibilizalo e dar ao alumno distintos camiños ou opcións para a consecución dos obxectivos marcados.

As medidas de atención á diversidade contempladas perseguen a finalidade de adecuar a resposta educativa e céntranse en dous eixos operativos:

- Considerar a diferenza de niveis tendo un especial interese por integrar ao grupo desde a adecuación a uns modelos alcanzables globalmente, orientados cara ao reforzo e á adquisición de novo vocabulario.
- Establecer agrupamentos pensados desde a achega de sinerxías entre alumnos,

traballando cara a modelos cooperativos, nunca competitivos.

Por outra banda o desenvolvemento das capacidades xerais para aprender é especialmente activo no feito de estar en contacto con dúas linguas, non só no ámbito lingüístico. Estes procesos desenvolven no alumno unha "flexibilidade cognoscitiva" proveitosa en todo aprendizaxe intelectual, capacidades de abstracción, de conceptualización, así como un aumento da creatividade e da imaxinación. Ademais destes factores o elemento integrador funciona nesta dirección cara un escenario diverso e integrado ao mesmo tempo.

Medidas específicas:

- Valoración Inicial: valorarase mediante a avaliación inicial o desenvolvemento da motricidade fina, creatividade, coñecementos previos, orde na execución das actividades e coidado do material, así como os seus intereses artísticos. A partir dos resultados da avaliación inicial adaptarase a programación da área ao alumnado.
- Adaptación dos obxectivos: flexibilizar os obxectivos permite que o alumno atope maiores posibilidades para a súa consecución. Pódese establecer uns mínimos de referencia en función das características de cada alumno.
- Selección e priorización de contidos: para a consecución dun obxectivo deben existir diversos camiños, é dicir, distintos contidos. Haberá que priorizar, de forma que haxa uns mínimos e, a partir deles, outros de maior complexidade. O criterio de dificultade polo que se prioricen contidos non debe ser só o do nivel de execución. O nivel de esixencia tamén pode vir dado pola dificultade de comprensión, de percepción, de toma de decisións ou de asimilación do propio contido.
- Selección de metodoloxías centradas no proceso e no alumno: normalmente o estilo de ensino vese condicionado polo contido a desenvolver e polo dominio da actividade que teñan os alumnos. Na medida do posible, debemos empregar estratexias didácticas que responsabilicen ao alumno da súa aprendizaxe, o que reforza o interese e a motivación cara á actividade, permitindo ao alumno unha

aprendizaxe adaptada ás súas necesidades. Hai que tentar acondicionar o estilo de ensino ás características dos alumnos e aos distintos niveis de aprendizaxe, fuxindo dun ensino homoxeneizado.

SECCIÓN BILINGÜE DE EPVA 3º CURSO DA ESO

Además, no tocante á sección bilingüe desenvolvida nos grupos de 3º de ESO nesta liña, formúlanse os seguintes obxectivos, como iniciación á mellora das competencias do alumnado nesta lingua estranxeira:

- Lograr un coñecemento máis fondo desta lingua de xeito natural na aprendizaxe doutras materias e desde os primeiros momentos da aprendizaxe diferenciada.
- Conseguir unha maior cualificación en inglés ao finalizar a etapa de educación secundaria obrigatoria.
- Propiciar o desenvolvemento das habilidades que caracterizan a aprendizaxe da lingua: comprensión oral, expresión oral, comprensión escrita e expresión escrita, así como a interacción oral.
- Ser capaces de empregar o inglés para describir situación e interaccións co mundo físico.
- Coñecer os aspectos fundamentais que caracterizan a sociedade dos países de cultura anglosaxona.
- Valorar a difusión das artes plásticas a nivel mundial a través do uso da lingua inglesa.
- Fomentar a aprendizaxe do inglés a través da materia de EPVA.
- Traballar a competencia lingüística, a través da resolución de situación e problemas no medio artístico, coa utilización de destrezas comunicativas (listening, speaking, reading, writing and oral interaction).
- Desenvolver a iniciativa comunicativa do alumnado en inglés, utilizando como vehículo de expresión habitual na aula en situacións reais e combos do contorno próximo.
- Ofrecer una visión do entorno e patrimonio artístico da cultura anglosaxona

A especificidade bilingüe continúa cos obxectivos trazados para os grupos cando estes atopábanse en primeiro da ESO. Neste sentido e excepción dos novos alumnos que puidesen aparecer no grupo, o proceso de adaptación ao modelo bilingüe debese transcórrexer xa dunha maneira automática.

Neste aspecto, farase na sección bilingüe énfase na competencia en comunicación lingüística, de acadar os obxectivos formulados que gardan relación coa lingua inglesa.

A coordinación semanal co departamento de inglés permitirá adecuar este desenvolvemento ao expresado para esta materia e nivel de programación didáctica dese departamento. O resto dos aspectos da programación, obxectivos, concreción das competencias aspecto non citado aquí, contidos, criterios de avaliación e mínimos para unha cualificación positiva seguirase o establecido con carácter xeral para esta materia e curso. En particular, e tal e como establece o Artigo 3.4 toda de 12 de maio de 2011 que regula as seccións bilingües, a avaliación do alumnado aanstarase procedementos establecidos con carácter xeral.

EDUCACIÓN PLÁSTICA, VISUAL E AUDIOVISUAL 3º ESO

RELACIÓN ENTRE OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE E TEMPORIZACIÓN PARA CADA UD.				
BLOQUE 1: EXPRESIÓN PLÁSTICA				
Unidade didáctica 1 - 2 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B C D F G N	B1.1. Proceso creativo. Métodos creativos aplicados a procesos de artes plásticas e deseño.	B1.1. Coñecer e aplicar os métodos creativos gráfico-plásticos aplicados a procesos de artes plásticas e deseño.	EPVAB1.1.1. Reflexiona e avalía, oralmente e por escrito, o proceso creativo propio e alleo desde a idea inicial ata a execución definitiva.	CAA CL
			EPVAB1.1.2. Coñece e aplica métodos creativos para a elaboración de deseño gráfico, deseños de produto, moda e as súas múltiples aplicacións.	CSIEE
B D F G N	B1.2. O proceso creativo desde a idea inicial ata a execución definitiva.	B1.2. Crear composicións gráfico-plásticas persoais e colectivas.	EPVAB1.2.1. Crea composicións aplicando procesos creativos sinxelos, mediante propostas por escrito, axustándose aos obxectivos finais	CSIEE

BLOQUE 1: EXPRESIÓN PLÁSTICA				
Unidade didáctica 2 - 4 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
A C D F N	B1.3. A imaxe como representación da realidade. Iconicidade na imaxe gráfica. Niveis de iconicidade. como estudo previo ao resultado final. O bosquexo ou apuntamento	B1.3. Debuxar con distintos niveis de iconicidade da imaxe.	EPVAB1.3.1. Comprende e emprega os niveis de iconicidade da imaxe gráfica, elaborando bosquejos, apuntamentos, e debuxos esquemáticos, analíticos e miméticos.	CCA
			EPVAB1.3.2. Representa con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas sinxelas.	CCA

BLOQUE 1: EXPRESIÓN PLÁSTICA				
Unidade didáctica 3 - 5 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
A C D F N	B1.4. Propiedades da cor. Cor luz e cor pigmento.	B1.4. Identificar e diferenciar as propiedades da cor luz e a cor pigmento	EPVAB1.4.1. Realiza modificacións da cor e as súas propiedades empregando técnicas propias da cor pigmento e da cor luz, aplicando as TIC, para expresar sensacións en composicións sinxelas	CSIEE

A C D F N	B1.5. Temperatura da cor.	B1.5 Coñecer e aplicar as posibilidades expresivas da temperatura da cor. Cores cálidas e frías.	EPVB1.5.1 Realiza composicións con diferentes técnicas gráficas para expresar sensacións frías e cálidas por medio do uso da cor.	CLC
A C D F N	B1.6. Simbolismo da cor.	B1.6 Coñecer e aplicar as posibilidades expresivas do simbolismo da cor	EPVB1.6.1 Realiza composicións para expresar diferentes sensacións simbólicas por medio do uso da cor.	CLC
A C D F N	B1.7. Materiais e técnicas de debuxo e pintura. Técnicas plásticas: secas, húmidas e mixtas.	B1.7. Coñecer e aplicar as posibilidades expresivas das técnicas gráfico-plásticas secas, húmidas e mixtas. Témpera e lapis de grafito e de cor; colaxe.	EPVAB1.7.1. Realiza composicións abstractas con diferentes técnicas gráficas para expresar sensacións por medio do uso da cor.	CCEC

BLOQUE 2: COMUNICACIÓN AUDIOVISUAL				
Unidade didáctica 4 - 4 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
A D F	B2.1. Percepción visual. Proceso perceptivo. B2.2. Constantes perceptivas de forma, tamaño e cor	B2.1. Identificar os elementos e factores que interveñen no proceso de percepción de imaxes.	EPVAB2.1.1. Analiza as causas polas que se produce a percepción da forma o tamaño e a cor.	CAA
A N	B2.3. Ilusións ópticas. B2.4. Leis ou principios da Gestalt.	B2.3. Recoñecer as leis visuais da Gestalt que posibilitan as ilusións ópticas e aplicar estas leis na elaboración de obras propias.	EPVAB2.3.1. Identifica e clasifica ilusións ópticas segundo as leis da Gestalt. EPVAB2.3.2. Deseña ilusións ópticas baseándose nas leis da Gestalt.	CSC CCEC

BLOQUE 2: COMUNICACIÓN AUDIOVISUAL				
Unidade didáctica 5 - 4 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
E G O	B2.5. Imaxe en movemento: posibilidades expresivas	B2.5. Coñecer os fundamentos da imaxe en movemento e explorar as súas posibilidades expresivas.	EPVAB2.5.1. Elabora unha animación con medios dixitais e/ou analóxicos.	CD

BLOQUE 2: COMUNICACIÓN AUDIOVISUAL				
Unidade didáctica 6 - 3 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
A C D F H	B2.6. Linguaxe visual. Signo visual. Significante e significado.	B2.6. Identificar significante e significado nun signo visual.	EPVAB2.6.1. Distingue significante e significado nun signo visual.	CCL
A C D F H	B2.7. Linguaxe da imaxe. Aprender a ler a imaxe. B2.8. Denotación e connotación.	B2.5. Describir, analizar e interpretar unha imaxe, distinguindo os seus aspectos denotativo e connotativo	EPVAB2.5.1. Realiza a lectura obxectiva dunha imaxe identificando, clasificando e describindo os seus elemento	CCL
			EPVAB2.5.2. Analiza unha imaxe, mediante unha lectura subxectiva, identificando os elementos de significación, narrativos e as ferramentas visuais utilizadas, sacando conclusións e interpretando o seu significado	CCEC

BLOQUE 2: COMUNICACIÓN AUDIOVISUAL				
Unidade didáctica 7 - 6 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
E L	B2.9. Fotografía. A fotografía como medio de comunicación.	B2.9. Analizar e realizar fotografías comprendendo e aplicando os fundamentos desta.	EPVAB2.6.1. Identifica encadramentos e puntos de vista nunha fotografía.	CCL
			EPVAB2.6.2. Realiza fotografías con distintos encadramentos e puntos de vista, aplicando diferentes leis compositivas.	CCL
A C D E H	B2.10. Linguaxes visual e audiovisual: funcións e códigos.	B2.10. Utilizar de xeito axeitado as linguaxes visual e audiovisual con distintas funcións.	EPVAB2.10.1. Deseña, en equipo, mensaxes visuais e audiovisuais con distintas funcións utilizando diferentes linguaxes e códigos, seguindo de xeito ordenado as fases do proceso (guión técnico, storyboard, realización, etc.), e valora de xeito crítico os resultados.	CCL
A C D F H I	B2.11. Recursos visuais presentes en mensaxes publicitarias visuais e audiovisuais.	B2.11. Identificar e recoñecer as linguaxes visuais apreciando os estilos e as tendencias, valorando, e respectando do patrimonio histórico e cultural, e gozando del.	EPVAB2.11.1. Reflexiona críticamente sobre unha obra de cine, situándoa no seu contexto e analizando a narrativa cinematográfica en relación coa mensaxe	CCEC

E G I	B2.12. Linguaxe multimedia como ferramenta de traballo	B2.12. Comprender os fundamentos da linguaxe multimedia, valorar as achegas das tecnoloxías dixitais e ser capaz de elaborar documentos mediante estes medios.	EPVAB2.12.1. Elabora documentos multimedia para presentar un tema ou proxecto, empregando os recursos dixitais de xeito axeitado	CD
-------------	--	--	--	----

BLOQUE 3: DEBUXO TÉCNICO Unidade didáctica 8 - 6 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
F B I	B3.1. Lugares xeométricos fundamentais. Circunferencia, mediatriz, bisectriz e mediana	B3.1. Coñecer lugares xeométricos e defínilos	EPVAB3.1.1. Explica verbalmente ou por escrito os exemplos máis comúns de lugares xeométricos (mediatriz, bisectriz, circunferencia, esfera, rectas paralelas, planos paralelos, etc.).	CCL
B F N	B3.2. Polígonos. Polígonos regulares e irregulares. Clasificación dos polígonos.	B3.2. Clasificar os polígonos en función dos seus lados, recoñecendo os regulares e os irregulares.	EPVAB3.2.1. Clasifica correctamente calquera polígono de tres a cinco lados, diferenciando claramente se é regular ou irregular.	CCA
B F N	B3.3 Construción de polígonos regulares dado o lado.	B3.3. Estudar a construción de polígonos regulares coñecendo o lado.	EPVAB3.3.1. Constrúe correctamente polígonos regulares de ata cinco lados, coñecendo o lado.	CMCCT

BLOQUE 3: DEBUXO TÉCNICO Unidade didáctica 9 - 5 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B E F G	B3.4. Tanxencias e enlaces. Propiedades e consideracións xeométricas das tanxencias.	B3.4. Comprender as condicións dos centros e as rectas tanxentes en distintos casos de tanxencia e enlaces.	EPVAB3.4.1. Resolve correctamente os casos de tanxencia entre circunferencias, utilizando adecuadamente as ferramentas.	CMCCT
			EPVAB3.4.2. Resolve correctamente os casos de tanxencia entre circunferencias e rectas, utilizando adecuadamente as ferramentas	CA
B E F G	B3.5. Tanxencias e enlaces en curvas técnicas: óvalos e ovoídes.	B3.5. Comprender a construción do óvalo e do ovoíde básicos, aplicando as propiedades das tanxencias entre circunferencias.	EPVAB3.5.1. Constrúe correctamente un óvalo regular, coñecendo o eixe maior	CMCCT

B F O	B3.6. Propiedades e características das tanxencias en óvalos e ovoides.	B3.6. Analizar e estudar as propiedades das tanxencias nos óvalos e nos ovoides.	EPVAB3.6.1. Constrúe varios tipos de óvalos e ovoides, segundo os eixes coñecidos.	CSIEE
B F G N	B3.7. Enlaces en curvas técnicas. Espirais: propiedades e características	B3.7. Aplicar as condicións das tanxencias e enlaces para construír espirais de dous, tres, catro e cinco centros.	EPVAB3.7.1. Constrúe correctamente espirais de dous, tres, catro e cinco centro	CMCCT

BLOQUE 3: DEBUXO TÉCNICO Unidade didáctica 10 - 3 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B F G N	B3.8. Redes modulares: cadrada e triangular. B3.9. Concepto de simetría, xiro e translación aplicado as composicións modulares.	B3.8. Estudar os conceptos de simetrías, xiros e translacións aplicándoos ao deseño de composicións con módulos.	EPVAB3.8.1. Executa deseños aplicando repeticións, xiros e simetrías de módulos	CD

BLOQUE 3: DEBUXO TÉCNICO Unidade didáctica 11- 6 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B F N O	B3.10. Representación obxectiva de sólidos. Introdución aos sistemas de medida e sistemas perspectivivos. Vistas diédricas dun sólido.	B3.10. Comprender o concepto de proxección e aplicalo ao debuxo das vistas de obxectos, con coñecemento da utilidade das anotacións, practicando sobre as tres vistas de obxectos sinxelos e partindo da análise das súas vistas principais.	EPVAB3.10.1. Debuxa correctamente as vistas principais de volumes frecuentes, identificando as tres proxeccións dos seus vértices e as súas arestas.	CMCCT
B F N O	B3.11. Introdución ás axonometrías e ás súas características. Axonometría cabaleira aplicada a volumes sinxelos.	B3.10. Comprender e practicar o procedemento da perspectiva cabaleira aplicada a volumes elementais.	EPVAB3.10.1. Constrúe a perspectiva cabaleira de prismas e cilindros simples, aplicando correctamente coeficientes de redución sinxelos.	CMCCT
B F	B3.12. Axonometría isométrica aplicada a volumes sinxelos.	B3.12. Comprender e practicar os procesos de construción de perspectivas isométricas de volumes sinxelos.	EPVAB3.12.1. Realiza perspectivas isométricas de volumes sinxelos, utilizando correctamente a escuadra e o cartabón para o trazado de paralelas.	CCEC CMCCT

Adoptamos como norma xeral facer a temporalización dos estándares por

unidades didácticas; a transversalidade de moitos deles, e o feito de que se traballan con frecuencia varios de xeito simultáneo fai que resulte estéril asignar una temporalización concreta a cada un. O seu desenvolvemento está condicionado por circunstancias moi diversas, hora na que se imparte a clase, capacidades e motivación do alumnado, maior desenvolvemento destes... todo esto fai que na práctica, o tempo que hay que dedicarlle a cada estándar varia moitas veces nos distintos grupos dun mesmo nivel. O profesor deberá levar un control para non superar os tempos mínimos asignados co obxectivo de acadar o grao suficiente de desenvolvemento de todos.

PERFIL COMPETENCIAL E TEMPORIZACIÓN					
Competencia	Estándares de aprendizaxe	Temporalización Avaliacións			Peso
CCEC (7)	EPVAB1.7.1. Realiza composicións abstractas con diferentes técnicas gráficas para expresar sensacións por medio do uso da cor.	X	X		20 %
	EPVAB1.3.2. Representa con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas sinxelas.	X			
	EPVAB2.3.2. Deseña ilusións ópticas baseándose nas leis da Gestalt .		X		
	EPVAB2.5.2. Analiza unha imaxe, mediante unha lectura subxectiva, identificando os elementos de significación, narrativos e as ferramentas visuais utilizadas, sacando conclusións e interpretando o seu significado.		X		
	EPVAB2.10.1. Deseña, en equipo, mensaxes visuais e audiovisuais con distintas funcións utilizando diferentes linguaxes e códigos, seguindo de xeito ordenado as fases do proceso (guión técnico, storyboard, realización, etc.), e valora de xeito crítico os resultados.		X		
	EPVAB2.11.1. Reflexiona criticamente sobre unha obra de cine, situándoa no seu contexto e analizando a narrativa cinematográfica en relación coa mensaxe.		X		
	EPVAB3.12.1. Realiza perspectivas isométricas de volumes sinxelos, utilizando correctamente a escuadra e o cartabón para o trazado de paralelas.			X	
CAA (5)	EPVAB1.1.1. Reflexiona e avalía, oralmente e por escrito, o proceso creativo propio e alleo desde a idea inicial ata a execución definitiva.	X	X	X	15%
	EPVAB1.3.1. Comprende e emprega os niveis de iconicidade da imaxe gráfica, elaborando bosquejos, apuntamentos, e debuxos esquemáticos, analíticos e miméticos.		X		
	PVAB2.1.1. Analiza as causas polas que se produce a percepción da forma o tamaño e a cor.		X		
	EPVAB2.6.1. Identifica encadramentos e puntos de vista nunha fotografía.		X		
	EPVAB3.2.1. Clasifica correctamente calquera polígono de tres a cinco lados, diferenciando claramente se é regular ou irregular.			X	
CSIEE (7)	EPVAB1.1.2. Coñece e aplica métodos creativos para a elaboración de deseño gráfico, deseños de produto, moda e as súas múltiples aplicacións.		X		20 %

	EPVAB1.2.1. Crea composicións aplicando procesos creativos sinxelos, mediante propostas por escrito, axustándose aos obxectivos finais.	X	X	X	
	EPVAB1.4.1. Realiza modificacións da cor e as súas propiedades empregando técnicas propias da cor pigmento e da cor luz, aplicando as TIC, para expresar sensacións en composicións sinxelas.	X			
	EPVB1.5.1 Realiza composicións con diferentes técnicas gráficas para expresar sensacións frías e cálidas por medio do uso da cor.	X	X		
	EPVB1.6.1 Realiza composicións para expresar diferentes sensacións simbólicas por medio do uso da cor.	X	X		
	EPVAB2.6.2. Realiza fotografías con distintos encadramentos e puntos de vista, aplicando diferentes leis compositivas.		X		
	EPVAB3.8.1. Executa deseños aplicando repeticións, xiros e simetrías de módulos.		X	X	
CCL (3)	EPVAB2.6.1. Distingue significante e significado nun signo visual .		X		10 %
	EPVAB2.5.1. Realiza a lectura obxectiva dunha imaxe identificando, clasificando e describindo os seus elementos.		X		
	EPVAB3.1.1. Explica verbalmente ou por escrito os exemplos máis comúns de lugares xeométricos (mediatriz, bisectriz, circunferencia, esfera, rectas paralelas, planos paralelos, etc.).			X	
CD (2)	EPVAB2.5.1. Elabora unha animación con medios dixitais e/ou analóxicos.		X		10 %
	EPVAB2.12.1. Elabora documentos multimedia para presentar un tema ou proxecto, empregando os recursos dixitais de xeito axeitado.		X		
CMCCT (6)	EPVAB3.3.1. Constrúe correctamente polígonos regulares de ata cinco lados, coñecendo o lado.			X	15 %
	EPVAB3.4.1. Resolve correctamente os casos de tanxencia entre circunferencias, utilizando adecuadamente as ferramentas.			X	
	EPVAB3.5.1. Constrúe correctamente un óvalo regular, coñecendo o diámetro maior.			X	
	EPVAB3.7.1. Constrúe correctamente espirais de dous, tres, catro e cinco centro.			X	
	EPVAB3.10.1. Debuxa correctamente as vistas principais de volumes frecuentes, identificando as tres proxeccións dos seus vértices e as súas arestas.			X	
	EPVAB3.10.1. Constrúe a perspectiva cabaleira de prismas e cilindros simples, aplicando correctamente coeficientes de redución sinxelos.			X	
CSC (1)	EPVAB2.10.1. Deseña, en equipo, mensaxes visuais e audiovisuais con distintas funcións utilizando diferentes linguaxes e códigos, seguindo de xeito ordenado as fases do proceso (guión técnico, storyboard, realización, etc.), e valora de xeito crítico os resultados.		X		10 %

**INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A
MATERIA**

Indicadores de logro	Instrumentos de avaliación	Excelente	Avanzado	Grao mínimo de consecución para superar a materia.	En vías de adquisición
EPVAB1.1.1. Reflexiona e avalía, oralmente e por escrito, o proceso creativo propio e alleo desde a idea inicial ata a execución definitiva.	Probas orais ou escritas. Observación directa do alumno.	EPVAB1.1.1. Reflexiona e avalía, con madurez e soltura empregando o vocabulario específico tanto oralmente como por escrito, o proceso creativo propio e alleo desde a idea inicial ata a execución definitiva.	EPVAB1.1.1. Reflexiona e avalía, con fundamento empreñando o vocabulario específico oralmente e por escrito, o proceso creativo propio e alleo desde a idea inicial ata a execución definitiva.	EPVAB1.1.1. Reflexiona e avalía, aportando ideas xenerais oralmente e por escrito, o proceso creativo propio e alleo desde a idea inicial ata a execución definitiva.	EPVAB1.1.1. Non aporta ideas claras nin argumentos sólidos para reflexionar e avaliar, oralmente e por escrito, o proceso creativo propio e alleo desde a idea inicial ata a execución definitiva.
EPVAB1.1.2. Coñece e aplica métodos creativos para a elaboración de deseño gráfico, deseños de produto, moda e as súas múltiples aplicacións.	Bloc de debuxo. Observación directa do alumno	Coñece e aplica múltiples métodos creativos para a elaboración de deseño gráfico, deseños de produto, moda e as súas múltiples aplicacións	Coñece e aplica varios métodos creativos para a elaboración de deseño gráfico, deseños de produto, moda e as súas múltiples aplicacións	Coñece e aplica métodos bastante creativos para a elaboración de deseño gráfico, deseños de produto, moda e as súas múltiples aplicacións	Aplica métodos pouco creativos para a elaboración de deseño gráfico, deseños de produto, moda e as súas múltiples aplicacións
EPVAB1.2.1. Crea composicións aplicando procesos creativos sinxelos, mediante propostas por escrito, axustándose aos obxectivos finais	Bloc de debuxo. Observación directa do alumno	Crea composicións orixinais aplicando procesos creativos sinxelos, seguindo con orden e claridade propostas por escrito, axustándose aos obxectivos finais	Crea composicións interesantes aplicando procesos creativos sinxelos, entendendo ben propostas por escrito, axustándose aos obxectivos finais	Crea composicións correctas aplicando procesos creativos sinxelos, entendendo bastante ben propostas por escrito, axustándose aos obxectivos finais	Non é quen de crear composicións aplicando procesos creativos sinxelos, seguindo propostas por escrito, axustándose aos obxectivos finais
EPVAB1.3.1. Comprende e emprega os niveis de iconicidade da imaxe gráfica, elaborando bosquejos, apuntamentos, e debuxos esquemáticos, analíticos e miméticos.	Bloc de debuxo. Observación directa do alumno.	Comprende con moita claridade e emprega os niveis de iconicidade da imaxe gráfica, elaborando múltiples bosquejos, apuntamentos, e debuxos esquemáticos, analíticos e miméticos	Comprende moi ben e emprega os niveis de iconicidade da imaxe gráfica, elaborando varios bosquejos, apuntamentos, e debuxos esquemáticos, analíticos e miméticos	Comprende e emprega ben os niveis de iconicidade da imaxe gráfica elaborando bosquejos, apuntamentos, e debuxos esquemáticos, analíticos e miméticos	Comprende con moita dificultade e emprega mal os niveis de iconicidade da imaxe gráfica, non remata os bosquejos, apuntamentos, e debuxos esquemáticos, analíticos e miméticos

EPVAB1.3.2. Representa con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas sinxelas.	Bloc de debuxo. Observación directa do alumno e produto final	Representa con limpeza empregando unha ampla gama de tonos de claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas sinxelas.	Representa ben con claroscuro empregando varias gamas de grises a. Sensación espacial de composicións volumétricas sinxelas.	Representa con certa dificultade o claroscuro para darlle sensación espacial de composicións volumétricas sinxelas.	Non é quen de representar con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas sinxelas.
EPVAB1.4.1. Realiza modificacións da cor e as súas propiedades empregando técnicas propias da cor pigmento e da cor luz, aplicando as TIC, para expresar sensacións en composicións sinxelas	Bloc de debuxo. Observación directa do alumno e produto final	Realiza e experimenta múltiples modificacións da cor e as súas propiedades empregando técnicas propias da cor pigmento e da cor luz, aplicando as TIC, para expresar sensacións en composicións sinxelas	Realiza e experimenta varias modificacións da cor e as súas propiedades empregando técnicas propias da cor pigmento e da cor luz, aplicando as TIC, para expresar sensacións en composicións sinxelas	Realiza modificacións da cor e as súas propiedades empregando técnicas propias da cor pigmento e da cor luz, aplicando as TIC, para expresar sensacións en composicións sinxelas	Non realiza modificacións da cor e as súas propiedades empregando técnicas propias da cor pigmento e da cor luz, aplicando as TIC, para expresar sensacións en composicións sinxelas
EPVB1.5.1 Realiza composicións con diferentes técnicas gráficas para expresar sensacións frías e cálidas por medio do uso da cor.	Bloc de debuxo. Observación directa do alumno e produto final	Realiza composicións moi creativas e orixinais con diferentes técnicas gráficas para expresar sensacións frías e cálidas por medio do uso da cor.	Realiza composicións correctas e limpas con diferentes técnicas gráficas para expresar sensacións frías e cálidas por medio do uso da cor.	Realiza ben composicións con diferentes técnicas gráficas para expresar sensacións frías e cálidas por medio do uso da cor.	Realiza con moita dificultade composicións con diferentes técnicas gráficas para expresar sensacións frías e cálidas por medio do uso da cor.
EPVB1.6.1 Realiza composicións para expresar diferentes sensacións simbólicas por medio do uso da cor.	Bloc de debuxo. Observación directa do alumno.	Realiza composicións creativas para expresar diferentes sensacións simbólicas por medio do uso da cor.	Realiza composicións correctas e limpas para expresar diferentes sensacións simbólicas por medio do uso da cor	Realiza ben composicións para expresar diferentes sensacións simbólicas por medio do uso da cor.	Realiza con moita dificultade composicións para expresar diferentes sensacións simbólicas por medio do uso da cor
EPVAB1.7.1. Realiza composicións abstractas con diferentes técnicas gráficas para expresar sensacións por medio do uso da cor	Bloc de debuxo. Observación directa do alumno e produto final	Realiza composicións creativas abstractas con diferentes técnicas gráficas para expresar sensacións por medio do uso da cor	Realiza composicións correctas e limpas abstractas con diferentes técnicas gráficas para expresar sensacións por medio do uso da cor	Realiza ben composicións abstractas con diferentes técnicas gráficas para expresar sensacións por medio do uso da cor	Realiza con moita dificultade composicións abstractas con diferentes técnicas gráficas para expresar sensacións por medio do uso da cor
EPVAB2.1.1. Analiza as causas polas que se produce a percepción da forma o tamaño e a cor.	Probos orais Observación directa do alumno.	Analiza e reflexiona con madurez as causas polas que se produce a percepción da forma o tamaño e a cor.	Analiza correctamente as causas polas que se produce a percepción da forma o tamaño e a cor.	Analiza ben as causas polas que se produce a percepción da forma o tamaño e a cor.	Non analiza as causas polas que se produce a percepción da forma o tamaño e a cor.

EPVAB2.3.1. Identifica e clasifica ilusións ópticas segundo as leis da Gestalt.	Probas orais e escritas. Observación directa do alumno.	Identifica correctamente e clasifica ilusións ópticas segundo as leis da Gestalt.	Identifica e clasifica moi ben ilusións ópticas segundo as leis da Gestalt.	Identifica e clasifica ben ilusións ópticas segundo as leis da Gestalt.	Non identifica nin clasifica ilusións ópticas segundo as leis da Gestalt.
EPVAB2.3.2. Deseña ilusións ópticas baseándose nas leis da Gestalt	Bloc de debuxo.	Deseña orixinais ilusións ópticas baseándose nas leis da Gestalt	Deseña boas ilusións ópticas baseándose nas leis da Gestalt	Deseña ben ilusións ópticas baseándose nas leis da Gestalt	Non deseña ilusións ópticas baseándose nas leis da Gestalt
EPVAB2.5.1. Elabora unha animación con medios dixitais e/ou analóxicos.	Medios dixitais.	Elabora unha animación orixinal e cun certo grado de complicación con medios dixitais e/ou analóxicos	Elabora unha boa animación con medios dixitais e/ou analóxicos	Elabora unha animación sinxela con medios dixitais e/ou analóxicos	Non elabora unha animación con medios dixitais e/ou analóxicos
EPVAB2.6.1. Distingue significativa e significado nun signo visual	Probas orais ou escritas.	Distingue con moita claridade significativa e significado nun signo visual	Distingue ben significativa e significado nun signo visual	Distingue con algunha dificultade significativa e significado nun signo visual	Non distingue significativa e significado nun signo visual
EPVAB2.5.1. Realiza a lectura obxectiva dunha imaxe identificando, clasificando e describindo os seus elemento	Probas orais e escritas. Comentario de imaxes.	Realiza con moita claridade a lectura obxectiva dunha imaxe identificando, clasificando e describindo os seus elemento	Realiza correctamente a lectura obxectiva dunha imaxe identificando, clasificando e escribindo os seus elemento	Realiza ben a lectura obxectiva dunha imaxe identificando, clasificando e describindo os seus elemento	Non realiza a lectura obxectiva dunha imaxe identificando, clasificando e describindo os seus elementos.
EPVAB2.5.2. Analiza unha imaxe, mediante unha lectura subxectiva identificando os elementos de significación narrativos e a ferramentas visuais utilizadas, sacando conclusións e interpretando o seu significado	Probas orais e escritas. Comentario de imaxes.	Analiza moi ben escrito unha imaxe, mediante unha lectura subxectiva, identificando moi ben os elementos de significación, narrativos e as ferramentas visuais utilizadas, sacando conclusións acertadas e interpretando ben o seu significado	Analiza correctamente oralmente e por escrito unha imaxe, mediante unha lectura subxectiva, identificando ben os elementos de significación, narrativos e as ferramentas visuais utilizadas, sacando boas conclusións e interpretando ben o seu significado	Analiza ben unha imaxe, mediante unha lectura subxectiva, identificando varios elementos de significación, narrativos e as ferramentas visuais utilizadas, sacando algunhas conclusións e interpretando bastante ben o seu significado	Non sabe analizar unha imaxe, mediante unha lectura subxectiva, non identifica os elementos de significación, narrativos nin as ferramentas visuais utilizadas, non saca conclusións nin interpreta o seu significado
EPVAB2.6.1. Identifica encadramentos e puntos de vista nunha fotografía.	Probas orais e escritas.	Identifica con moita claridade encadramentos e puntos de vista nunha fotografía	Identifica moi ben distintos encadramentos e puntos de vista nunha fotografía	Identifica ben encadramento e puntos de vista nunha fotografía	Non identifica encadramentos e puntos de vista nunha fotografía

EPVAB2.6.2. Realiza fotografías con distintos encuadramentos e puntos de vista, aplicando diferentes leis compositivas.	Observación directa do alumno e produto final.	Realiza fotografías moi creativas e orixinais con distintos encuadramentos e puntos de vista, aplicando diferentes leis compositivas.	Realiza interesantes fotografías con distintos encuadramentos e puntos de vista, aplicando diferentes leis compositivas.	Realiza fotografías con distintos encuadramentos e puntos de vista, aplicando diferentes leis compositivas.	Realiza fotografías pero non proba con distintos encuadramentos e puntos de vista, aplicando diferentes leis compositivas.
EPVAB2.10.1. Deseña, en equipo, mensaxes visuais e audiovisuais con distintas funcións utilizando diferentes linguaxes e códigos, seguindo de xeito ordenado as fases do proceso (guión técnico, storyboard, realización, etc.), e valora de xeito crítico os resultados.	Bloc de debuxo Produto final. Exposicións orais.	Deseña, en equipo, orixinais e creativos mensaxes visuais e audiovisuais con distintas funcións utilizando diferentes linguaxes e códigos, seguindo de xeito ordenado as fases do proceso (guión técnico, storyboard, realización, etc.), e valora de xeito crítico os resultados.	Deseña, en equipo, interesantes mensaxes visuais e audiovisuais con distintas funcións utilizando diferentes linguaxes e códigos, seguindo de xeito ordenado as fases do proceso (guión técnico, storyboard, realización, etc.), e valora de xeito crítico os resultados.	Deseña ben , en equipo mensaxes visuais e audiovisuais con distintas funcións utilizando diferentes linguaxes e códigos, seguindo de xeito ordenado as fases do proceso (guión técnico, storyboard, realización, etc.), e valora de xeito crítico os resultados.	Cando traballa en equipo non participa dun xeito activo no deseño de mensaxes visuais e audiovisuais con distintas funcións ou non utiliza diferentes linguaxes e códigos, seguindo de xeito ordenado as fases do proceso (guión técnico, storyboard, realización, etc.), e valora de xeito crítico os resultados.
EPVAB2.11.1. Reflexiona criticamente sobre unha obra de cine, situándoa no seu contexto e analizando a narrativa cinematográfica en relación coa mensaxe	Exposicións orais. Observación directa do alumno.	Reflexiona con moita madurez empregando bo bocavulario e coas ideas ordenadas criticamente sobre unha obra de cine, situándoa no seu contexto e analizando a narrativa cinematográfica en relación coa mensaxe	Reflexiona e argumenta ben de xeito crítico sobre unha obra de cine, situándoa no seu contexto e analizando a narrativa cinematográfica en relación coa mensaxe	Reflexiona criticamente sobre unha obra de cine, situándoa no seu contexto e analizando a narrativa cinematográfica en relación coa mensaxe	Non reflexiona criticamente sobre unha obra de cine, situándoa no seu contexto e analizando a narrativa cinematográfica en relación coa mensaxe
EPVAB2.12.1. Elabora documentos multimedia para presentar un tema ou proxecto, empregando os recursos dixitais de xeito axeitado	Medios audiovisuais. Exposicións orais e escritas.	Elabora documentos multimedia orixinais e creativos para presentar un tema ou proxecto, empregando os recursos dixitais de xeito axeitado	Elabora interesantes documentos multimedia para presentar un tema ou proxecto, empregando os recursos dixitais de xeito axeitado	Elabora con corrección documentos multimedia para presentar un tema ou proxecto, empregando os recursos dixitais de xeito axeitado	Non elabora documentos multimedia para presentar un tema ou proxecto, empregando os recursos dixitais de xeito axeitado

EPVAB3.1.1. Explica verbalmente ou por escrito os exemplos máis comúns de lugares xeométricos (mediatriz, bisectriz, circunferencia, esfera, rectas paralelas, planos paralelos, etc.)	Probas orais ou escritas.	Explica con moita claridade tanto de xeito oral ou escrito empregando o bocavulario específico os exemplos máis comúns de lugares xeométricos (mediatriz, bisectriz, circunferencia, esfera, rectas paralelas, planos paralelos, etc.	Explica con claridade verbalmente ou por escrito empregando o bocavulario específico os exemplos máis comúns de lugares xeométricos (mediatriz, bisectriz, circunferencia, esfera, rectas paralelas, planos paralelos, etc.	Explica be verbalmente ou por escrito con bocavulario axeitado os exemplos máis comúns de lugares xeométricos (mediatriz, bisectriz, circunferencia, esfera, rectas paralelas, planos paralelos, etc.	Non explica de xeito claro verbalmente ou por escrito os exemplos máis comúns de lugares xeométricos (mediatriz, bisectriz, circunferencia, esfera, rectas paralelas, planos paralelos, etc.
EPVAB3.2.1. Clasifica correctamente calquera polígono de tres a cinco lados, diferenciando claramente se é regular ou irregular.	Probas orais ou escritas.	Clasifica sen ningunha dificultade calquera polígono de tres a cinco lados, diferenciando claramente se é regular ou irregular.	Clasifica correctamente calquera polígono de tres a cinco lados, diferenciando claramente se é regular ou irregular.	Clasifica ben calquera polígono de tres a cinco lados, diferenciando ben se é regular ou irregular.	Non clasifica ben calquera polígono de tres a cinco lados, nin diferencia se é regular ou irregular.
EPVAB3.3.1. Constrúe correctamente polígonos regulares de ata cinco lados, coñecendo o lado	Bloc de debuxo. Probas escritas Observación directa do alumno e produto final	Constrúe sen ningunha dificultade empregando ben os instrumentos de trazado de polígonos regulares de ata cinco lados, coñecendo o lado	Constrúe correctamente polígonos regulares empregando ben os instrumentos de trazado de ata cinco lados, coñecendo o lado	Constrúe con algunha imprecisión polígonos regulares de ata cinco lados, coñecendo lado empregando bastante ben os instrumentos de trazado	Non constrúe correctamente. Polígonos regulares de ata cinco lados, coñecendo o lado
EPVAB3.4.1. Resolve correctamente os casos de tanxencia entre circunferencias, utilizando adecuadamente as ferramentas.	Bloc de debuxo Probas escritas Observación directa do alumno e produto final	Resolve sen dificultade os casos de tanxencia entre circunferencias, utilizando adecuadamente as ferramentas	Resolve correctamente os casos de tanxencia entre circunferencias, utilizando adecuadamente as ferramentas	Resolve ben os casos de tanxencia entre circunferencias, utilizando adecuadamente as ferramentas	Non resolve correctamente os casos de tanxencia entre circunferencias, nin utiliza adecuadamente as ferramentas
EPVAB3.4.2. Resolve correctamente os casos de tanxencia entre circunferencias e rectas, utilizando adecuadamente as ferramentas	Bloc de debuxo Probas escritas. Observación directa do alumno e produto final	Resolve sen dificultade os casos de tanxencia entre circunferencias e rectas, utilizando moi ben as ferramentas	Resolve correctamente os casos de tanxencia entre circunferencias e rectas, utilizando ben as ferramentas	Resolve con algunha imprecisión os casos de tanxencia entre circunferencias e rectas, utilizando adecuadamente as ferramentas	Non resolve correctamente os casos de tanxencia entre circunferencias e rectas, dado que non utiliza adecuadamente as ferramentas

EPVAB3.5.1. Constrúe correctamente un óvalo regular, coñecendo o diámetro maior	Bloc de debuxo. Probas escritas. Observación directa do alumno.	Constrúe sen dificultade un óvalo regular, coñecendo o diámetro maior	Constrúe correctamente un óvalo regular, coñecendo o diámetro maior	Constrúe ben un óvalo regular, coñecendo o diámetro maior	Non constrúe correctamente un óvalo regular, coñecendo o diámetro maior
EPVAB3.6.1. Constrúe varios tipos de óvalos e ovoides, segundo os diámetros coñecidos.	Bloc de debuxo. Probas escritas. Observación directa do alumno.	Constrúe sen dificultade varios tipos de óvalos e ovoides, segundo os diámetros coñecidos.	Constrúe ben varios tipos de óvalos e ovoides, segundo os diámetros coñecidos.	Constrúe con algunha dificultade varios tipos de óvalos e ovoides, segundo os diámetros coñecidos.	Non constrúe óvalos e ovoides, segundo os diámetros coñecidos.
EPVAB3.7.1. Constrúe correctamente espirais de dous, tres, catro e cinco centros	Bloc de debuxo. Probas escritas. Observación directa do alumno.	Constrúe sen dificultade espirais de dous, tres, catro e cinco centros.	Constrúe correctamente espirais de dous, tres, catro e cinco centros	Constrúe con bastante corrección espirais de dous, tres, catro e cinco centros	Non constrúe correctamente espirais de dous, tres, catro e cinco centros
EPVAB3.8.1. Executa deseños aplicando repeticións, xiros e simetrías de módulos	Bloc de debuxo Probas escritas. Observación directa do alumno.	Executa orixinais deseños aplicando repeticións, xiros e simetrías de módulos	Executa deseños ben elaborados aplicando repeticións, xiros e simetrías de módulos	Executa deseños sinxelos aplicando repeticións, xiros e simetrías de módulos	Non executa deseños aplicando repeticións, xiros e simetrías de módulos
EPVAB3.10.1. Debuxa correctamente as vistas principais de volumes frecuentes, identificando as tres proxeccións dos seus vértices e as súas arestas.	Bloc de debuxo Probas escritas. Observación directa do alumno e produto final	Debuxa sen dificultade as vistas principais de volumes frecuentes, identificando sen erros as tres proxeccións dos seus vértices e as súas arestas.	Debuxa correctamente as vistas principais de volumes frecuentes, identificando ben as tres proxeccións dos seus vértices e as súas arestas.	Debuxa ben as vistas principais de volumes frecuentes, identificando, sen apenas erros as tres proxeccións dos seus vértices e as súas arestas.	Non debuxa correctamente as vistas principais de volumes frecuentes, nin identifica ben as tres proxeccións dos seus vértices e as súas arestas.
EPVAB3.10.1. Constrúe a perspectiva cabaleira de prismas e cilindros simples, aplicando correctamente coeficientes de redución sinxelos.	Bloc de debuxo Probas escritas Observación directa do alumno e produto final	Constrúe a sen dificultade cabaleira de prismas e cilindros simples, aplicando correctamente coeficientes de redución sinxelos.	Constrúe con limpeza a perspectiva cabaleira de prismas e cilindros simples, aplicando correctamente coeficientes de redución sinxelos.	Constrúe ben a perspectiva cabaleira de prismas e cilindros simples, aplicando ben os coeficientes de redución sinxelos.	Non constrúe ben a perspectiva cabaleira de prismas e cilindros simples, nin aplica correctamente coeficientes de redución sinxelos.

EPVAB3.12.1. Realiza perspectivas isométricas de volumes sinxelos, utilizando correctamente a escuadra e o cartabón para o trazado de paralelas.	Bloc de debuxo Probas escritas Observación directa do alumno e produto final	Realiza con moita corrección perspectivas isométricas de volumes sinxelos, utilizando con precisión a escuadra e o cartabón para o trazado de paralelas.	Realiza moi ben as perspectivas isométricas de volumes sinxelos, utilizando correctamente a escuadra e o cartabón para o trazado de paralelas.	Realiza perspectivas isométricas de volumes sinxelos, utilizando con bastante corrección a escuadra e o cartabón para o trazado de paralelas.	Realiza con moitos erros perspectivas isométricas de volumes sinxelos, dado que non emprega correctamente a escuadra e o cartabón para o trazado de paralelas.
---	--	--	--	---	--

MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Para este nivel non teñen libro de texto obrigatorio, para engadir información, buscar ou ampliar datos empregaremos os libros que hai na clase e os da biblioteca. Os recursos didácticos que aportaremos os profesores son:

- Recursos audiovisuais
- Imaxes (libros, revistas, páxinas web...)
- Materiais de gravado: gubias, papeis, tintas...

Os materiais que aportarán os alumnos ao longo do curso son:

- Bloc de debuxo DIN A3
- Lápis 2B, 4B e HB
- Goma de borrar
- Escadra, cartabón e regra
- Compás
- Barras de cera Manley, acuarelas ou témperas, rotuladores e lapis de cor
- Materiais de reciclaxe, tales como periódicos, cartóns, botes ...
- Cartolinas
- Pegamento

EDUCACIÓN PLÁSTICA, VISUAL E AUDIOVISUAL 4º ESO

RELACIÓN ENTRE OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE E TEMPORIZACIÓN PARA CADA UD.				
BLOQUE 1: EXPRESIÓN PLÁSTICA				
Unidade didáctica 1 - 10 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
A C D E H	B1.1. A linguaxe plástica e visual na creación da composición artística	B1.1. Realizar composicións creativas, individuais e en grupo, que evidencien as capacidades expresivas da linguaxe plástica e visual, desenvolvendo a creatividade e expresándoa preferentemente coa subxectividade da súa linguaxe persoal ou empregando os códigos, a terminoloxía e os procedementos da linguaxe visual e plástica, co fin de enriquecer as súas posibilidades de comunicación.	EPVAB1.1.1. Realiza composicións artísticas seleccionando e utilizando os elementos da linguaxe plástica e visual.	CCEC
A D G H	B1.2. Leis da composición. B1.3. Leis da composición: movemento, ritmo e liñas de forza. B1.4. Cor como ferramenta simbólica.	B1.2. Realizar obras plásticas experimentando e utilizando diferentes soportes e técnicas, tanto analóxicas coma dixitais, valorando o esforzo de superación que supón o proceso creativo.	EPVAB1.2.1. Aplica as leis de composición, creando esquemas de movementos e ritmos, empregando os materiais e as técnicas con precisión.	CCE CD
			EPVAB1.3.2. Estuda e explica o movemento e as liñas de forza dunha imaxe.	CCEC
			EPVAB1.4.1. Cambia o significado dunha imaxe por medio da cor.	CCEC CSIEE
B C	B1.5. Técnicas de expresión gráfico-plásticas. Experimentación con diversos materiais.	B1.5. Elixir os materiais e as técnicas máis axeitadas para elaborar unha composición sobre a base duns obxectivos prefixados e da autoavaliación continua do proceso de realización	EPVAB1.5.1. Coñece e elixe os materiais máis axeitados para a realización de proxectos artísticos	CSIE CCEC CAA
			EPVAB1.5.2. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas, mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.	CSIEE

B C E G	B1.6. Seguimento do proceso de creación: bosquexo, proxecto, presentación final e avaliación (reflexión propia e avaliación colectiva). B1.7. Elaboración de proxectos plásticos de forma cooperativa.	B1.7. Realizar proxectos plásticos que comporten unha organización de forma cooperativa, valorando o traballo en equipo coma fonte de riqueza na creación artística.	EPVAB1.7.1. Entende o proceso de creación artística e as súas fases, e aplícao á produción de proxectos persoais e de grupo.	CSIEE CCEC
------------------	---	--	--	---------------

BLOQUE 1: EXPRESIÓN PLÁSTICA Unidade didáctica 2 - 10 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencia clave
D E F N	B1.8. Lectura e valoración de obras artísticas e imaxes en distintos soportes.	B1.8. Recoñecer en obras de arte a utilización de elementos e técnicas de expresión, apreciar os estilos artísticos	EPVAB1.8.1. Explica, empregando unha linguaxe axeitada, o proceso de creación dunha obra artística, e analiza os soportes, os materiais e as técnicas gráfico-plásticas que constitúen a imaxe, así como os seus elementos compositivos.	CSIEE CCEC
D E F N	B1.9. Análise de distintas obras de arte situándoas na época, na técnica e no estilo aos que pertencen. Valoración do patrimonio artístico.	B1.9.1. Valora o patrimonio artístico e cultural como un medio de comunicación e satisfacción individual e colectiva, e contribuír á súa conservación a través do respecto e divulgación das obras de arte.	EPVAB1.9.1. Analiza imaxes de obras de arte e sitúaaas no período ao que pertencen.	CSIEE CCEC CCL

BLOQUE 2: DEBUXO TÉCNICO Unidade didáctica 3 - 12 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B G F N O	B2.1. Utensilios de debuxo técnico: estudo e manexo. B2.2. Trazados xeométricos: cuadriláteros, polígonos regulares e división da circunferencia. B2.3. Tanxencias e enlaces. B2.4. Aplicación dos	B2.1. Analizar a configuración de deseños realizados con formas xeométricas planas creando composicións onde interveñan diversos trazados xeométricos, utilizando con precisión e limpeza os materiais de debuxo técnico.	EPVAB2.1.1. Diferencia o sistema de debuxo descritivo do perceptivo.	CAA
			EPVAB2.1.2. Resolve problemas sinxelos referidos a cuadriláteros e polígonos utilizando con precisión os materiais de debuxo técnico.	CMCCT
			EPVAB2.1.3. Resolve problemas básicos de tanxencias e enlaces.	CAA CMCCT

	procedementos de trazado de cuadriláteros, polígonos, tanxencias e enlaces no deseño de motivos xeométricos.		EPVAB2.1.4. Resolve e analiza problemas de configuración de formas xeométricas planas e aplícao á creación de deseños persoais.	CAA CMCCT
--	--	--	---	--------------

BLOQUE 2: DEBUXO TÉCNICO				
Unidade didáctica 4 - 12 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B F G O	B2. 5. Interpretación das pezas a través das súas vistas diédricas. B2.6. Trazado, medidas e posición correctas das vistas de pezas sinxelas. Liñas vistas e ocultas. Esbozo á man alzada e con utensilios de debuxo técnico. B2.7. Perspectiva cabaleira. Posición dos eixes e coeficiente de redución. Liñas vistas e ocultas. Rotulaxe. Escalas. B2.8. Sistema axonométrico: isometría. Posición dos eixes. Liñas vistas e ocultas. B2.9. Perspectiva cónica central.	B2.10. Perspectiva cónica oblicua. B2.11. Análise das posibilidades da posición do punto de vista. B2.2. Diferenciar e utilizar os sistemas de representación gráfica, e coñecendo a utilidade do debuxo de representación obxectiva no ámbito das artes, a arquitectura, o deseño e a enxeñaría.	EPVAB2.2.1. Visualiza formas tridimensionais definidas polas súas vistas principais.	CAA CMCCT
			EPVAB2.2.2. Debuxa as vistas (alzado, planta e perfil) de figuras tridimensionais sinxelas.	CAA CMCCT
			EPVAB2.2.3. Debuxa perspectivas de formas tridimensionais, utilizando e seleccionando o sistema de representación máis axeitado.	CAA CMCCT
			EPVAB2.2.4. Realiza perspectivas cónicas frontais e oblicuas, elixindo o punto de vista máis adecuado.	CAA CMCCT
B E I O	B2.12. Debuxo asistido por computador. Trazado de pezas planas e tridimensionais sinxelas.	B2.3. Utilizar programas de debuxo por computador para construír trazados xeométricos e pezas sinxelas nos sistemas de representación.	EPVAB2.3.1. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para a creación de deseños xeométricos sinxelos.	CAA CMCCT CD

BLOQUE 3: FUNDAMENTOS DO DESEÑO				
Unidade didáctica 5 - 14 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
A C D F H I	B3.1. Análise das linguaxes visuais cotiás (arte, deseño publicidade, etc.). B3. 2. Fases do proceso de deseño. B3.3. Análise da estética e a	B3.1. Percibir e interpretar criticamente as imaxes e as formas do seu ámbito cultural, con sensibilidade cara ás súas calidades plásticas, estéticas e funcionais, e apreciando o proceso de creación artística,	EPVAB3.1.1. Coñece os elementos e as finalidades da comunicación visual.	CSIEE CCE
			EPVAB3.1.2. Observa e analiza os obxectos do contorno na súa vertente estética, de funcionalidade e de utilidade,	CCL CSC

	funcionalidade do deseño industrial de obxectos. B3.4. Análise da estética e funcionalidade do feísmo arquitectónico.	en obras propias e alleas, e distinguir e valorar as súas fases.	utilizando a linguaxe visual e verbal.	
C E G I	B3.5. Campos de aplicación do deseño.	B3.5. Identificar os elementos que forman a estrutura da linguaxe do deseño.	EPVAB3.5.1. Identifica e clasifica obxectos en función da familia ou a rama do deseño.	CSIEE CCEC
B E F I	B3.6. Deseño de composicións modulares utilizando trazados xeométricos.	B3.6. Realizar composicións creativas que evidencien as calidades técnicas e expresivas da linguaxe do deseño adaptándoas ás áreas, e valorando o traballo en equipo para a creación de ideas orixinais.	EPVAB3.6.1. Realiza distintos tipos de deseño e composicións modulares utilizando as formas xeométricas básicas, estudando a organización do plano e do espazo.	CSIEE CCEC
			EPVAB3.6.2. Realiza composicións creativas e funcionais adaptándoas ás áreas do deseño, valorando o traballo organizado e secuenciado na realización de calquera proxecto, así como a exactitude, a orde e a limpeza nas representacións gráficas.	CSIEE CCEC
B E F I	B3.7. Compoñentes da imaxe corporativa: nome, cor, tipografía, logotipo, deseño, etc. B3.8. Secuenciación e elaboración de proxectos creativos adaptados ás áreas do deseño.	B3.7. Realiza unha imaxe tendo en conta os compoñentes da imaxe corporativa: nome, cor, tipografía, logotipo, deseño, etc.	EPVAB3.7.1. Coñece e planifica as fases de realización da imaxe corporativa dunha empresa	CSIEE CCEC
B E F I	B3.9. Informática ao servizo dos proxectos de deseño.	B3.9. Emprega a informática ao servizo dos proxectos de deseño.	EPVAB3.9.1. Utiliza as novas tecnoloxías da información e da comunicación para levar a cabo os seus propios proxectos artísticos de deseño.	CD CSIEE CCEC
B E F I	B3.10. Planificación dun proxecto artístico.	B3.10. Planifica un proxecto artístico.	EPVAB3.10.1. Planifica os pasos na realización de proxectos artísticos e respecta o realizado por compañeiros e compañeiras.	CSIEE CCEC

BLOQUE 4: LINGUAXE AUDIOVISUAL E MULTIMEDIA

Unidade didáctica 6 – 10 sesións

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
A H N Ñ	B4.1. Tipos de planos cinematográficos. Análise dos factores expresivos e a súa	B4.1. Identificar os elementos que forman a estrutura narrativa e expresiva básica da	EPVAB4.1.1. Analiza os tipos de plano que aparecen en películas cinematográficas, valorando os seus factores expresivos.	CD CSIEE CCEC

	simboloxía B4.2. Realización dun storyboard..	linguaxe audiovisual e multimedia, e describir correctamente os pasos necesarios para a produción dunha mensaxe audiovisual, e valorando o labor de equipo.	EPVAB4.1.2. Realiza un storyboard a modo de guión para a secuencia dunha película.	CSIEE
E L N O	B4.3. Estudo de planos, angulacións e movementos de cámara no cine. B4.4. Criterios estéticos na elaboración de fotografías. B4.5. Finalidade expresiva das imaxes fotoxornalísticas.	B4.3. Recoñecer os elementos que integran as linguaxes audiovisuais e as súas finalidades	EPVAB4.3.1. Ve películas cinematográficas nas que identifica e analiza os planos, as angulacións e os movementos de cámara.	CD CSIEE CCEC
			EPVAB.4.4.1. Analiza e realiza fotografías, tendo en conta criterios estéticos.	CD CSIEE CCEC
			EPVAB4.5.1. Compila imaxes de prensa e analiza as súas finalidades.	CD CSIEE CCEC

BLOQUE 4: LINGUAXE AUDIOVISUAL E MULTIMEDIA				
Unidade didáctica 7 – 10 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
E F G	B4.6. Creación dixital de imaxes. B4.7. Deseño dun proxecto publicitario. B4.8. Desenvolvemento dun proxecto persoal.	B4.2. Recoñecer os elementos que integran as linguaxes audiovisuais e as súas finalidades	EPVAB4.2.1. Ve películas cinematográficas nas que identifica e analiza os planos, as angulacións e os movementos de cámara.	CD CSIEE CCEC
			EPVAB.4.2.2. Analiza e realiza fotografías, tendo en conta criterios estéticos.	CD CSIEE CCEC
			EPVAB4.2.3. Compila imaxes de prensa e analiza as súas finalidades.	CD CSIEE CCEC
A D C F H N O	B4.9. Análise crítica da linguaxe publicitaria.	B4.4. Amosar unha actitude crítica ante as necesidades de consumo creadas pola publicidade, rexeitando os elementos desta que supoñan discriminación sexual, social ou racial.	EPVAB4.4.1. Analiza elementos publicitarios cunha actitude crítica desde o coñecemento dos elementos que os compoñen.	CD CSIEE CCEC

PERFIL COMPETENCIAL E TEMPORIZACIÓN

Competencia	Estándares de aprendizaxe	Temporalización			Peso
		Avaliacións			
CCEC (15)	EPVAB1.1.1. Realiza composicións artísticas seleccionando e utilizando o elementos da linguaxe plástica e visual.	X			30%
	EPVAB1.2.1. Aplica as leis de composición, creando esquemas de movementos e ritmos, empregando os materiais e as técnicas co precisión.	X			
	EPVAB1.1.1. Realiza composicións artísticas seleccionando e utilizando o elementos da linguaxe plástica e visual.	X	X	X	
	EPVAB1.2.3. Cambia o significado dunha imaxe por medio da cor.	X			
	EPVAB1.3.1. Coñece e elixe os materiais máis axeitados para a realización de proxectos artísticos.	X	X	X	
	EPVAB1.3.2. Utiliza con propiedade os materiais e os procedemento máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxe gráfico-plásticas, mantén o seu espazo de traballo e o seu material e perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.	X	X	X	
	EPVAB1.1.1. Realiza composicións artísticas seleccionando e utilizando os elementos da linguaxe plástica e visual	X	X		
	EPVAB2.1.3. Resolve problemas básicos de tanxencias e enlaces.		X		
	EPVAB2.1.4. Resolve e analiza problemas de configuración de formas xeométricas planas e aplicación á creación de deseños persoais.	X		X	
	EPVAB2.2.2. Debuxa as vistas (alzado, planta e perfil) de figuras tridimensionais sinxelas.		X		
	EPVAB2.2.3. Debuxa perspectivas de formas tridimensionais, utilizando e seleccionando o sistema de representación máis axeitado.		X		
	EPVAB2.2.4. Realiza perspectivas cónicas frontais e oblicuas, elixindo o punto de vista máis axeitado.		X		
	EPVAB3.3.1. Realiza distintos tipos de deseño e composicións modulares utilizando as formas xeométricas básicas, estudando a organización do plano e do espazo.	X		X	
	EPVAB3.3.3. Realiza composicións creativas e funcionais adaptándoas á áreas do deseño, valorando o traballo organizado e secuenciado na realización de calquera proxecto, así como a exactitude, a orde e limpeza nas representacións gráficas.			X	
	EPVAB4.2.1. Ve películas cinematográficas nas que identifica e analiza o planos, as angulacións e os movementos de cámara.		X		
CAA (14)	EPVAB1.2.2. Estuda e explica o movemento e as liñas de forza dunha imaxe.	X			20%
	EPVAB1.3.1. Coñece e elixe os materiais máis axeitados para a realización de proxectos artísticos.	X	X	X	
	EPVAB1.4.1. Entende o proceso de creación artística e as súas fases, aplicación á produción de proxectos persoais e de grupo.	X	X		
	EPVAB1.5.2. Analiza e le imaxes de obras de arte e sitúaaas no período a que pertencen.	X			
	EPVAB2.1.1. Diferencia o sistema de debuxo descritivo do perceptivo.	X			
	EPVAB2.2.1. Visualiza formas tridimensionais definidas polas súas vistas principais.		X		
	EPVAB3.1.1. Coñece os elementos e as finalidades da comunicación visual.	X			
	EPVAB3 2.1. Identifica e clasifica obxectos en función da familia ou rama do deseño.		X		
	EPVAB3.3.2. Coñece e planifica as fases de realización da imaxe.	X	X	X	

	EPVAB3.3.5. Planifica os pasos na realización de proxectos artísticos respecta o realizado por compañeiros e compañeiras.	X	X	X	
	EPVAB4.1.1. Analiza os tipos de plano que aparecen en película cinematográficas, valorando os seus factores expresivos.			X	
	EPVAB4.2.2. Analiza e realiza fotografías, tendo en conta criterio estéticos.			X	
	EPVAB4.2.3. Compila imaxes de prensa e analiza as súas finalidades.			X	
	EPVAB4.4.1. Analiza elementos publicitarios cunha actitude crítica desde o coñecemento dos elementos que os compoñen.			X	
CSIEE (4)	EPVAB3.3.1. Realiza distintos tipos de deseño e composicións modulares utilizando as formas xeométricas básicas, estudando a organización do plano e do espazo.		X		10%
	EPVAB3.3.2. Coñece e planifica as fases de realización da imaxe corporativa dunha empresa.		X		
	EPVAB3.3.3. Realiza composicións creativas e funcionais adaptándoas ás áreas do deseño, valorando o traballo organizado e secuenciado na realización de calquera proxecto, así como a exactitude, a orde e a limpeza nas representacións gráficas.	X	X		
	EPVAB4.4.1. Analiza elementos publicitarios cunha actitude crítica desde o coñecemento dos elementos que os compoñen.		X		
CCL (3)	EPVAB1.2.2. Estuda e explica o movemento e as liñas de forza dunha imaxe.	X			5 %
	EPVAB1.5.1. Explica, empregando unha linguaxe axeitada, o proceso de creación dunha obra artística, e analiza os soportes, os materiais e as técnicas gráfico-plásticas que constitúen a imaxe, así como os seus elementos.	X			
	EPVAB3.1.2. Observa e analiza os obxectos do contorno na súa vertente estética, de funcionalidade e de utilidade, utilizando a linguaxe visual e verbal.	X			
CD (5)	EPVAB2.3.1. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para a creación de deseños xeométricos sinxelos				10 %
	EPVAB3.3.4. Utiliza as novas tecnoloxías da información e da comunicación para levar a cabo os seus propios proxectos artísticos de deseño.		X		
	EPVAB4.1.1. Analiza os tipos de plano que aparecen en películas cinematográficas, valorando os seus factores expresivos.			X	
	EPVAB4.2.1. Ve películas cinematográficas nas que identifica e analiza os planos, as angulacións e os movementos de cámara.			X	
	EPVAB4.2.2. Analiza e realiza fotografías, tendo en conta criterios estéticos.			X	
CMCCT (9)	EPVAB2.1.1. Diferencia o sistema de debuxo descritivo do perceptivo.	X			20 %
	EPVAB2.1.2. Resolve problemas sinxelos referidos a cuadriláteros e polígonos utilizando con precisión os materiais de debuxo técnico.		X		
	EPVAB2.1.3. Resolve problemas básicos de tanxencias e enlaces.		X		
	EPVAB2.1.4. Resolve e analiza problemas de configuración de formas xeométricas planas e aplícao á creación de deseños persoais.		X		
	EPVAB2.2.1. Visualiza formas tridimensionais definidas polas súas vistas principais.		X		
	EPVAB2.2.2. Debuxa as vistas (alzado, planta e perfil) de figuras tridimensionais sinxelas.		X		
	EPVAB2.2.3. Debuxa perspectivas de formas tridimensionais, utilizando e seleccionando o sistema de representación máis axeitado.		X		
	EPVAB2.2.4. Realiza perspectivas cónicas frontais e oblicuas, elixindo o punto de vista máis adecuado.		X		
	EPVAB2.3.1. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para a creación de deseños xeométricos sinxelos.		X		
CSC (2)	EPVAB3.1.2. Observa e analiza os obxectos do contorno na súa	X			5 %

	vertente estética, de funcionalidade e de utilidade, utilizando a linguaxe visual e verbal.				
	EPVAB3.3.5. Planifica os pasos na realización de proxectos artísticos e respecta o realizado por compañeiros e compañeiras.	X			

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA					
Indicadores de logro	Instrumentos de avaliación	Excelente	Avanzado	Grao mínimo de consecución para superar a materia	En vías de adquisición
EPVAB1.1.1. Realiza composicións artísticas seleccionando e utilizando os elementos da linguaxe plástica e visual	Caderno de artista. Bloc de debuxo. Bosquexos previos ao produto final. Observación directa do alumno.	Realiza composicións artísticas seleccionando e utilizando os elementos da linguaxe plástica e visual cunha gran precisión e orixinalidade	Realiza composicións artísticas seleccionando e utilizando moi ben os elementos da linguaxe plástica e visual	Realiza composicións artísticas seleccionando e utilizando os elementos da linguaxe plástica e visual	Realiza composicións artísticas pero non selecciona nin utiliza axeitadamente os elementos da linguaxe plástica e visual
EPVAB1.2.1. Aplica as leis de composición, creando esquemas de movementos e ritmos, empregando os materiais e as técnicas con precisión.	Observación directa do alumno e produto final	Aplica as leis de composición, creando esquemas de movementos e ritmos, empregando os materiais e as técnicas con precisión e orixinalidade	Aplica as leis de composición, creando esquemas de movementos e ritmos, empregando os materiais e as técnicas con precisión.	Aplica as leis de composición, creando esquemas de movementos e ritmos, empregando os materiais e as técnicas de xeito adecuado.	Non sabe aplicar as leis de composición, para a creación de esquemas de movementos e ritmos, nin emprega os materiais e as técnicas con precisión.
EPVAB1.2.2. Estuda e explica o movemento e as liñas de forza dunha imaxe.	Probas orais e escritas.	Estuda e explica, empregando o vocabulario específico, o movemento e as liñas de forza dunha imaxe e sabe relacionalo ca realidade.	Estuda e explica empregando o vocabulario específico o movemento e as liñas de forza dunha imaxe.	Estuda e explica o movemento e as liñas de forza dunha imaxe	Non estuda nin sabe explicar o movemento e as liñas de forza dunha imaxe
EPVAB1.2.3. Cambia o significado dunha imaxe por medio da cor.	Bloc de debuxo. Observación directa do alumno.	Cambia o significado dunha imaxe por medio da cor e investiga con elo en diferentes campos.	Cambia o significado dunha imaxe por medio da cor e aporta varios exemplos que o ilustran.	Cambia o significado dunha imaxe por medio da cor.	Non sabe empregar a cor como elemento que dota de significado a imaxe.

EPVAB1.3.1. Coñece e elixe os materiais máis axeitados para a realización de proxectos artísticos.	Observación directa do alumno e produto final	Coñece moitos materiais, investiga novos usos e elixe os máis axeitados para a realización de proxectos artísticos.	Coñece e elixe moi ben os materiais máis axeitados para a realización de proxectos artísticos.	Coñece e elixe os materiais máis axeitados para a realización de proxectos artísticos.	Emprega poucos materiais e non elixe os máis axeitados para a realización de proxectos artísticos.
EPVAB1.3.2. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas, mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.	Observación directa do alumno.	Utiliza con gran propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas, mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades, incluso aporta outros novos cos que investigar	Utiliza sempre con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas, mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.	Utiliza con bastante ben os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas, mantén o seu espazo de traballo e o seu material en cunha certa orde e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.	Non utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas, o seu espazo de traballo sempre está desordenado, así como os materiais que emprega. Non trae o material que se lle solicita para as actividades.
EPVAB1.4.1. Entende o proceso de creación artística e as súas fases, e aplícao á produción de proxectos persoais e de grupo.	Bosquexos previos ao produto final. Observación directa do alumno.	Entende perfectamente o proceso de creación artística e as súas fases, e aplícao á produción de proxectos persoais e de grupo.	Entende ben o proceso de creación artística e as súas fases, e aplícao á produción de proxectos persoais e de grupo.	Entende o proceso de creación artística e as súas fases, e aplícao á produción de proxectos persoais e de grupo.	Non entende o proceso de creación artística e as súas fases, polo que non o aplícao á produción de proxectos persoais e de grupo.
EPVAB1.5.1. Explica, empregando unha linguaxe axeitada, o proceso de creación dunha obra artística, e analiza os soportes, os materiais e as técnicas gráfico-plásticas que constitúen a imaxe, así como os seus elementos	Probas orais e escritas.	Explica, Empregando unha linguaxe precisa o proceso de creación dunha obra artística, e analiza moi ben os soportes, os materiais e as técnicas gráfico-plásticas que constitúen a imaxe, así como os seus elementos compositivos.	Explica, empregando unha linguaxe específica, o proceso de creación dunha obra artística, analiza ben os soportes, os materiais e a técnicas gráfico-plásticas que constitúen a imaxe, así como os seus elementos compositivos.	Explica, empregando unha linguaxe axeitada, o proceso de creación dunha obra artística, e analiza os soportes, os materiais e as técnicas gráfico-plásticas que constitúen a imaxe, así como os seus elementos compositivos.	Non sabe explicar, axeitadamente, o proceso de creación dunha obra artística, non analiza os soportes, os materiais nin as técnicas gráfico-plásticas que constitúen a imaxe, así como os seus elementos compositivos.

compositivos.					
EPVAB1.5.2. Analiza e le imaxes de obras de arte e sitúaaas no período ao que pertencen.	Probas orais e escritas.	Analiza con exactitude e le moi ben imaxes de obras de arte e sitúaaas ben no período ao que pertencen.	Analiza e le ben imaxes de obras de arte e sitúaaas no período ao que pertencen.	Analiza e le imaxes de obras de arte e sitúaaas bastante ben no período ao que pertencen.	Non sabe analizar nin ler imaxes de obras de arte é incapaz de sitúaaas no período ao que pertencen.
EPVAB2.1.1. Diferencia o sistema de debuxo descritivo do perceptivo.	Observación directa do alumno. Probas orais e escritas.	Diferencia o sistema de debuxo descritivo do perceptivo.	Diferencia ben o sistema de debuxo descritivo do perceptivo.	Diferencia o sistema de debuxo descritivo do perceptivo.	Non diferencia o sistema de debuxo descritivo do perceptivo.
EPVAB2.1.2. Resolve problemas sinxelos referidos a cuadriláteros e polígonos utilizando con precisión os materiais de debuxo técnico.	Bloc de debuxo. Probas orais e escritas.	Resolve problemas cunha certa complexidade referidos a cuadriláteros e polígonos utilizando con precisión e limpeza os materiais de debuxo técnico.	Resolve problemas sinxelos referidos a cuadriláteros e polígonos utilizando con precisión os materiais de debuxo técnico.	Resolve problemas sinxelos referidos a cuadriláteros e polígonos utilizando bastante ben os materiais de debuxo técnico.	Non sabe resolver problemas moi sinxelos referidos a cuadriláteros e polígonos, utiliza malos materiais de debuxo técnico.
EPVAB2.1.3. Resolve problemas básicos de tanxencias e enlaces.	Bloc de debuxo. Probas orais e escritas.	Resolve problemas básicos de tanxencias e enlaces con moita corrección e indica os puntos de tanxencia	Resolve ben problemas básicos de tanxencias e enlaces.	Resolve problemas básicos de tanxencias e enlaces.	Non sabe resolver problemas básicos de tanxencias e enlaces.
EPVAB2.1.4. Resolve e analiza problemas de configuración de formas xeométricas planas e aplicación á creación de deseños persoais	Bloc de debuxo. Probas orais e escritas.	Resolve e analiza problemas de configuración de formas xeométricas planas e aplicación á creación de deseños persoais con precisión e orixinalidade	Resolve e analiza problemas de configuración de formas xeométricas planas e aplicación á creación de deseños persoais con orixinalidade	Resolve e analiza problemas de configuración de formas xeométricas planas e aplicación bastante ben á creación de deseños persoais	Non sabe resolver nin analiza problemas de configuración de formas xeométricas planas non sabe aplicalo á creación de deseños persoais
EPVAB2.2.1. Visualiza formas tridimensionais definidas polas súas vistas principais.	Probas orais e escritas.	Visualiza con rapidez formas tridimensionais definidas polas súas vistas principais.	Visualiza ben formas tridimensionais definidas polas súas vistas principais.	Visualiza formas tridimensionais definidas polas súas vistas principais.	Non visualiza formas tridimensionais definidas polas súas vistas principais.
EPVAB2.2.2. Debuxa as vistas (alzado, planta e perfil) de figuras tridimensionais sinxelas.	Bloc de debuxo. Probas orais e escritas.	Debuxa con precisión as vistas (alzado, planta e perfil) de figuras tridimensionais sinxelas.	Debuxa ben as vistas (alzado, planta e perfil) de figuras tridimensionais sinxelas.	Debuxa as vistas (alzado, planta e perfil) de figuras tridimensionais sinxelas.	Non sabe debuxar as vistas (alzado, planta e perfil) de figuras tridimensionais sinxelas.

EPVAB2.2.3. Debuxa perspectivas de formas tridimensionais, utilizando e seleccionando o sistema de representación máis axeitado.	Bloc de debuxo. Probas orais e escritas.	Debuxa con precisión e limpeza perspectivas de formas tridimensionais, utilizando e seleccionando o sistema de representación máis axeitado.	Debuxa con precisión perspectivas de formas tridimensionais, utilizando e seleccionando o sistema de representación máis axeitado.	Debuxa bastante ben perspectivas de formas tridimensionais, utilizando e seleccionando o sistema de representación máis axeitado.	Non sabe debuxar perspectivas de formas tridimensionais, non utiliza nin selecciona o sistema de representación máis axeitado.
EPVAB2.2.4. Realiza perspectivas cónicas frontais e oblicuas, elixindo o punto de vista máis adecuado.	Bloc de debuxo. Probas orais e escritas.	Realiza con precisión e limpeza perspectivas cónicas frontais e oblicuas, elixindo o punto de vista máis adecuado.	Realiza con precisión perspectivas cónicas frontais e oblicuas, elixindo o punto de vista máis adecuado.	Realiza perspectivas cónicas frontais e oblicuas, elixindo o punto de vista máis adecuado.	Non realiza perspectivas cónicas frontais e oblicuas, non sabe elixir o punto de vista máis adecuado.
EPVAB2.3.1. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para a creación de deseños xeométricos sinxelos.	Medios dixitais e produto final.	Utiliza moi ben as tecnoloxías da información e da comunicación para a creación de deseños xeométricos sinxelos.	Utiliza ben as tecnoloxías da información e da comunicación para a creación de deseños xeométricos sinxelos.	Utiliza bastante ben as tecnoloxías da información e da comunicación para a creación de deseños xeométricos sinxelos.	Non utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para a creación de deseños xeométricos sinxelos.
EPVAB3.1.1. Coñece os elementos e as finalidades da comunicación visual.	Observación directa do alumno. Probas orais e escritas.	Coñece moi ben os elementos e as finalidades da comunicación visual	Coñece ben os elementos e as finalidades da comunicación visual	Coñece bastante ben os elementos e as finalidades da comunicación visual	Non coñece os elementos e as finalidades da comunicación visual
EPVAB3.1.2. Observa e analiza os obxectos do contorno na súa vertente estética, de funcionalidade e de utilidade, utilizando a linguaxe visual e verbal.	Observación directa do alumno Probas orais e escritas.	Observa e analiza moi ben os obxectos do contorno na súa vertente estética, de funcionalidade e de utilidade, utilizando a linguaxe visual e verbal.	Observa e analiza ben os obxectos do contorno na súa vertente estética, de funcionalidade e de utilidade, utilizando a linguaxe visual e verbal.	Observa e analiza bastante ben os obxectos do contorno na súa vertente estética, de funcionalidade e de utilidade, utilizando a linguaxe visual e verbal.	Non observa nin analiza os obxectos do contorno na súa vertente estética, de funcionalidade e de utilidade, utilizando a linguaxe visual e verbal.

EPVAB3.3.1. Realiza distintos tipos de deseño e composicións modulares utilizando as formas Xeométricas básicas, estudando a organización do plano e do espazo.	Bloc de debuxo. Probas escritas.	Realiza con orixinalidade e pulcritude distintos tipos de deseño e composicións modulares utilizando as formas Xeométricas básicas, estudando a organización do plano e do espazo.	Realiza con orixinalidade distintos tipos de deseño e composicións modulares utilizando as formas xeométricas básicas, estudando a organización do plano e do espazo.	Realiza distintos tipos de deseño e composicións modulares utilizando as formas xeométricas básicas, estudando a organización do plano e do espazo.	Non realiza distintos tipos de deseño e composicións modulares utilizando as formas Xeométricas básicas, estudando a organización do plano e do espazo.
EPVAB3.3.2. Coñece e planifica as fases de realización da imaxe corporativa dunha empresa.	Observación directa do alumno	Coñece moi ben e planifica con as fases de realización da imaxe corporativa dunha empresa.	Coñece ben e planifica as fases de realización da imaxe corporativa dunha empresa.	Coñece e planifica as fases de realización da imaxe corporativa dunha empresa.	Non planifica as fases de realización da imaxe corporativa dunha empresa.
EPVAB3.3.3. Realiza composicións creativas e funcionais adaptándoas ás áreas do deseño, valorando o traballo organizado e secuenciado na realización de calquera proxecto, así como a exactitude, a orde e a limpeza nas representacións gráficas.	Bloc de debuxo. Observación directa do alumno.	Realiza composicións creativas e funcionais adaptándoas ás áreas do deseño, valorando o traballo organizado e secuenciado na realización de calquera proxecto, así como a exactitude, a orde e a limpeza nas representacións gráficas.	Realiza composicións creativas e funcionais adaptándoas ás áreas do deseño, valorando o traballo organizado e secuenciado na realización de calquera proxecto, así como a exactitude, a orde e a limpeza nas representacións gráficas.	Realiza composicións creativas e funcionais adaptándoas ás áreas do deseño, valorando o traballo organizado e secuenciado na realización de calquera proxecto, así como a exactitude, a orde e a limpeza nas representacións gráficas.	Non realiza composicións creativas e funcionais adaptándoas ás áreas do deseño, valorando o traballo organizado e secuenciado na realización de calquera proxecto así como a exactitude, a orde e a limpeza nas representacións gráficas.
EPVAB3.3.4. Utiliza as novas tecnoloxías da información e da comunicación para levar a cabo os seus propios proxectos artísticos de deseño.	Observación directa do alumno e produto final	Utiliza moi ben as novas tecnoloxías da información e da comunicación para levar a cabo os seus propios proxectos artísticos de deseño.	Utiliza ben as novas tecnoloxías da información e da comunicación para levar a cabo os seus propios proxectos artísticos de deseño.	Utiliza bastante ben as novas tecnoloxías da información e da comunicación para levar a cabo os seus propios proxectos artísticos de deseño.	Non utiliza as novas tecnoloxías da información e da comunicación para levar a cabo os seus propios proxectos artísticos de deseño.
EPVAB4.1.1. Analiza os tipos de plano que aparecen en películas cinematográficas, valorando os seus factores expresivos	Probas orais e escritas.	Analiza con precisión os tipos de plano que aparecen en películas cinematográficas, valorando os seus factores expresivos	Analiza ben os tipos de plano que aparecen en películas cinematográficas, valorando os seus factores expresivos	Analiza os tipos de plano que aparecen en películas cinematográficas, valorando os seus factores expresivos	Non sabe analizar os tipos de plano que aparecen en películas cinematográficas, valorando os seus factores expresivos

EPVAB4.1.2. Realiza un storyboard a modo de gui3n para a secuencia dunha pel3cula.	Bloc de debuxo.	Realiza con orixinalidade un storyboard a modo de gui3n para a secuencia dunha pel3cula.	Realiza ben un storyboard a modo de gui3n para a secuencia dunha pel3cula.	Realiza un storyboard a modo de gui3n para a secuencia dunha pel3cula.	Non realiza un storyboard a modo de gui3n para a secuencia dunha pel3cula.
EPVAB4.2.1. Ve pel3culas cinematogr3ficas nas que identifica e analiza os planos, as angulaci3ns e os movementos de c3mara.	Observaci3n directa do alumno. Probas orais e escritas.	Ve moitas pel3culas cinematogr3ficas nas que identifica e analiza os planos, a angulaci3ns e os movementos de c3mara.	Ve bastantes pel3culas cinematogr3ficas nas que identifica e analiza os planos, as angulaci3ns e os movementos de c3mara.	Ve pel3culas cinematogr3ficas nas que identifica e analiza os planos, as angulaci3ns e os movementos de c3mara.	Non ve pel3culas cinematogr3ficas nas que identifica e analiza os planos, as angulaci3ns e os movementos de c3mara.
EPVAB4.2.2. Analiza e realiza fotograf3as, tendo en conta criterios est3ticos.	Observaci3n directa do alumno. Probas orais e escritas	Analiza moi ben e realiza moitas fotograf3as, tendo en conta criterios est3ticos.	Analiza ben e realiza bastantes fotograf3as, tendo en conta criterios est3ticos.	Analiza superficialmente e realiza fotograf3as, tendo en conta criterios est3ticos.	Non analiza fotograf3as, nin as realiza tendo en conta criterios est3ticos.
EPVAB4.2.3. Compila imaxes de prensa e analiza as s3as finalidades.	Observaci3n directa do alumno. Probas orais e escritas.	Compila moitas imaxes de prensa e analiza moi ben as s3as finalidades	Compila imaxes de prensa e analiza ben as s3as finalidades	Compila imaxes de prensa e analiza superficialmente as s3as finalidades	Non compila imaxes de prensa nin analiza as s3as finalidades
EPVAB4.3.1. Elabora imaxes dixitais utilizando programas de debuxo por computador.	Observaci3n directa do alumno e produto final	Elabora imaxes dixitais utilizando moi ben programas de debuxo por computador.	Elabora imaxes dixitais utilizando ben programas de debuxo por computador.	Elabora imaxes dixitais utilizando bastante ben programas de debuxo por computador.	Non elabora imaxes dixitais utilizando programas de debuxo por computador.
EPVAB4.3.2. Proxecta un dese3o Publicitario utilizando os elementos da linguaxe gr3fico-pl3stica.	Observaci3n directa do alumno e produto final	Proxecta moi ben un dese3o publicitario utilizando os elementos da linguaxe gr3fico-pl3stica.	Proxecta ben un dese3o publicitario utilizando os elementos da linguaxe gr3fico-pl3stica.	Proxecta un dese3o publicitario utilizando os elementos da linguaxe gr3fico-pl3stica.	Non sabe proxectar un dese3o publicitario utilizando os elementos da linguaxe gr3fico-pl3stica.
EPVAB4.3.3. Realiza un proxecto persoal seguindo o esquema do proceso de creaci3n.	Observaci3n directa do alumno e produto final	Realiza un proxecto persoal e cunha certa complicaci3n con moita orixinalidade seguindo o esquema do proceso de creaci3n.	Realiza un proxecto persoal seguindo ben o esquema do proceso de creaci3n.	Realiza un proxecto persoal seguindo o esquema do proceso de creaci3n.	Realiza un proxecto persoal seguindo o esquema do proceso de creaci3n.
EPVAB4.4.1. Analiza Elementos publicitarios cunha actitude cr3tica desde o co3ecemento dos elementos que os	Probas orais e escritas. Observaci3n directa do alumno.	Analiza con rigor elementos publicitarios cunha actitude cr3tica desde o co3ecemento dos elementos que os compo3en	Analiza ben elementos publicitarios cunha actitude cr3tica desde o co3ecemento dos elementos que os compo3en	Analiza bastante ben elementos publicitarios cunha actitude cr3tica desde o co3ecemento dos elementos que os compo3en	Non analiza elementos publicitarios cunha actitude cr3tica desde o co3ecemento dos elementos que os compo3en

compoñen					
----------	--	--	--	--	--

MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

En 4º de E.S.O non terán libro de texto obrigatorio, traballaremos cos libros e os arquivos de imaxes do Departamento e biblioteca do centro...

Os materiais que terán que aportar os alumnos segundo se lles soliciten son:

- Láminas de debuxo e papel de acuarela A3 e A4
- Lapis B Nº: 2 e 4
- Pinturas á auga: gouache, tintas, acrílicos.
- Pinceis Nº: 4, 6 e 8
- Ceras Manley
- Escuadra, cartabón, regra e compás.

DEBUXO TÉCNICO 1º BACHARELATO

RELACIÓN ENTRE OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE E TEMPORIZACIÓN PARA CADA UD.

BLOQUE 1: XEOMETRÍA E DEBUXO TÉCNICO

Unidade didáctica 1 – 1 sesión

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B D E G I L M	B1.1. Trazados xeométricos. B1.2. Instrumentos e materiais do debuxo técnico. B1.3. Recoñecemento da xeometría na natureza. B1.4. Identificación de estruturas xeométricas na arte. B1.5. Valoración da xeometría como instrumento para o deseño gráfico, industrial e arquitectónico.	B1.5. Valorar a xeometría como instrumento que permite a representación de obxectos no deseño gráfico, industrial e arquitectónico.	DT1.B1.5.1. Coñece a importancia da xeometría e dos instrumentos e materiais de debuxo como medios que permiten o trazado de deseños gráficos, industriais e arquitectónicos	CSIEE

BLOQUE 1: XEOMETRÍA E DEBUXO TÉCNICO

Unidade didáctica 2 – 3 sesións

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B D E G I L M	B1.6. Trazados fundamentais no plano. B1.7. Operacións con segmentos. B1.8. Mediatriz. B1.9. Paralelismo e perpendicularidade. B1.10. Determinación de lugares xeométricos. Aplicacións. B1.11. Elaboración de formas baseadas en redes modulares. B1.12. Circunferencia e círculo. B1.13. Ángulos.	B1.6. Resolver problemas de configuración de formas poligonais sinxelas no plano coa axuda de utensilios convencionais de debuxo sobre taboleiro, aplicando os fundamentos da xeometría métrica de acordo cun esquema paso a paso e/ou unha figura de análise elaborada previamente.	DT1.B1.6.1. Determina coa axuda de regra e compás os principais lugares xeométricos de aplicación aos trazados fundamentais no plano, e comproba graficamente o cumprimento das condicións establecidas. DT1.B1.6.2. Deseña, modifica ou reproduce formas baseadas en redes modulares cadradas coa axuda do escuadro e o cartabón, utilizando recursos gráficos para destacar claramente o trazado principal elaborado das liñas auxiliares	CMCCT CSIEE CAA CMCCT CAA

			DT1.B1.6.3. Comprende as relacións métricas dos ángulos da circunferencia e o círculo, describe as súas propiedades e identifica as súas posibles aplicacións.	CMCCT CAA
--	--	--	--	--------------

BLOQUE 1: XEOMETRÍA E DEBUXO TÉCNICO Unidade didáctica 3 – 8 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B D E G I L M	B1.14. Representación de formas planas. B1.15. Resolución gráfica de triángulos. B1.16. Determinación, propiedades e aplicacións dos seus puntos notables. B1.17. Trazado de polígonos regulares. B1.18. Resolución gráfica de cuadriláteros e polígonos.	B1.14. Resolver problemas de configuración de formas poligonais sinxelas no plano coa axuda de utensilios convencionais de debuxo sobre taboleiro, aplicando os fundamentos da xeometría métrica de acordo cun esquema paso a paso e/ou unha figura de análise elaborada previamente.	DT1.B1.14.1. Relaciona as liñas e os puntos notables de triángulos, cuadriláteros e polígonos coas súas propiedades, e identifica as súas aplicacións. DT1.B1.14.2. Resolve triángulos coa axuda de regra e compás, aplicando as propiedades das súas liñas e os puntos notables, e os principios xeométricos elementais, e xustifica o procedemento utilizado.	CMCCT CAA CMCCT

BLOQUE 1: XEOMETRÍA E DEBUXO TÉCNICO Unidade didáctica 4 – 10 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B D E G I L M	B1.19. Proporcionalidade e semellanza. B1.20. Construción e utilización de escalas gráficas. B1.21. Análise de trazado de formas poligonais por triangulación, radiación e itinerario. B1.22. Transformacións xeométricas elementais: xiro, translación, simetría, homotecia e afinidade. Identificación de invariantes.	B1.19. Resolver problemas de proporcionalidade, semellanza e transformación de formas poligonais sinxelas no plano coa axuda de utensilios convencionais de debuxo sobre taboleiro, aplicando os fundamentos da xeometría métrica de acordo cun esquema paso a paso e/ou unha figura de análise elaborada previamente.	DT1.B1.19.1. Deseña, modifica ou reproduce cuadriláteros e polígonos analizando as relacións métricas esenciais e resolvendo o seu trazado por triangulación, radiación, itinerario ou relacións de semellanza.	CMCCT CSIEE CAA

BLOQUE 1: XEOMETRÍA E DEBUXO TÉCNICO
Unidade didáctica 5 – 12 sesións

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B B E G I L	B1.24. Tanxencias e enlaces. B1.25. Resolución de problemas básicos de tanxencias e enlaces. Aplicacións. B1.26. Construción de curvas técnicas, óvalos, ovoideos e espirais. B1.27. Aplicacións da xeometría ao deseño arquitectónico e industrial. B1.28. Xeometría e novas tecnoloxías. B1.29. Aplicacións de debuxo vectorial en 2D. B1.30. Exercicios de aplicación de trazado de tanxencias e enlaces.	B1.24 Debuxar curvas técnicas e figuras planas compostas por circunferencias e liñas rectas, aplicando os conceptos fundamentais de tanxencias, resaltar a forma final determinada e indicar graficamente a construción auxiliar utilizada, os puntos de enlace e a relación entre os seus elementos	DT1.B1.24.1. Identifica as relacións entre puntos de tanxencia, centros e raios de circunferencias, analizando figuras compostas por enlaces entre liñas rectas e arcos de circunferencia.	CMCCT
			DT1.B1.24.2. Resolve problemas básicos de tanxencias coa axuda de regra e compás, aplicando con rigor e exactitude as súas propiedades intrínsecas, e utilizando recursos gráficos para destacar claramente o trazado principal elaborado. das liñas auxiliares utilizadas.	CAA
			DT1.B1.24.3. Aplica os coñecementos de tanxencias á construción de óvalos, ovoideos e espirais, e relaciona a súa forma coas principais aplicacións no deseño arquitectónico e industrial.	CSIEE
			DT1.B1.24.4. Deseña a partir dun bosquexo previo ou reproduce á escala conveniente figuras planas que conteñan enlaces entre liñas rectas e arcos de circunferencia, indicando graficamente a construción auxiliar utilizada.	CSIEE

BLOQUE 2: SISTEMAS DE REPRESENTACIÓN Unidade didáctica 6 – 3 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B D E G I L	B2.1. Fundamentos dos sistemas de representación. B2.2. Sistemas de representación na arte. B2.3. Evolución histórica dos sistemas de representación. B2.4. Sistemas de representación e debuxo técnico. Ámbitos de aplicación. B2.5. Vantaxes e inconvenientes. Criterios de selección. B2.6. Clases de proxección. B2.7. Sistemas de representación e novas tecnoloxías. B2.8. Aplicacións de debuxo vectorial en 3D.	B2.1. Relacionar os fundamentos e as características dos sistemas de representación coas súas posibles aplicacións ao debuxo técnico, seleccionando o sistema axeitado ao obxectivo previsto, e identificar as vantaxes e os inconvenientes en función da información que se desexe amosar e dos recursos dispoñibles.	DT1.B2.1.1. Identifica o sistema de representación empregado a partir da análise de debuxos técnicos, ilustracións ou fotografías de obxectos ou espazos, e determina as características diferenciais e os elementos principais do sistema.	CCL
			DT1.B2.1.2. Establece o ámbito de aplicación dos principais sistemas de representación, e ilustra as súas vantaxes e os seus inconvenientes mediante o debuxo a man alzada dun mesmo corpo xeométrico sinxelo.	CCL
			DT1.B2.1.3. Selecciona o sistema de representación idóneo para a definición dun obxecto ou espazo, analizando a complexidade da súa forma, a finalidade da representación, a exactitude requirida e os recursos informáticos dispoñibles.	CD

BLOQUE 2: SISTEMAS DE REPRESENTACIÓN Unidade didáctica 7 – 3 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B D E G I L	B2.9. Sistema diédrico. B2.10. Procedementos para a obtención das proxeccións diédricas. B2.11. Disposición normalizada. B2.12. Reversibilidade do sistema. Número de proxeccións suficientes.	B2.9. Relacionar os fundamentos e as características dos sistemas de representación coas súas posibles aplicacións ao debuxo técnico, seleccionando o sistema axeitado ao obxectivo previsto, e identificar as vantaxes e os inconvenientes en función da información que se desexe amosar e dos recursos dispoñibles.	DT1B2.1.4. Comprende os fundamentos do sistema diédrico e describe os procedementos de obtención das proxeccións e a súa disposición normalizada.	CMCCT

BLOQUE 2: SISTEMAS DE REPRESENTACIÓN Unidade didáctica 8 – 12 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B D E G I L	B2.13. Representación e identificación de puntos, rectas e planos no sistema diédrico. Posicións no espazo. Paralelismo e perpendicularidade. Pertenza e intersección.	B2.13. Representar e identificar puntos, rectas e planos no sistema diédrico e as súas posicións no espazo. Resolver exercicios de paralelismo e perpendicularidade, pertenza e intersección.	DT1.B2.13.1. Comprende o funcionamento do sistema diédrico, relacionando os seus elementos, convencionalismos e notacións coas proxeccións necesarias para representar inequivocamente a posición de puntos, rectas e planos, e resolve problemas de pertenza, intersección e verdadeira magnitude.	CCEC
B D E G I L	B2.14. Seccións planas. Determinación da súa verdadeira magnitude.	B2.14. Resolver exercicios de seccións planas e verdadeira magnitude da sección.	DT1.B2.14.1. Determina seccións planas de obxectos tridimensionais sinxelos, visualizando intuitivamente a súa posición mediante perspectivas a man alzada, debuxando as súas proxeccións diédricas e obtendo a súa verdadeira magnitude	CSIEE

BLOQUE 2: SISTEMAS DE REPRESENTACIÓN Unidade didáctica 9 – 8 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B D E G I L	B2.15. Proxeccións diédricas de sólidos e espazos sinxelos. B2.16. Procedementos para a obtención e disposición das proxeccións diédricas.	B2.15. Representar sólidos e espazos sinxelos segundo as súas vistas diédricas.	DT1.B2.15.1. Deseña ou reproduce formas tridimensionais sinxelas, debuxando a man alzada as súas vistas principais no sistema de proxección ortogonal establecido pola norma de aplicación, dispoño as proxeccións suficientes para a súa definición e identificando os seus elementos de xeito inequívoco.	CSIEE
B D E G I L	B2.17. Visualización e debuxo a man alzada de axonometrías a partir das vistas principais de pezas sinxelas.	B2.17. Visualizar e debuxar a man alzada axonometrías de pezas sinxelas a partir das vistas diédricas principais.	DT1.B2.17.1. Visualiza no espazo perspectivo formas tridimensionais sinxelas definidas suficientemente polas súas vistas principais, debuxando a man alzada axonometrías convencionais (isometrías e cabaleiras).	CMCCT CSIEE

BLOQUE 2: SISTEMAS DE REPRESENTACIÓN Unidade didáctica 10 – 3 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B D E G I L	B2.18. Sistema de planos cotados: aplicacións.	B2.18. Representar formas tridimensionais sinxelas a partir de perspectivas, fotografías, pezas reais ou espazos do contorno próximo, utilizando o sistema diédrico ou, de ser o caso, o sistema de planos cotados, dispoño de acordo coa norma as proxeccións suficientes para a súa definición identificando os seus elementos de xeito inequívoco.	DT1.B2.18.1. Comprende o funcionamento do sistema de planos cotados como unha variante do sistema diédrico que permite rendibilizar os coñecementos adquiridos, ilustra as súas principais aplicacións mediante a resolución de problemas sinxelos de pertenza e intersección e obtén perfís dun terreo a partir das súas curvas de nivel.	CAA

BLOQUE 2: SISTEMAS DE REPRESENTACIÓN Unidade didáctica 11 – 10 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B D E G I L	B2.19. Sistema axonométrico. B2.20. Fundamentos do sistema. Disposición dos eixes e utilización dos coeficientes de redución. B2.21. Sistema axonométrico ortogonal, perspectivas isométricas, dimétricas e trimétricas. B2.22. Sistema axonométrico oblicuo: perspectivas cabaleiras e militares. B2.23. Aplicación do óvalo isométrico como representación simplificada de formas circulares.	B2.19. Debuxar perspectivas de formas tridimensionais a partir de pezas reais ou definidas polas súas proxeccións ortogonais, seleccionando a axonometría axeitada ao propósito da representación, dispoño a posición dos eixes en función da importancia relativa das caras que se desexen amosar e utilizando, de ser o caso, os coeficientes de redución determinados.	DT1.B2.19.1. Realiza perspectivas isométricas de corpos definidos polas súas vistas principais, coa axuda de utensilios de debuxo sobre taboleiro, representando as circunferencias situadas en caras paralelas aos planos coordenados como óvalos en lugar de elipses, simplificando o seu trazado.	CCEC
			DT1.B2.19.2. Realiza perspectivas isométricas de corpos definidos polas súas vistas principais, coa axuda de utensilios de debuxo sobre taboleiro, representando as circunferencias situadas en caras paralelas aos planos coordenados como óvalos en lugar de elipses, simplificando o seu trazado.	CCEC

			DT1.B2.19.3. Realiza perspectivas cabaleiras ou planimétricas (militares) de corpos ou espazos con circunferencias situadas en caras paralelas a un só dos planos coordenados, dispendo a súa orientación para simplificar o seu trazado.	CCEC
--	--	--	---	------

BLOQUE 2: SISTEMAS DE REPRESENTACIÓN
Unidade didáctica 12 – 14 sesións

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B D E G I L	B2.24. Sistema cónico central. B2.25. Elementos do sistema. Plano do cadro e cono visual. B2.26. Determinación do punto de vista e orientación das caras principais. B2.27. Paralelismo. Puntos de fuga. Puntos métricos. B2.28. Representación simplificada da circunferencia. B2.29. Sistema cónico oblicuo. B2.30. Representación simplificada da circunferencia. B2.31. Representación de sólidos nos diferentes sistemas.	B2.24. Debuxar perspectivas cónicas de formas tridimensionais a partir de espazos do contorno ou definidas polas súas proxeccións ortogonais, e valorar o método seleccionado, considerando a orientación das caras principais respecto do plano do cadro e a repercusión da posición do punto de vista sobre o resultado final.	DT1.B2.24.1. Comprende os fundamentos da perspectiva cónica e clasifica a súa tipoloxía en función da orientación das caras principais respecto ao plano do cadro e a repercusión da posición do punto de vista sobre o resultado final, determinando o punto principal, a liña do horizonte, os puntos de fuga e os seus puntos de medida.	CSIEE
			DT1.B2.24.2. Debuxa coa axuda de utensilios de debuxo perspectivas cónicas centrais de corpos ou espazos con circunferencias situadas en caras paralelas a un só dos planos coordenados, dispendo a súa orientación para simplificar o seu trazado	CSIEE
			DT1.B2.24.3. Representa formas sólidas ou espaciais con arcos de circunferencia en caras horizontais ou verticais, debuxando perspectivas cónicas oblicuas coa axuda de utensilios de debuxo, simplificando a construción das elipses perspectivas mediante o trazado de polígonos circunscritos, trazándoas a man alzada ou coa axuda de patróns de curvas.	CMCCT

BLOQUE 3: NORMALIZACIÓN
Unidade didáctica 13 – 12 sesións

Obxectivos	Contidos	Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B D E G I L	B3.1. Elementos da normalización consonte a normativa	B3.1. Valorar a normalización como convencionalismo para a comunicación universal que permite simplificar os métodos de produción, asegurar a calidade dos produtos, posibilitar a súa distribución e garantir a súa utilización polo destinatario final	DT1.B3.1.1. Describe os obxectivos e os ámbitos de utilización das normas UNE, EN e ISO, e relaciona as específicas do debuxo técnico coa súa aplicación para a elección e a dobra de formatos, para o emprego de escalas, para establecer o valor representativo das liñas, para dispor as vistas e para a cotación.	CCL
B D E G I L	B3.2. Proxecto: necesidade e ámbito de aplicación das normas. B3.3. Formatos. Dobra de planos. B3.4. Vistas. Liñas normalizadas. B3.5. Aplicacións da normalización. B3.6. Escalas. Cotación. B3.7. Debuxo industrial. B3.8. Debuxo arquitectónico. B3.9. Cortes e seccións	B3.2. Aplicar as normas nacionais, europeas e internacionais relacionadas cos principios xerais de representación, formatos, escalas, cotación e métodos de proxección ortográficos e axonométricos, considerando o debuxo técnico coma linguaxe universal, valorando a necesidade de coñecer a súa sintaxe e utilizándoo de forma obxectiva para a interpretación de planos técnicos e a elaboración de bosquexos, esquemas, esbozos e planos.	DT1.B3.2.1. Obtén as dimensións relevantes de corpos ou espazos representados utilizando escalas normalizadas.	CSIEE
			DT1.B3.2.2. Representa pezas e elementos industriais ou de construción, aplicando as normas referidas aos principais métodos de proxección ortográficos, seleccionando as vistas imprescindibles para a súa definición, dispoñéndoo axeitadamente e diferenciando o trazado de eixes, liñas vistas e ocultas	CAA
			DT1.B3.2.3. Cota pezas industriais sinxelas identificando as cotas necesarias para a súa correcta definición dimensional e dispóndoas de acordo coa norma.	CMCCT
			DT1.B3.2.4. Cota espazos arquitectónicos sinxelos identificando as cotas necesarias para a súa correcta definición dimensional e dispoñéndoo de acordo coa norma.	CMCCT
			DT1.B3.2.5. Representa obxectos con ocós mediante cortes e seccións, aplicando as normas básicas correspondentes.	CSIEE

PERFIL COMPETENCIAL E TEMPORIZACIÓN

Competencia	Estándares de aprendizaxe	Temporalización Avaliacións			Peso
CCEC (3)	DT1.B2.1.8. Determina seccións planas de obxectos tridimensionais sinxelos, visualizando intuitivamente a súa posición mediante perspectivas a man alzada, debuxando as súas proxeccións diédricas e obtendo a súa verdadeira magnitude		X		10%
	DT1.B2.3.1. Realiza perspectivas isométricas de corpos definidos polas súas vistas principais, coa axuda de utensilios de debuxo sobre taboleiro, representando as circunferencias situadas en caras paralelas aos planos coordenados como óvalos en lugar de elipses, simplificando o seu trazado		X		
	DT1.B2.3.2. Realiza perspectivas cabaleiras ou planimétricas (militares) de corpos ou espazos con circunferencias situadas en caras paralelas a un só dos planos coordenados, dispoñendo a súa orientación para simplificar o seu trazado.		X		
CAA (7)	DT1.B1.1.3. Relaciona as liñas e os puntos notables de triángulos, cuadriláteros e polígonos coas súas propiedades, e identifica as sú- as aplicacións.	X			20 %
	DT1.B1.1.4. Comprende as relacións métricas dos ángulos da circunferencia e o círculo, describe as súas propiedades e identifica as súas posibles aplicacións.	X			
	DT1.B1.1.8. Comprende as características das transformacións xeométricas elementais (xiro, translación, simetría, homotecia e afinidade), identificando as súas invariantes, e aplícaas para a resolución de problemas xeométricos e para a representación de formas planas.	X			
	DT1.B2.1.5. Comprende o funcionamento do sistema diédrico, relacionando os seus elementos, convencionalismos e notacións coas proxeccións necesarias para representar inequivocamente a posición de puntos, rectas e planos, e resolve problemas de pertenza, intersección e verdadeira magnitude.			X	
	DT1.B1.2.3. Aplica os coñecementos de tanxencias á construción de óvalos, ovoides e espirais, e relaciona a súa forma coas principais aplicacións no deseño arquitectónico e industrial.	X			
	DT1.B2.2.1. Comprende o funcionamento do sistema de planos cotados como unha variante do sistema diédrico que permite rendibilizar os coñecementos adquiridos, ilustra as súas principais aplicacións mediante a resolución de problemas sinxelos de pertenza e intersección e obtén perfís dun terreo a partir das súas curvas de nivel.		X		
	DT1.B3.2.2. Representa pezas e elementos industriais ou de construción, aplicando as normas referidas aos principais métodos de proxección ortográficos, seleccionando as vistas imprescindibles para a súa definición, dispóndoas axeitadamente e diferenciando o trazado de eixes, liñas vistas e ocultas.		X		
CSIEE (7)	DT1.B1.1.1. Deseña, modifica ou reproduce formas baseadas en redes modulares cadradas coa axuda do escuadro e o cartabón, utilizando recursos gráficos para destacar claramente o trazado principal elaborado das liñas auxiliares utilizadas.	X			15 %
	DT1.B1.1.6. Deseña, modifica ou reproduce cuadriláteros e polígonos analizando as relacións métricas esenciais e resolvendo o seu trazado por triangulación, radiación, itinerario ou relacións de semellanza.	X			
	DT1.B1.1.7. Reproduce figuras proporcionais determinando a razón idónea para o espazo de debuxo dispoñible, construíndo a escala gráfica correspondente en función da apreciación establecida e utilizándoa coa	X			

	precisión requerida.				
	DT1.B1.2.4. Deseña a partir dun boquexo previo ou reproduce á escala conveniente figuras planas que conteñan enlaces entre liñas rectas e arcos de circunferencia, indicando graficamente a construción auxiliar utilizada, os puntos de enlace e a relación entre os seus elementos.	X			
	DT1.B2.1.6. Deseña ou reproduce formas tridimensionais sinxelas, debuxando a man alzada as súas vistas principais no sistema de proxección ortogonal establecido pola norma de aplicación, dispoño as proxeccións suficientes para a súa definición e identificando os seus elementos de xeito inequívoco.		X		
	DT1.B2.4.2. Debuxa coa axuda de utensilios de debuxo perspectivas cónicas centrais de corpos ou espazos con circunferencias situadas en caras paralelas a un só dos planos coordenados, dispoño a súa orientación para simplificar o seu trazado.		X		
	DT1.B3.2.1. Obtén as dimensións relevantes de corpos ou espazos representados utilizando escalas normalizadas.	X			
CCL (4)	DT1.B1.1.4. Comprende as relacións métricas dos ángulos da circunferencia e o círculo, describe gráfica e oralmente as súas propiedades e identifica as súas posibles aplicacións.	X			10 %
	DT1.B2.1.1. Identifica o sistema de representación empregado a partir da análise de debuxos técnicos, ilustracións ou fotografías de obxectos ou espazos, e determina as características diferenciais e os elementos principais do sistema.		X		
	DT1.B3.1.1. Describe os obxectivos e os ámbitos de utilización das normas UNE, EN e ISO, e relaciona as específicas do debuxo técnico coa súa aplicación para a elección e a dobra de formatos, para o emprego de escalas, para establecer o valor representativo das liñas, para dispor as vistas e para a cotación.			X	
	DT1.B2.4.1. Comprende os fundamentos da perspectiva cónica e clasifica a súa tipoloxía en función da orientación das caras principais respecto ao plano do cadro e a repercusión da posición do punto de vista sobre o resultado final, determinando o punto principal, a liña do horizonte, os puntos de fuga e os seus puntos de medida.		X		
CD (1)	DT1.B2.1.3. Selecciona o sistema de representación idóneo para a definición dun obxecto ou espazo, analizando a complexidade da súa forma, a finalidade da representación, a exactitude requirida e os recursos informáticos dispoñibles.		X		10%
CMCCT (6)	DT1.B1.1.2. Determina coa axuda de regra e compás os principais lugares xeométricos de aplicación aos trazados fundamentais no plano, e comproba graficamente o cumprimento das condicións establecidas.	X			30 %
	DT1.B1.1.5. Resolve triángulos coa axuda de regra e compás, aplicando as propiedades das súas liñas e os puntos notables, e os principios xeométricos elementais, e xustifica o procedemento utilizado.	X			
	DT1.B1.2.1. Identifica as relacións entre puntos de tanxencia, centros e raios de circunferencias, analizando figuras compostas por enlaces entre liñas rectas e arcos de circunferencia.	X			
	DT1.B2.1.7. Visualiza no espazo perspectivo formas tridimensionais sinxelas definidas suficientemente polas súas vistas principais, debuxando a man alzada axonometrías convencionais (isometrías e cabaleiras).		X		
	DT1.B2.4.3. Representa formas sólidas ou espaciais con arcos de circunferencia en caras horizontais ou verticais, debuxando perspectivas cónicas oblicuas coa axuda de utensilios de debuxo, simplificando a construción das elipses perspectivas mediante o trazado de polígonos circunscritos, trazándoas a man alzada ou coa axuda de patróns de curvas.		X		

	DT1.B3.2.3. Cota pezas industriais sinxelas identificando as cotas necesarias para a súa correcta definición dimensional e dispóndoas de acordo coa norma.		X		
CSC (1)	DT1.B1.2.5. Traballa en equipo para deseñar e reproducir a partir dun bosquejo previo figuras planas e con volume que apliquen os coñecementos teóricos traballados.	X	X	X	5 %

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA.

Indicadores de logro	Instrumentos de avaliación	Excelente	Avanzado	Grao mínimo de consecución para superar a materia	En vías de adquisición
DT1.B1.1.1. Deseña, modifica ou reproduce formas baseadas en redes modulares	Boletín de exercicios. Probas escritas	Deseña, modifica ou reproduce sen dificultade formas baseadas en redes modulares de distinto tipo coa axuda da escuadra e o cartabón	Deseña, modifica ou reproduce correctamente e con bo trazado formas baseadas en redes cadradas ca escuadra e cartabón	Deseña, modifica ou reproduce ben formas baseadas en redes modulares cadradas coa escuadra e o cartabón.	Non deseña, modifica ou reproduce ben formas baseadas en redes modulares. Non emprega con corrección a escuadra e o cartabón
DT1.B1.1.2. Determina coa axuda de regra e compás os principais lugares xeométricos de aplicación aos trazados fundamentais no plano, e comproba graficamente o cumprimento das condicións establecidas.	Boletín de exercicios. Probas escritas	Determina sen dificultade coa axuda de regra e compás os principais lugares xeométricos de aplicación aos trazados fundamentais no plano, e comproba graficamente o cumprimento das condicións establecidas.	Determina correctamente coa axuda de regra e compás os principais lugares xeométricos de aplicación aos trazados fundamentais no plano, e comproba graficamente o cumprimento das condicións establecidas.	Determina ben coa axuda de regra e compás os principais lugares xeométricos de aplicación aos trazados fundamentais no plano, e comproba graficamente o cumprimento das condicións establecidas.	Non determina ben coa axuda da regra e compás os principais lugares xeométricos de aplicación aos trazados fundamentais no plano, e non comproba graficamente o cumprimento das condicións establecidas.
DT1.B1.1.3. Relaciona as liñas e os puntos notables de triángulos, cuadriláteros e polígonos coas súas propiedades, e identifica as súas aplicacións.	Boletín de exercicios. Probas escritas	Relaciona sen dificultade as liñas e os puntos notables de triángulos, cuadriláteros e polígonos coas súas propiedades, e identifica moi ben as súas aplicacións.	Relaciona correctamente e con bo trazado as liñas e os puntos notables de triángulos, cuadriláteros e polígonos coas súas propiedades, e identifica ben as súas aplicacións.	Relaciona ben as liñas e os puntos notables de triángulos, cuadriláteros e polígonos coas súas propiedades, e identifica suficientemente as súas aplicacións.	Relaciona mal as liñas e os puntos notables de triángulos, cuadriláteros e polígonos coas súas propiedades, e identifica mal as súas aplicacións.
DT1.B1.1.4. Comprende as relacións métricas dos ángulos da circunferencia e o círculo, describe as súas propiedades e identifica as súas posibles aplicacións.	Observación directa do alumno e produto final	Comprende sen dificultade as relacións métricas dos ángulos da circunferencia e o círculo, describe as súas propiedades e identifica as súas posibles aplicacións.	Comprende correctamente as relacións métricas dos ángulos da circunferencia e o círculo, describe as súas propiedades e identifica as súas posibles aplicacións.	Comprende ben as relacións métricas dos ángulos da circunferencia e o círculo, describe as súas propiedades e identifica as súas posibles aplicacións.	Comprende mal as relacións métricas dos ángulos da circunferencia e o círculo, describe as súas propiedades e identifica as súas posibles aplicacións.

DT1.B1.1.5. Resolve triángulos coa axuda de regra e compás, aplicando as propiedades das súas liñas e os puntos notables, e os principios xeométricos elementais, e xustifica o procedemento utilizado.	Boletín de exercicios. Probas escritas. Observación directa do alumno.	Resolve sen dificultade triángulos coa axuda de regra e compás, aplicando as propiedades das súas liñas e os puntos notables, e os principios xeométricos elementais, e xustifica perfectamente o procedemento utilizado.	Resolve correctamente e con bo trazado triángulos coa axuda de regra e compás, aplicando as propiedades das súas liñas e os puntos notables, e os principios xeométricos elementais, e xustifica ben o procedemento utilizado.	Resolve ben triángulos coa axuda de regra e compás, aplicando as propiedades das súas liñas e os puntos notables, e os principios xeométricos elementais, e xustifica suficientemente o procedemento utilizado.	Resolve mal triángulos coa axuda de regra e compás, aplicando as propiedades das súas liñas e os puntos notables, e os principios xeométricos elementais, e non xustifica o procedemento utilizado.
DT1.B1.1.6. Deseña, modifica ou reproduce cuadriláteros e polígonos analizando as relacións métricas esenciais e resolvendo o seu trazado por triangulación, radiación, itinerario ou relacións de semellanza.	Boletín de exercicios. Probas escritas	Deseña, sen dificultade modifica ou reproduce cuadriláteros e polígonos analizando as relacións métricas esenciais e resolvendo o seu trazado por triangulación, radiación, itinerario ou relacións de semellanza.	Deseña, modifica ou reproduce correctamente e con bo trazado cuadriláteros e polígonos analizando as relacións métricas esenciais e resolvendo o seu trazado por triangulación, radiación, itinerario ou relacións de semellanza.	Deseña, modifica ou reproduce ben cuadriláteros e polígonos analizando as relacións métricas esenciais e resolvendo o seu trazado por triangulación, radiación, itinerario ou relacións de semellanza.	Deseña, modifica ou reproduce con moita imprecisión cuadriláteros e polígonos analizando as relacións métricas esenciais e resolvendo o seu trazado por triangulación, radiación, itinerario ou relacións de semellanza.
DT1.B1.21.1. Identifica as relacións entre puntos de tanxencia, centros e raios de circunferencias, analizando figuras compostas por enlaces entre liñas rectas e arcos de circunferencia.	Boletín de exercicios. Probas escritas	Identifica sen dificultade as relacións entre puntos de tanxencia, centros e raios de circunferencias, analizando perfectamente figuras compostas por enlaces entre liñas rectas e arcos de circunferencia.	Identifica correctamente as relacións entre puntos de tanxencia, centros e raios de circunferencias, analizando ben figuras compostas por enlaces entre liñas rectas e arcos de circunferencia.	Identifica ben as relacións entre puntos de tanxencia, centros e raios de circunferencias, analizando suficientemente figuras compostas por enlaces entre liñas rectas e arcos de circunferencia.	Identifica mal as relacións entre puntos de tanxencia, centros e raios de circunferencias, analizando mal figuras compostas por enlaces entre liñas rectas e arcos de circunferencia.

DT1.B1.22.1. Resuelve problemas básicos de tanxencias coa axuda de regra e compás, aplicando con rigor e exactitude as súas propiedades intrínsecas, e utilizando recursos gráficos para destacar claramente o trazado principal elaborado das liñas auxiliares utilizadas.	Boletín de exercicios. Probas escritas	Resolve sen dificultade problemas básicos de tanxencias coa axuda de regra e compás, aplicando con rigor e exactitude as súas propiedades intrínsecas, e utilizando con precisión os recursos gráficos para destacar claramente o trazado principal elaborado das liñas auxiliares utilizadas.	Resolve correctamente e con bo trazado problemas básicos de tanxencias coa axuda de regra e compás, aplicando con rigor e exactitude as súas propiedades intrínsecas, e utilizando recursos gráficos para destacar claramente o trazado principal elaborado das liñas auxiliares utilizadas.	Resolve ben problemas básicos de tanxencias coa axuda de regra e compás, aplicando con suficiente rigor e exactitude as súas propiedades intrínsecas, e utilizando os recursos gráficos para destacar suficientemente o trazado principal elaborado das liñas auxiliares utilizadas.	Resolve mal problemas básicos de tanxencias coa axuda de regra e compás, aplicando con pouco rigor e exactitude as súas propiedades intrínsecas, e utilizando deficientemente os recursos gráficos para destacar o trazado principal elaborado das liñas auxiliares utilizadas.
DT1.B1.23.1. Aplica os coñecementos de tanxencias á construción de óvalos, ovoides e espirais, e relaciona a súa forma coas principais aplicacións no deseño arquitectónico e industrial.	Boletín de exercicios. Probas escritas	Aplica sen dificultade os coñecementos de tanxencias á construción de óvalos, ovoides e espirais, e relaciona a súa forma coas principais aplicacións no deseño arquitectónico e industrial	Aplica correctamente os coñecementos de tanxencias á construción de óvalos, ovoides e espirais, e relaciona a súa forma coas principais aplicacións no deseño arquitectónico e industrial.	Aplica ben os coñecementos de tanxencias á construción de óvalos, ovoides e espirais, e relaciona suficientemente a súa forma coas principais aplicacións no deseño arquitectónico e industrial.	Aplica mal os coñecementos de tanxencias á construción de óvalos, ovoides e espirais, e relaciona deficientemente a súa forma coas principais aplicacións no deseño arquitectónico e industrial.
DT1.B1.24.1. Deseña a partir dun bosquexo previo ou reproduce á escala conveniente figuras planas que conteñan enlaces entre liñas rectas e arcos de circunferencia, indicando graficamente a construción auxiliar utilizada, os puntos de enlace e a relación entre os seus elementos.	Boletín de exercicios. Probas escritas	Deseña sen dificultade a partir dun bosquexo previo ou reproduce á escala con precisión figuras planas que conteñan enlaces entre liñas rectas e arcos de circunferencia, indicando con precisión a construción auxiliar utilizada, os puntos de enlace e a relación entre os seus elementos.	Deseña correctamente e con bo trazado a partir dun bosquexo previo ou reproduce á escala conveniente figuras planas que conteñan enlaces entre liñas rectas e arcos de circunferencia, indicando ben a construción auxiliar utilizada, os puntos de enlace e a relación entre os seus elementos.	Deseña ben a partir dun bosquexo previo ou reproduce ben á escala figuras planas que conteñan enlaces entre liñas rectas e arcos de circunferencia, indicando suficientemente a construción auxiliar utilizada, os puntos de enlace e a relación entre os seus elementos.	Deseña mal a partir dun bosquexo previo ou reproduce con erros á escala figuras planas que conteñan enlaces entre liñas rectas e arcos de circunferencia, indicando mal a construción auxiliar utilizada, os puntos de enlace e a relación entre os seus elementos.

DT1.B2.1.1. Identifica o sistema de representación empregado a partir da análise de debuxos técnicos, ilustracións ou fotografías de obxectos ou espazos, e determina as características diferenciais e os elementos principais do sistema.	Boletín de exercicios. Observación directa do alumno.	Identifica sen dificultade o sistema de representación empregado a partir da análise de debuxos técnicos, ilustracións ou fotografías de obxectos ou espazos, e determina todas as características diferenciais e os elementos principais do sistema.	Identifica correctamente e con bo trazado o sistema de representación empregado a partir da análise de debuxos técnicos, ilustracións ou fotografías de obxectos ou espazos, e determina moitas das características diferenciais e os elementos principais do sistema.	Identifica ben o sistema de representación empregado a partir da análise de debuxos técnicos, ilustracións ou fotografías de obxectos ou espazos, e determina varias características diferenciais e os elementos principais do sistema.	Identifica con moita dificultade o sistema de representación empregado a partir da análise de debuxos técnicos, ilustracións ou fotografías de obxectos ou espazos, e determina mal as características diferenciais e os elementos principais do sistema.
DT1.B2.1.2. Establece o ámbito de aplicación dos principais sistemas de representación e ilustra as súas vantaxes e os seus inconvenientes mediante o debuxo a man alzada dun mesmo corpo xeométrico sinxelo.	Observación directa do alumno. Boletín de exercicios.	Establece sen dificultade o ámbito de aplicación dos principais sistemas de representación e ilustra perfectamente as súas vantaxes e os seus inconvenientes mediante o debuxo a man alzada dun mesmo corpo xeométrico sinxelo.	Establece correctamente o ámbito de aplicación dos principais sistemas de representación e ilustra moi ben as súas vantaxes e os seus inconvenientes mediante o debuxo a man alzada dun mesmo corpo xeométrico sinxelo.	Establece ben o ámbito de aplicación dos principais sistemas de representación e ilustra ben as súas vantaxes e os seus inconvenientes mediante o debuxo a man alzada dun mesmo corpo xeométrico sinxelo.	Establece mal o ámbito de aplicación dos principais sistemas de representación e ilustra eficientemente as súas vantaxes e os seus inconvenientes mediante o debuxo a man alzada dun mesmo corpo xeométrico sinxelo.
DT1.B2.1.3. Selecciona o sistema de representación idóneo para a definición dun obxecto ou espazo, analizando a complexidade da súa forma, a finalidade da representación, a exactitude requirida e os recursos informáticos dispoñibles.	Observación directa do alumno e produto final	Selecciona sen dificultade o sistema de representación idóneo para a definición dun obxecto ou espazo, analizando co precisión a complexidade da súa forma, a finalidade da representación, a exactitude requirida e os recursos informáticos dispoñibles.	Selecciona correctamente o sistema de representación idóneo para a definición dun obxecto ou espazo, analizando ben a complexidade da súa forma, a finalidade da representación, a exactitude requirida e os recursos informáticos dispoñibles.	Selecciona ben o sistema de representación idóneo para a definición dun obxecto ou espazo, analizando suficientemente a complexidade da súa forma, a finalidade da representación, a exactitude requirida e os recursos informáticos dispoñibles.	Selecciona mal o sistema de representación idóneo para a definición dun obxecto ou espazo, analizando deficientemente a complexidade da súa forma, a finalidade da representación, a exactitude requirida e os recursos informáticos dispoñibles.
DT1B2.1.4. Comprende os fundamentos do sistema diédrico e describe os procedementos de obtención das proxeccións e a súa disposición normalizada.	Observación directa do alumno e produto final	Comprende sen dificultade os fundamentos do sistema diédrico e describe co precisión os procedementos de obtención das proxeccións e a súa disposición normalizada.	Comprende correctamente os fundamentos do sistema diédrico e describe ben os procedementos de obtención das proxeccións e a súa disposición normalizada.	Comprende ben os fundamentos do sistema diédrico e describe suficientemente os procedementos de obtención das proxeccións e a súa disposición normalizada.	Comprende mal os fundamentos do sistema diédrico e describe insuficientemente os procedementos de obtención das proxeccións e a súa disposición normalizada.

DT1.B2.1.5. Comprende o funcionamento do sistema diédrico, relacionando os seus elementos, convencionalismos e notacións coas proxeccións necesarias para representar inequivocamente a posición de puntos, rectas e planos, e resolve problemas de pertenza, intersección e verdadeira magnitude.	Observación directa do alumno. Boletín de exercicios. Probas escritas	Comprende sen dificultade o funcionamento do sistema diédrico, relacionando os seus elementos, convencionalismos e notacións coas proxeccións necesarias para representar inequivocamente a posición de puntos, rectas e planos, e resolve con exactitude problemas de pertenza, intersección e verdadeira magnitude.	Comprende correctamente o funcionamento do sistema diédrico, relacionando os seus elementos, convencionalismos e notacións coas proxeccións necesarias para representar inequivocamente a posición de puntos, rectas e planos, e resolve ben problemas de pertenza, intersección e verdadeira magnitude.	Comprende ben o funcionamento do sistema diédrico, relacionando os seus elementos, convencionalismos e notacións coas proxeccións necesarias para representar inequivocamente a posición de puntos, rectas e planos, e resolve ben problemas de pertenza, intersección e verdadeira magnitude.	Comprende mal o funcionamento do sistema diédrico, relacionando os seus elementos, convencionalismos e notacións coas proxeccións necesarias para representar inequivocamente a posición de puntos, rectas e planos, e resolve mal problemas de pertenza, intersección e verdadeira magnitude.
DT1.B2.1.6. Deseña ou reproduce formas tridimensionais sinxelas, debuxando a man alzada as súas vistas principais no sistema de proxección ortogonal establecido pola norma de aplicación, dispoñendo as proxeccións suficientes para a súa definición e identificando os seus elementos de xeito inequívoco.	Boletín de exercicios. Probas escritas	Deseña ou reproduce sen dificultade formas sinxelas, debuxando a man alzada as súas vistas principais no sistema de proxección ortogonal establecido pola norma de aplicación, dispoñendo as proxeccións suficientes para a súa definición e identificando os seus elementos de xeito inequívoco.	Deseña ou reproduce correctamente e con bo trazado formas tridimensionais sinxelas, debuxando ben a man alzada as súas vistas principais no sistema de proxección ortogonal establecido pola norma de aplicación, dispoñendo as proxeccións suficientes para a súa definición e identificando os seus elementos de xeito inequívoco.	Deseña ou reproduce sen graves erros formas tridimensionais sinxelas, debuxando bastante ben a man alzada as súas vistas principais no sistema de proxección ortogonal establecido pola norma de aplicación, dispoñendo as proxeccións suficientes para a súa definición e identificando os seus elementos de xeito inequívoco.	Deseña ou reproduce mal formas tridimensionais sinxelas, debuxando mal a man alzada as súas vistas principais no sistema de proxección ortogonal establecido pola norma de aplicación, dispoñendo con graves erros as proxeccións suficientes para a súa definición e identificando os seus elementos de xeito inequívoco.
DT1.B2.1.7. Visualiza no espazo perspectivo formas tridimensionais sinxelas definidas suficientemente polas súas vistas principais, debuxando a man alzada axonometrías convencionais (isometrías e cabaleiras).	Observación directa do alumno. Boletín de exercicios.	Visualiza sen dificultade no espazo perspectivo formas tridimensionais sinxelas definidas suficientemente polas súas vistas principais, debuxando con precisión a man alzada axonometrías convencionais (isometrías e cabaleiras).	Visualiza correctamente no espazo perspectivo formas tridimensionais sinxelas definidas suficientemente polas súas vistas principais, debuxando ben a man alzada axonometrías convencionais (isometrías e cabaleiras).	Visualiza ben no espazo perspectivo formas tridimensionais sinxelas definidas suficientemente polas súas vistas principais, debuxando bastante ben a man alzada axonometrías convencionais (isometrías e cabaleiras).	Visualiza mal no espazo perspectivo formas tridimensionais sinxelas definidas suficientemente polas súas vistas principais, debuxando mal a man alzada axonometrías convencionais (isometrías e cabaleiras).

<p>DT1.B2.1.8. Determina seccións planas de obxectos tridimensionais sinxelos, visualizando intuitivamente a súa posición mediante perspectivas a man alzada, debuxando as súas proxeccións diédricas e obtendo a súa verdadeira magnitude</p>	<p>Boletín de exercicios. Probas escritas</p>	<p>Determina sen dificultade seccións planas de obxectos tridimensionais sinxelos, visualizando intuitivamente a súa posición mediante perspectivas a man alzada, debuxando as súas proxeccións con precisión diédricas e obtendo a súa verdadeira magnitude</p>	<p>Determina correctamente seccións planas de obxectos tridimensionais sinxelos, visualizando con facilidade a súa posición mediante perspectivas a man alzada, debuxando as súas proxeccións con corrección diédricas e obtendo a súa verdadeira magnitude</p>	<p>Determina ben seccións planas de obxectos tridimensionais sinxelos, visualizando ben a súa posición mediante perspectivas a man alzada, debuxando e obtendo ben as súas proxeccións e a súa verdadeira magnitude</p>	<p>Determina mal seccións planas de obxectos tridimensionais sinxelos, visualizando deficientemente a súa posición mediante perspectivas a man alzada, debuxando mal as súas proxeccións diédricas e obtendo mal a súa verdadeira magnitude</p>
<p>DT1.B2.2.1. Comprende o funcionamento do sistema de planos cotados como unha variante do sistema diédrico que permite rendibilizar os coñecementos adquiridos, ilustra as súas principais aplicacións mediante a resolución de problemas sinxelos de pertenza e intersección e obtén perfís dun terreo a partir das súas curvas de nivel.</p>	<p>Observación directa do alumno e produto final</p>	<p>Comprende sen dificultade o funcionamento do sistema de planos cotados como unha variante do sistema diédrico que permite rendibilizar os coñecementos adquiridos, ilustra perfectamente as súas principais aplicacións mediante a resolución de problemas sinxelos de pertenza e intersección e obtén con exactitude perfís dun terreo a partir das súas curvas de nivel.</p>	<p>Comprende correctamente o funcionamento do sistema de planos cotados como unha variante do sistema diédrico que permite rendibilizar os coñecementos adquiridos, ilustra con claridade as súas principais aplicacións mediante a resolución de problemas sinxelos de pertenza e intersección e obtén con corrección perfís dun terreo a partir das súas curvas de nivel.</p>	<p>Comprende ben o funcionamento do sistema de planos cotados como unha variante do sistema diédrico que permite rendibilizar os coñecementos adquiridos, ilustra ben as súas principais aplicacións mediante a resolución de problemas sinxelos de pertenza e intersección e obtén ben perfís dun terreo a partir das súas curvas de nivel.</p>	<p>Comprende mal o funcionamento do sistema de planos cotados como unha variante do sistema diédrico que permite rendibilizar os coñecementos adquiridos, ilustra deficientemente as súas principais aplicacións mediante a resolución de problemas sinxelos de pertenza e intersección e obtén mal perfís dun terreo a partir das súas curvas de nivel.</p>

DT1.B2.3.1. Realiza perspectivas isométricas de corpos definidos polas súas vistas principais, coa axuda de utensilios de debuxo sobre taboleiro, representando as circunferencias situadas en caras paralelas aos planos coordenados como óvalos en lugar de elipses, simplificando o seu trazado.	Boletín de exercicios. Probas escritas	Realiza sen dificultade perspectivas isométricas de corpos definidos polas súas vistas principais, coa axuda de utensilios de debuxo sobre taboleiro, representando con precisión as circunferencias situadas en caras paralelas aos planos coordenados como óvalos en lugar de elipses, simplificando perfectamente o seu trazado.	Realiza correctamente e con bo trazado perspectivas isométricas de corpos definidos polas súas vistas principais, coa axuda de utensilios de debuxo sobre taboleiro, representando con claridade as circunferencias situadas en caras paralelas aos planos coordenados como óvalos en lugar de elipses, simplificando moi ben o seu trazado.	Realiza ben perspectivas isométricas de corpos definidos polas súas vistas principais, coa axuda de utensilios de debuxo sobre taboleiro, representando ben as circunferencias situadas en caras paralelas aos planos coordenados como óvalos en lugar de elipses, simplificando ben o seu trazado.	Realiza mal perspectivas isométricas de corpos definidos polas súas vistas principais, coa axuda de utensilios de debuxo sobre taboleiro, representando mal as circunferencias situadas en caras paralelas aos planos coordenados como óvalos en lugar de elipses, simplificando mal o seu trazado.
DT1.B2.3.2. Realiza perspectivas cabaleiras ou planimétricas (militares) de corpos ou espazos con circunferencias situadas en caras paralelas a un só dos planos coordenados, dispoñendo a súa orientación para simplificar o seu trazado.	Boletín de exercicios. Probas escritas	Realiza sen dificultade perspectivas cabaleiras ou planimétricas de corpos ou espazos con circunferencias situadas en caras paralelas a un só dos planos coordenados, dispoñendo con precisión a súa orientación para simplificar o seu trazado.	Realiza correctamente e con bo trazado perspectivas cabaleiras ou planimétricas (militares) de corpos ou espazos con circunferencias situadas en caras paralelas a un só dos planos coordenados, dispoñendo moi ben a súa orientación para simplificar o seu trazado.	Realiza ben perspectivas cabaleiras ou planimétricas (militares) de corpos ou espazos con circunferencias situadas en caras paralelas a un só dos planos coordenados, dispoñendo ben a súa orientación para simplificar o seu trazado.	Realiza mal perspectivas cabaleiras ou planimétricas (militares) de corpos ou espazos con circunferencias situadas en caras paralelas a un só dos planos coordenados, dispoñendo mal a súa orientación para simplificar o seu trazado.
DT1.B2.4.1. Comprende os fundamentos da perspectiva cónica e clasifica a súa tipoloxía en función da orientación das caras principais respecto ao plano do cadro e a repercusión da posición do punto de vista sobre o resultado final, determinando o punto principal, a liña do horizonte, os puntos de fuga e os seus puntos métricos	Observación directa do alumno e produto final	Comprende sen dificultade os fundamentos da perspectiva cónica e clasifica con exactitude a súa tipoloxía en función da orientación das caras principais respecto ao plano do cadro e a repercusión da posición do punto de vista sobre o resultado final, determinando perfectamente o punto principal, a liña do horizonte, os puntos de fuga e os seus puntos métricos	Comprende correctamente os fundamentos da perspectiva cónica e clasifica ben a súa tipoloxía en función da orientación das caras principais respecto ao plano do cadro e a repercusión da posición do punto de vista sobre o resultado final, determinando o punto principal, a liña do horizonte, os puntos de fuga e os seus puntos métricos	Comprende ben os fundamentos da perspectiva cónica e clasifica suficientemente a súa tipoloxía e función da orientación das caras principais respecto ao plano do cadro e a repercusión da posición do punto de vista sobre o resultado final, determinando ben o punto principal, a liña do horizonte, os puntos de fuga e os seus puntos métricos	Comprende mal os fundamentos da perspectiva cónica e clasifica deficientemente a súa tipoloxía en función da orientación das caras principais respecto ao plano do cadro e a repercusión da posición do punto de vista sobre o resultado final, determinando mal o punto principal, a liña do horizonte, os puntos de fuga e os seus puntos métricos

DT1.B2.4.2. Debuxa coa axuda de utensilios de debuxo Perspectivas cónicas centrais de corpos ou espazos con circunferencias situadas en caras paralelas a un só dos planos coordenados, dispoñendo a súa orientación para simplificar o seu trazado	Boletín de exercicios. Probas escritas	Debuxa sen dificultade coa axuda de utensilios de debuxo perspectivas cónicas centrais de corpos ou espazos con circunferencias situadas en caras paralelas a un só dos planos coordenados, dispoñendo ben a súa orientación para simplificar o seu trazado	Debuxa correctamente e con bo trazado coa axuda de utensilios de debuxo perspectivas cónicas centrais de corpos ou espazos con circunferencias situadas en caras paralelas a un só dos planos coordenados, dispoñendo ben a súa orientación para simplificar o seu trazado	Debuxa ben coa axuda de utensilios de debuxo perspectivas cónicas centrais de corpos ou espazos con circunferencias situadas en caras paralelas a un só dos planos coordenados, dispoñendo ben a súa orientación para simplificar o seu trazado	Debuxa mal coa axuda de utensilios de debuxo perspectivas cónicas centrais de corpos ou espazos con circunferencias situadas en caras paralelas a un só dos planos coordenados, dispoñendo mal a súa orientación para simplificar o seu trazado
DT1.B2.4.3. Representa formas sólidas ou espaciais con arcos de circunferencia en caras horizontais ou verticais, debuxando perspectivas cónicas oblicuas coa axuda de utensilios de debuxo, simplificando a construción das elipses perspectivas trazándoas a man alzada coa axuda de patróns de curvas.	Boletín de exercicios. Probas escritas	Representa sen dificultade formas sólidas ou espaciais con arcos de circunferencia en caras horizontais ou verticais, debuxando perspectivas cónicas oblicuas coa axuda de utensilios de debuxo simplificando a construción das elipses perspectivas mediante o trazado con moita precisión, a man alzada ou coa axuda de patróns de curvas.	Representa correctamente e con bo trazado formas sólidas ou espaciais con arcos de circunferencia en caras horizontais ou verticais, debuxando perspectivas cónicas oblicuas coa axuda de utensilios de debuxo simplificando a construción das elipses perspectivas ben coa axuda de patróns de curvas.	Representa ben formas sólidas ou espaciais con arcos de circunferencia en caras horizontais ou verticais, debuxando perspectivas cónicas oblicuas coa axuda de utensilios de debuxo, simplificando suficientemente a construción das elipses perspectivas trazándoas, suficientemente ben, a man alzada ou coa axuda de patróns de curvas.	Representa mal formas sólidas ou espaciais con arcos de circunferencia en caras horizontais ou verticais, debuxando deficientemente perspectivas cónicas oblicuas coa axuda de utensilios de debuxo, simplificando mal a construción das elipses perspectivas a man alzada.
DT1.B3.1.1. Describe os obxectivos e os ámbitos de utilización das normas UNE, EN e ISO, e relaciona as específicas do debuxo técnico coa súa aplicación para a elección e a dobra de formatos, para o emprego de escalas, para establecer o valor representativo das liñas, para dispor as vistas e para a cotación.	Probas escritas e orais.	Describe sen dificultade os obxectivos e os ámbitos de utilización das normas UNE, EN e ISO, e relaciona con exactitude as específicas do debuxo técnico coa súa aplicación para a elección e a dobra de formatos, para o emprego de escalas, para establecer o valor representativo das liñas, para dispor as vistas e para a cotación.	Describe correctamente os obxectivos e os ámbitos de utilización das normas UNE, EN e ISO, e relaciona ben as específicas de debuxo técnico coa súa aplicación para a elección e a dobra de formatos, para o emprego de escalas, para establecer o valor representativo das liñas, para dispor as vistas e para a cotación.	Describe ben os obxectivos e os ámbitos de utilización das normas UNE, EN e ISO, e relaciona suficientemente ben as específicas do debuxo técnico coa súa aplicación para a elección e a dobra de formatos, para o emprego de escalas, para establecer o valor representativo das liñas, para dispor as vistas e para a cotación	Describe mal os obxectivos e os ámbitos de utilización das normas UNE, EN e ISO, e relaciona deficientemente as específicas do debuxo técnico coa súa aplicación para a elección e a dobra de formatos, para o emprego de escalas, para establecer o valor representativo das liñas, para dispor as vistas e para a cotación.

DT1.B3.2.1. Obtén as dimensións relevantes de corpos ou espazos representados utilizando escalas normalizadas.	Boletín de exercicios. Probas escritas	Obtén sen dificultade as dimensións relevantes de corpos o espazos representados utilizando escalas normalizadas.	Obtén correctamente as dimensións relevantes de corpos ou espazos representados utilizando escalas normalizadas.	Obtén ben as dimensións relevantes de corpos ou espazos representados utilizando ben escalas normalizadas.	Obtén mal as dimensións relevantes de corpos ou espazos representados utilizando mal escalas normalizadas.
DT1.B3.2.2. Representa pezas e elementos industriais ou de construción, aplicando as normas referidas aos principais métodos de proxección ortográficos, seleccionando as vistas imprescindibles para a súa definición, dispoñéndoas axeitadamente e diferenciando o trazado de eixes, liñas vistas e ocultas.	Boletín de exercicios. Probas escritas	Representa sen dificultade pezas e elementos industriais ou de construción, aplicando con precisión as normas referidas aos principais métodos de proxección ortográficos, seleccionando as vistas imprescindibles para a súa definición, dispoñéndoas axeitadamente e diferenciando con exactitude o trazado de eixes, liñas vistas e ocultas.	Representa correctamente e con bo trazado pezas e elementos industriais ou de construción, aplicando ben as normas referidas aos principais métodos de proxección ortográficos, seleccionando as vistas imprescindibles para a súa definición, dispoñéndoas axeitadamente e diferenciando ben o trazado de eixes, liñas vistas e ocultas.	Representa ben pezas e elementos industriais ou de construción, aplicando ben as normas referidas aos principais métodos de proxección con algún pequeno erro de trazado. Selecciona ben as vistas imprescindibles para a súa definición, dispoñéndoas axeitadamente e diferenciando ben o trazado de eixes, liñas vistas e ocultas.	Representa mal ou con moitos erros pezas e elementos industriais ou de construción, aplicando deficientemente as normas referidas aos principais métodos de proxección ortográficos, seleccionando mal as vistas imprescindibles para a súa definición, e diferenciando mal o trazado de eixes, liñas vistas e ocultas.
DT1.B3.2.3. Acouta pezas industriais sinxelas identificando as cotas necesarias para a súa correcta definición dimensional e dispóndoas de acordo coa norma.	Boletín de exercicios. Probas escritas	Acouta pezas industriais sinxelas identificando as cotas necesarias para a súa correcta definición dimensional e dispóndoas con exactitude de acordo coa norma.	Acouta correctamente pezas industriais sinxelas identificando as cotas necesarias para a súa correcta definición dimensional e dispóndoas correctamente de acordo coa norma.	Acouta ben pezas industriais sinxelas identificando suficientemente as cotas necesarias para a súa correcta definición dimensional e dispóndoas ben de acordo coa norma.	Acouta mal pezas industriais sinxelas non identifica as cotas necesarias para a súa correcta definición dimensional e as dispoñe mal de acordo coa norma.
DT1.B3.2.4. Acouta espazos arquitectónicos sinxelos identificando as cotas necesarias para a súa correcta definición dimensional e dispoñéndoas de acordo coa norma.	Boletín de exercicios. Probas escritas	Acouta sen dificultade espazos arquitectónicos sinxelos identificando correctamente as cotas necesarias para a súa correcta definición dimensional e dispoñéndoas de acordo coa norma.	Acouta correctamente espazos arquitectónicos sinxelos identificando ben as cotas necesarias para a súa correcta definición dimensional e dispoñéndoas de acordo coa norma.	Acouta ben espazos arquitectónicos sinxelos identificando suficientemente as cotas necesarias para a súa correcta definición dimensional e dispoñéndoas de acordo coa norma.	Acouta mal espazos arquitectónicos sinxelos identificando con dificultade as cotas necesarias para a súa correcta definición dimensional e dispoñéndoas de acordo coa norma.
DT1.B3.2.5. Representa obxectos con ocós mediante cortes e seccións, aplicando as normas básicas correspondentes.	Boletín de exercicios. Probas escritas	Representa sen dificultade obxectos con ocós mediante cortes e seccións, aplicando as normas básicas correspondentes.	Representa correctamente e con bo trazado obxectos con ocós mediante cortes e seccións, aplicando as normas básicas correspondentes.	Representa ben obxectos con ocós mediante cortes e seccións, aplicando as normas básicas correspondentes suficientemente.	Representa mal obxectos con ocós mediante cortes e seccións, aplicando as normas básicas correspondentes insuficientemente.

MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

O libro de texto que empregaremos é *Dibujo Técnico 1º de bacharelato* da Editorial Paraninfo por César Calavera Opi e Ysabel Jimenez Ruiz. NRP 987-84-9732- 808-1. Tamén servirá calquera outro libro do para o mesmo nivel.

Os alumnos terán que traer:

- Xogo de escuadra, cartabón e regra
- Compás
- Portaminas 0'5
- Goma
- Carpeta A3
- Láminas que se irán indicando ao longo do curso
- Bloc de debuxo

DEBUXO ARTÍSTICO 1º BACHARELATO

RELACIÓN ENTRE OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE E TEMPORIZACIÓN PARA CADA UD.				
BLOQUE 1: O DEBUXO COMO FERRAMENTA				
Unidade didáctica: 1 – 2 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B I M N D G	B1.1. Diferentes modos de ver e debuxar. Debuxo e función.	B1.1. Valorar a importancia do debuxo como ferramenta do pensamento e fin en si mesmo, a través da historia da arte, no proceso creativo, con fins artísticos, tecnolóxicos ou científicos.	DA1.B1.1.1. Valora e coñece a importancia do debuxo artístico, as súas aplicacións e as súas manifestacións a través da historia e na actualidade, co estudo e a observación de obras e artistas significativos/as. DA1.B1.1.2. Selecciona, relaciona e emprega con criterio a terminoloxía específica, de forma oral e escrita, en postas en común ou probas individuais, aplicada a producións propias ou alleas.	CSC CEC

BLOQUE 1: O DEBUXO COMO FERRAMENTA				
Unidade didáctica: 2 – 4 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
D I L M N	B1.2. Expresión da subxectividade.	B1.2. Utilizar con criterio os materiais e a terminoloxía específica.	DA1.B1.2.1. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráficas, adecuándoos ao obxectivo plástico desexado.	CSIEE CCEC

BLOQUE 1: O DEBUXO COMO FERRAMENTA				
Unidade didáctica: 3 – 8 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
I M N	B1.3. Materiais, utensilios e soportes básicos. B1.4. Introducción ás técnicas secas e á	B1.3. Amosar unha actitude autónoma e responsable, respectando as producións propias e alleas, así como o espazo de traballo e as pautas indicadas para a realización	DA1.B1.3.1. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.	CSIEE

	súa aplicación.	de actividades, achegando á aula todos os materiais necesarios.	DA1.B1.3.2. Amosa unha actitude autónoma e responsable, respectando o traballo propio e alleo	CSIEE
--	-----------------	---	---	-------

BLOQUE 2: LIÑA E FORMA Unidade didáctica: 4 – 8 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B I M N D	B2.1. Elementos básicos na configuración da forma. A liña como elemento configurador.	B2.1. Describir graficamente obxectos naturais ou artificiais, amosando a comprensión da súa estrutura interna.	DA1.B2.1.1. Utiliza a liña na descrición gráfica de obxectos expresando volume, movemento, espazo e sensacións subxectivas.	CSIEE CCEC
			DA1.B2.1.2. Representa formas naturais e artificiais, de maneira analítica ou expresiva, atendendo á comprensión da súa estrutura interna.	CSIEE CCEC

BLOQUE 2: LIÑA E FORMA Unidade didáctica: 5 – 10 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B I M N D G	B2.2. A perspectiva intuitiva e a súa aplicación no debuxo artístico.	B2.2. Empregar a liña para a configuración de formas e transmisión de expresividade.	DA1.B2.2.1. Comprende e representa as formas desde distintos puntos de vista.	CSIEE CCEC
			DA1.B2.2.2. Describe graficamente as formas atendendo ás súas proporcións, relacionándoas con formas xeométricas simples.	CSIEE CCEC

BLOQUE 3: A COMPOSICIÓN E OS SEUS FUNDAMENTOS Unidade didáctica: 6 – 8 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B I M N D G	B3.1. Composición intuitiva. Concepto de equilibrio visual	B3.1. Elaborar composicións analíticas, descritivas e expresivas con diferentes graos de iconicidade.	DA1.B3.1.1. Selecciona os elementos gráficos esenciais para a representación da realidade observada segundo a función que se persiga (analítica ou subxectiva) e o seu grao de iconicidade.	CSIEE CCEC

BLOQUE 3: A COMPOSICIÓN E OS SEUS FUNDAMENTOS				
Unidade didáctica: 7 – 6 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B I M N D G	B3.2. Psicoloxía da forma. Leis visuais que rexen as relacións entre as formas do cadro.	B3.2. Aplicar as leis básicas da percepción visual ao representar distintos volumes xeométricos ou orgánicas dentro dun espazo compositivo, atendendo ás proporcións e á perspectiva.	DA1.B3.2.1. Relaciona e representa as formas no plano atendendo ás leis visuais asociativas, ás organizacións compositivas, ao equilibrio e ás direccións visuais en composicións cunha finalidade expresiva, analítica ou descritiva.	CAA

BLOQUE 4: A LUZ. O CLAROSCURO E A TEXTURA				
Unidade didáctica: 8 – 14 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B I M N D G	B4.1. A mancha como elemento configurador do volume. O claroscuro.	B4.1. Representar o volume de obxectos e espazos tridimensionais mediante a técnica do claroscuro.	DA1.B4.1.1. Representa o volume, o espazo e a textura aplicando técnicas gráfico-plásticas mediante valores lumínicos.	CSIEE CCEC
B I M N D G	B4.2. A construción das sombras. Valores tonais.	B4.2. Valorar a influencia da luz como configuradora de formas e o seu valor expresivo.	DA1.B4.2.1. Coñece o valor expresivo e configurador da luz, en valores tanto acromáticos como cromáticos, e explicar verbalmente eses valores en obras propias e alleas.	CCL CSIEE CCEC
B I M N D G	B4.3. Iluminación. Tipos de luz e o seu comportamento.	B4.3. Explorar as posibilidades expresivas da textura visual e o claroscuro	DA1.B4.3.1. Observa e utiliza a textura visual con procedementos gráfico-plásticos, con fins expresivos e configuradores, en obras propias e alleas.	CD CCEC

BLOQUE 4: A LUZ. O CLAROSCURO E A TEXTURA				
Unidade didáctica: 9 – 14 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B I M N D G	B5.1. Teoría da cor. Natureza. Dimensións e comportamento da cor.	B5.1. Coñecer e aplicar os fundamentos teóricos sobre a cor e as relacións cromáticas, tanto na expresión gráfico-plástica como na análise de diversas manifestacións artísticas.	DA1.B5.1.1. Aplica a cor seguindo as dimensións desta (valor-luminosidade, saturación-intensidade e croma-ton) na representación de composicións e formas naturais e artificiais.	CSIEE CCEC
			DA1.B5.1.2. Demostra o coñecemento, con explicacións orais, escritas e gráficas, dos	CCL CCEC

			fundamentos teóricos da cor en composicións e estudos cromáticos.	
			DA1.5.1.4. Analiza o uso da cor observando as producións artísticas de referencia en todas as súas manifestacións.	CSIEE CCEC
			DA1.B5.1.5. Representa os matices cromáticos, a partir de observación do natural, mediante a mestura de cores primarias.	CSIEE
B I M N D G	B5.2. Expresividade da cor.	B5.1. Realiza composicións nas que emprega a cor con expresividade.	DA1.B5.1.3. Aplica de maneira expresiva a cor na obra plástica persoal.	CCL CSIEE CCEC

PERFIL COMPETENCIAL E TEMPORIZACIÓN

Competencia	Estándares de aprendizaxe	Temporalización			Peso
		Avaliacións			
CCEC (14)	DA1.B1.1.1. Valora e coñece a importancia do debuxo artístico, as súas aplicacións e as súas manifestacións a través da historia e na actualidade, co estudo e a observación de obras e artistas significativos/a	X	X	X	30%
	DA1.B1.2.1. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráficas, adecuándoos ao obxectivo plástico desexado.	X			
	DA1.B2.1.1. Utiliza a liña na descrición gráfica de obxectos expresando volume, movemento, espazo e sensacións subxectivas.	X			
	DA1.B2.1.2. Representa formas naturais e artificiais, de maneira analítica ou expresiva, atendendo á comprensión da súa estrutura interna.	X	X		
	DA1.B2.1.1. Utiliza a liña na descrición gráfica de obxectos expresando volume, movemento, espazo e sensacións subxectivas.	X	X		
	DA1.B2.1.2. Representa formas naturais e artificiais, de maneira analítica ou expresiva, atendendo á comprensión da súa estrutura interna.	X			
	DA1.B2.2.1. Comprende e representa as formas desde distintos puntos de vista.	X			
	DA1.B3.1.1. Selecciona os elementos gráficos esenciais para a representación da realidade observada segundo a función que se persiga (analítica ou subxectiva) e o seu grao de iconicidade.	X			
	DA1.B4.1.1. Representa o volume, o espazo e a textura aplicando técnicas gráfico-plásticas mediante valores lumínicos.		X		
	DA1.B4.2.1. Coñece o valor expresivo e configurador da luz, en valores tanto acromáticos como cromáticos, e explicar verbalmente eses valores en obras propias e alleas.		X		
	DA1.B4.3.1. Observa e utiliza a textura visual con procedementos gráfico-plásticos, con fins expresivos e configuradores, en obras propias e alleas.		X		
	DA1.B5.1.1. Aplica a cor seguindo as dimensións desta (valor- luminosidade, saturación-intensidade e croma-ton) na representación de composicións e			X	

	formas naturais e artificiais.				
	DA1.B5.1.2. Demostra o coñecemento, con explicacións orais, escritas e gráficas, dos fundamentos teóricos da cor en composicións e estudos cromáticos.			X	
	DA1.B5.1.3. Aplica de maneira expresiva a cor na obra plástica persoal.			X	
	DA1.5.1.4. Analiza o uso da cor observando as producións artísticas de referencia en todas as súas manifestacións.			X	
CAA (4)	DA1.B3.2.1. Relaciona e representa as formas no plano atendendo ás leis visuais asociativas, ás organizacións compositivas, ao equilibrio e ás direccións visuais en composicións cunha finalidade expresiva, analítica ou descritiva.	X			15 %
	DA2.B2.2.2. Experimenta con métodos creativos de memorización e retentiva para procurar distintas representacións mediante valores lumínicos, cromáticos e compositivos, dun mesmo obxecto ou composición.		X	X	
	DA2.B4.3.1. É capaz de representar e captar o movemento da figura humana de forma gráfico-plástica aplicando diferentes técnicas.	X			
	DA2.B5.2.3. Está orientado/a e coñece as posibilidades do debuxo artístico nas ensinanzas artísticas, tecnolóxicas e científicas con exemplos claros e contacto directo con artistas, deseñadores/as científicos/as e técnicos/as.	X	X	X	
CSIEE (19)	DA1.B1.2.1. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráficas, adecuándoos ao obxectivo plástico desexado.	X			15 %
	DA1.B1.3.2. Amosa unha actitude autónoma e responsable, respectando o traballo propio e alleo.	X	X	X	
	DA1.B2.1.1. Utiliza a liña na descrición gráfica de obxectos expresando volume, movemento, espazo e sensacións subxectivas.	X			
	DA1.B2.1.2. Representa formas naturais e artificiais, de maneira analítica ou expresiva, atendendo á comprensión da súa estrutura interna.	X			
	DA1.B2.2.1. Comprende e representa as formas desde distintos puntos de vista.	X			
	DA1.B3.1.1. Selecciona os elementos gráficos esenciais para a representación da realidade observada segundo a función que se persiga (analítica ou subxectiva) e o seu grao de iconicidade.	X			
	DA1.B4.1.1. Representa o volume, o espazo e a textura aplicando técnicas gráfico-plásticas mediante valores lumínicos.			X	
	DA1.B4.2.1. Coñece o valor expresivo e configurador da luz, en valores tanto acromáticos como cromáticos, e explica verbalmente eses valores en obras propias e alleas.		X		
	DA1.B5.1.1. Aplica a cor seguindo as dimensións desta (valor- luminosidade, saturación-intensidade e croma-ton) na representación de composicións e formas naturais e artificiais.			X	
	DA1.5.1.4. Analiza o uso da cor observando as producións artísticas de referencia en todas as súas manifestacións			X	
	DA1.B5.1.5. Representa os matices cromáticos, a partir de observación do natural, mediante a mestura de cores primarias.			X	
	DA2.B1.1.1. Interpreta e aplica formas ou obxectos atendendo a diversos graos de iconicidade, con diferentes técnicas gráficas e segundo as súas funcións comunicativas (ilustrativas, descritivas, ornamentais ou subxectivas).	X			
	DA2.B1.1.2. Analiza a configuración das formas naturais e artificiais discriminando o esencial das súas características formais, mediante a execución gráfica e a discusión verbal e escrita.	X			
	DA2.B3.1.2. Observa o contorno como un elemento de estudo gráfico e elabora composicións cromáticas e lineais, atendendo ás variacións formais segundo o punto de vista.	X			
	DA2.B3.1.3. Representa os obxectos illados ou nun contorno coñecendo os	X			

	aspectos estruturais da forma, a posición e o tamaño dos seus elementos.				
	DA2.B4.2.1. Representa a figura humana atendendo á expresión global das formas que a compoñen e á articulación e a orientación da estrutura que a define.	X			
	DA2.B4.3.2. Elabora imaxes con distintos procedementos gráfico- plásticos e diversas funcións expresivas coa figura humana como suxeito.	X			
	DA2.B5.2.2. Demostra creatividade e autonomía nos procesos artísticos, propondo solucións gráfico-plásticas que afiancen o seu desenvolvemento persoal e a súa autoestima.	X	X	X	
	DA2.B5.2.5. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas.	X	X	X	
CCL (7)	DA2.B1.1.2. Analiza a configuración das formas naturais e artificiais discriminando o esencial das súas características formais, mediante a execución gráfica e a discusión verbal e escrita.	x			10 %
	DA1.B4.2.1. Coñece o valor expresivo e configurador da luz, en valores tanto acromáticos como cromáticos, e explicar verbalmente eses valores en obras propias e alleas.			x	
	DA1.B5.1.2. Demostra o coñecemento, con explicacións orais, escritas e gráficas, dos fundamentos teóricos da cor en composicións e estudos cromáticos.			x	
	DA2.B2.2.1. Expressa sentimentos e valores subxectivos mediante a representación de composicións figurativas e abstractas de formas e cores (funcións expresivas).		x	x	
	DA2.B2.3.1. Analiza de forma verbal e escrita, individual e colectivamente, obras propias ou alleas, atendendo aos seus valores subxectivos.	x	x	x	
	DA2.B5.2.4. Selecciona, relaciona e emprega con criterio a terminoloxía específica en postas en común dos seus proxectos individuais ou colectivos, fomentando a participación activa e a crítica construtiva.	x	x	x	
	DA2.B5.2.5. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas.	x	x	x	
CD (3)	DA1.B4.3.1. Observa e utiliza a medios audiovisuais con fins expresivos e configuradores, en obras propias e alleas.	X	X	X	5 %
	DA1.B5.1.5. Representa os matices cromáticos, a partir de observación do natural, mediante a mestura de cores primarias empregando métodos gráficos e dixitais.			X	
	DA2.B5.1.1. Coñece e aplica as ferramentas do debuxo artístico dixital utilizando as TIC en procesos creativos	X	X	X	
CMCCT (2)	DA1.B2.2.2. Describe graficamente as formas atendendo ás súas proporcións, relacionándoas con formas xeométricas simples.	X			20 %
	DA2.B4.1.2. Analiza a figura humana atendendo ás súas relacións de proporcionalidade mediante a observación do natural ou con modelos estáticos.	X			
CSC (2)	DA2.B5.2.3. Está orientado e coñece as posibilidades do debuxo artístico nas ensinanzas artísticas, tecnolóxicas e científicas con exemplos claros e contacto directo con artistas, deseñadores, científicos e técnicos.	X	X	X	5%
	DA2.B5.3.1. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.	X	X	X	

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA

Indicadores de logro	Instrumentos de avaliación	Excelente	Avanzado	Grao mínimo de consecución para superar a materia	En vías de adquisición
DA1.B1.1.1. Valora e coñece a importancia do debuxo artístico, as súas aplicacións e as súas manifestacións a través da historia e na actualidade, co estudo e a observación de obras e artistas significativos/as.	Comentario de obras. Observación directa do alumno. Probas orais e escritas.	DA1.B1.1.1. Valora, coñece e expresa de xeito oral ou escrito empregando o vocabulario específico e coñece a importancia do debuxo artístico, as súas aplicacións e as súas manifestacións a través da historia e na actualidade, co estudo e a observación de obras e artistas significativos/as.	DA1.B1.1.1. Valora, coñece e expresa de xeito oral ou escrito a importancia do debuxo artístico, as súas aplicacións e as súas manifestacións a través da historia e na actualidade, co estudo e a observación de obras e artistas significativos/as.	DA1.B1.1.1. Valora e coñece a importancia do debuxo artístico, as súas aplicacións e as súas manifestacións a través da historia e na actualidade, co estudo e a observación de obras e artistas significativos/as.	DA1.B1.1.1. Non valora suficientemente nin coñece a importancia do debuxo artístico, as súas aplicacións e as súas manifestacións a través da historia e na actualidade, co estudo e a observación de obras e artistas significativos/as.
DA1.B1.1.2. Selecciona, relaciona e emprega con criterio a terminoloxía específica, de forma oral e escrita, en postas en común ou probas individuais, aplicada a producións propias ou alleas.	Observación directa do alumno. Probas orais e escritas.	DA1.B1.1.2. Selecciona, relaciona e expresa empregando sen dificultade a terminoloxía específica, de forma oral e escrita, en postas en común ou probas individuais, aplicada a producións propias ou alleas.	DA1.B1.1.2. Selecciona, relaciona e emprega notablemente a terminoloxía específica, de forma oral e escrita, en postas en común ou probas individuais, aplicada a producións propias ou alleas.	DA1.B1.1.2. Selecciona, relaciona e emprega suficientemente a terminoloxía específica, de forma oral e escrita, en postas en común ou probas individuais, aplicada a producións propias ou alleas.	DA1.B1.1.2. Emprega moi deficientemente a terminoloxía específica, de forma oral e escrita, nas postas en común ou nas probas individuais, aplicada a producións propias ou alleas.
DA1.B1.2.1. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráficas, adecuándoos ao obxectivo plástico desexado.	Bloc de debuxo. Libreta de artista. Observación directa do alumnos e produto final.	DA1.B1.2.1. Utiliza con moita propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráficas, adecuándoos ao obxectivo plástico desexado.	DA1.B1.2.1. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse con orixinalidade e creatividade en relación ás linguaxes gráficas, adecuándoos ao obxectivo plástico desexado.	DA1.B1.2.1. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráficas, adecuándoos ao obxectivo plástico desexado.	DA1.B1.2.1. Non utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráficas, adecuándoos ao obxectivo plástico desexado.

DA1.B1.3.1. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.	Observación directa do alumno.	DA1.B1.3.1. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades, aportando outros que lle suxiren novas solucións.	DA1.B1.3.1. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao sempre á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.	DA1.B1.3.1. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en bastante bo estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.	DA1.B1.3.1. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en malas condicións, e non o achega sempre á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.
DA1.B1.3.2. Amosa unha actitude autónoma e responsable, respectando o traballo propio e alleo	Observación directa do alumno.	DA1.B1.3.2. Amosa unha actitude moi autónoma e responsable, respectando e valorando sempre o traballo propio e alleo.	DA1.B1.3.2. Amosa unha actitude autónoma e responsable, respectando e valorando o traballo propio e alleo	DA1.B1.3.2. Amosa unha actitude bastante autónoma e responsable, respectando o traballo propio e alleo	DA1.B1.3.2. Amosa unha actitude pouco autónoma e responsable, e non sempre respecta o traballo propio e o alleo.
DA1.B2.1.1. Utiliza a liña na descrición gráfica de obxectos expresando volume, movemento, espazo e sensacións subxectivas.	Bloc de debuxo. Libreta de artista.	DA1.B2.1.1. Utiliza moi ben a liña na descrición gráfica de obxectos, ensaia novas solucións gráficas para expresar volume, movemento, espazo e sensacións subxectivas.	DA1.B2.1.1. Utiliza ben a liña na descrición gráfica de obxectos expresando volume, movemento, espazo e sensacións subxectivas.	DA1.B2.1.1. Utiliza bastante ben a liña na descrición gráfica de obxectos expresando volume, movemento, espazo e sensacións subxectivas.	DA1.B2.1.1. Utiliza mal a liña na descrición gráfica de obxectos expresando volume, movemento, espazo e sensacións subxectivas.
DA1.B2.1.2. Representa formas naturais e artificiais, de maneira analítica ou expresiva, atendendo á comprensión da súa estrutura interna	Bloc de debuxo. Libreta de artista.	DA1.B2.1.2. Representa moi ben formas naturais e artificiais, de maneira analítica ou expresiva, atendendo á comprensión da súa estrutura interna.	DA1.B2.1.2. Representa ben formas naturais e artificiais, de maneira analítica ou expresiva, atendendo á comprensión da súa estrutura interna	DA1.B2.1.2. Representa bastante ben formas naturais e artificiais, de maneira analítica ou expresiva, atendendo á comprensión da súa estrutura interna	DA1.B2.1.2. Representa mal formas naturais e artificiais, de maneira analítica ou expresiva, atendendo á comprensión da súa estrutura interna
DA1.B2.2.1. Comprende e representa as formas desde distintos puntos de vista.	Bloc de debuxo. Libreta de artista.	DA1.B2.2.1. Comprende e representa con moita creatividade as formas desde distintos puntos de vista.	DA1.B2.2.1. Comprende e representa ben as formas desde distintos puntos de vista.	DA1.B2.2.1. Comprende e representa bastante ben as formas desde distintos puntos de vista.	DA1.B2.2.1. Non comprende nin representa as formas desde distintos puntos de vista.
DA1.B2.2.2. Describe graficamente as formas atendendo ás súas proporcións, relacionándoas con formas xeométricas simples.	Bloc de debuxo. Libreta de artista. Exposición e comentario de traballos.	DA1.B2.2.2. Describe graficamente moi ben as formas atendendo ás súas proporcións, relacionándoas con formas xeométricas simples.	DA1.B2.2.2. Describe ben graficamente as formas atendendo ás súas proporcións, relacionándoas con formas xeométricas simples.	DA1.B2.2.2. Describe bastante ben graficamente as formas atendendo ás súas proporcións, relacionándoas con formas xeométricas simples.	DA1.B2.2.2. Describe graficamente mal as formas atendendo ás súas proporcións, relacionándoas con formas xeométricas simples.

DA1.B3.1.1. Selecciona os elementos gráficos esenciais para a representación da realidade observada segundo a función que se persiga (analítica ou subxectiva) e o seu grao de iconicidade.	Bloc de debuxo. Libreta de artista.	DA1.B3.1.1. Selecciona moi ben os elementos gráficos esenciais para a representación da realidade observada segundo a función que se persiga (analítica ou subxectiva) e o seu grao de iconicidade.	DA1.B3.1.1. Selecciona os elementos ben gráficos esenciais para a representación da realidade observada segundo a función que se persiga (analítica ou subxectiva) e o seu grao de iconicidade.	DA1.B3.1.1. Selecciona os elementos bastante ben gráficos esenciais para a representación da realidade observada segundo a función que se persiga (analítica ou subxectiva) e o seu grao de iconicidade.	DA1.B3.1.1. Selecciona os elementos mal gráficos esenciais para a representación da realidade observada segundo a función que se persiga (analítica ou subxectiva) e o seu grao de iconicidade.
DA1.B3.2.1. Relaciona e representa as formas no plano atendendo ás leis visuais asociativas, ás organizacións compositivas, ao equilibrio e ás direccións visuais en composicións cunha finalidade expresiva, analítica ou descritiva	Bloc de debuxo. Libreta de artista.	DA1.B3.2.1. Relaciona e representa moi ben as formas no plano atendendo ás leis visuais asociativas, ás organizacións compositivas, ao equilibrio e ás direccións visuais en composicións cunha finalidade expresiva, analítica ou descritiva	DA1.B3.2.1. Relaciona ben e representa as formas no plano atendendo ás leis visuais asociativas ás organizacións compositivas, ao equilibrio e ás direccións visuais en composicións cunha finalidade expresiva, analítica ou descritiva	DA1.B3.2.1. Relaciona bastante ben e representa as formas no plano atendendo ás leis visuais asociativas, ás organizacións compositivas, ao equilibrio e ás direccións visuais en composicións cunha finalidade expresiva, analítica ou descritiva	DA1.B3.2.1. Relaciona e representa mal as formas no plano atendendo ás leis visuais asociativas, ás organizacións compositivas, ao equilibrio e ás direccións visuais en composicións cunha finalidade expresiva, analítica ou descritiva
DA1.B4.1.1. Representa o volume, o espazo e a textura aplicando técnicas gráfico-plásticas mediante valores lumínicos.	Bloc de debuxo. Libreta de artista.	DA1.B4.1.1. Representa moi ben o volume, o espazo e a textura aplicando técnica gráfico-plásticas mediante valores lumínicos.	DA1.B4.1.1. Representa ben o volume, o espazo e a textura aplicando técnicas gráfico-plásticas mediante valores lumínicos.	DA1.B4.1.1. Representa bastante ben o volume, o espazo e a textura aplicando técnicas gráfico-plásticas mediante valores lumínicos.	DA1.B4.1.1. Representa mal o volume, o espazo e a textura aplicando técnicas gráfico-plásticas mediante valores lumínicos.
DA1.B4.2.1. Coñece o valor expresivo e configurador da luz, en valores tanto acromáticos como cromáticos, e explicar verbalmente eses valores en obras	Bloc de debuxo. Libreta de artista. Exposición e comentario de traballos.	DA1.B4.2.1. Coñece moi ben o valor expresivo e configurador da luz, en valores tanto acromáticos como cromáticos, e explicar verbalmente eses valores en obras	DA1.B4.2.1. Coñece ben o valor expresivo e configurador da luz, en valores tanto acromáticos como cromáticos, e explicar verbalmente eses valores en obras	DA1.B4.2.1. Coñece bastante ben o valor expresivo e configurador da luz, en valores tanto acromáticos como cromáticos, e explicar verbalmente eses valores en obras	DA1.B4.2.1. Non coñece o valor expresivo e configurador da luz, en valores tanto acromáticos como cromáticos, e explicar verbalmente eses valores en obras
DA1.B4.3.1. Observa e utiliza a textura visual con procedementos gráfico-plásticos, con fins expresivos e configuradores, en obras propias e alleas.	Bloc de debuxo. Libreta de artista.	DA1.B4.3.1. Observa e utiliza con orixinalidade a textura visual con procedementos gráfico-plásticos, con fins expresivos e configuradores, en obras propias e alleas.	DA1.B4.3.1. Observa e utiliza ben a textura visual con procedementos gráfico-plásticos, con fins expresivos e configuradores, en obras propias e alleas.	DA1.B4.3.1. Observa e utiliza bastante ben a textura visual con procedementos gráfico-plásticos, con fins expresivos e configuradores, en obras propias e alleas.	DA1.B4.3.1. Observa e utiliza mal a textura visual con procedementos gráfico-plásticos, con fins expresivos e configuradores, en obras propias e alleas.

DA1.B5.1.1. Aplica a cor seguindo as dimensións desta (valor-luminosidade, saturación-intensidade e cromaton) na representación de composicións e formas naturais e artificiais.	Bloc de debuxo. Libreta de artista.	DA1.B5.1.1. Aplica moi ben a cor seguindo as dimensións desta (valor-luminosidade, saturación-intensidade e cromaton) na representación de composicións e formas naturais e artificiais.	DA1.B5.1.1. Aplica ben a cor seguindo as dimensións desta (valor-luminosidade, saturación-intensidade e cromaton) na representación de composicións e formas naturais e artificiais.	DA1.B5.1.1. Aplica bastante ben a cor seguindo as dimensións desta (valor-luminosidade, saturación-intensidade e cromaton) na representación de composicións e formas naturais e artificiais.	DA1.B5.1.1. Aplica mal a cor seguindo as dimensións desta (valor-luminosidade, saturación-intensidade e cromaton) na representación de composicións e formas naturais e artificiais.
DA1.B5.1.2. Demostra o coñecemento, con explicacións orais, escritas e gráficas, dos fundamentos teóricos da cor en composicións e estudos cromáticos.	Probas orais e escritas Exposición e comentario de traballos.	DA1.B5.1.2. Demostra moi bo coñecemento, con explicacións orais, escritas e gráficas, dos fundamentos teóricos da cor en composicións e estudos cromáticos.	DA1.B5.1.2. Demostra bo o coñecemento, con explicacións orais, escritas e gráficas, dos fundamentos teóricos da cor en composicións e estudos cromáticos.	DA1.B5.1.2. Demostra un correcto coñecemento, con explicacións orais, escritas e gráficas, dos fundamentos teóricos da cor en composicións e estudos cromáticos.	DA1.B5.1.2. Non demostra o coñecemento, con explicacións orais, escritas e gráficas, dos fundamentos teóricos da cor en composicións e estudos cromáticos.
DA1.B5.1.3. Aplica de maneira expresiva a cor na obra plástica persoal.	Bloc de debuxo. Libreta de artista.	DA1.B5.1.3. Aplica moi ben de maneira expresiva e orixinal a cor na obra plástica persoal.	DA1.B5.1.3. Aplica ben de maneira expresiva a cor na obra plástica persoal.	DA1.B5.1.3. Aplica de maneira expresiva a cor na obra plástica persoal.	DA1.B5.1.3. Non aplica de maneira expresiva a cor na obra plástica persoal.
DA1.5.1.4. Analiza o uso da cor observando as producións artísticas de referencia en todas as súas manifestacións.	Exposición e comentario de traballos. Probas orais e escritas.	DA1.5.1.4. Analiza moi ben o uso da cor observando as producións artísticas de referencia en todas as súas manifestacións.	DA1.5.1.4. Analiza ben o uso da cor observando as producións artísticas de referencia en todas as súas manifestacións.	DA1.5.1.4. Analiza bastante ben o uso da cor observando as producións artísticas de referencia en todas as súas manifestacións.	DA1.5.1.4. Non analiza o uso da cor observando as producións artísticas de referencia en todas as súas manifestacións.
DA1.B5.1.5. Representa os matices cromáticos, a partir de observación da natural, mediante a mestura de cores primarias.	Bloc de debuxo. Libreta de artista.	DA1.B5.1.5. Representa unha ampla variedade de matices cromáticos, a partir da observación do natural, mediante a mestura de cores primarias.	DA1.B5.1.5. Representa bastantes matices cromáticos, a partir de observación da natural, mediante a mestura de cores primarias.	DA1.B5.1.5. Representa suficientes matices cromáticos, a partir da observación do natural, mediante a mestura de cores primarias.	DA1.B5.1.5. Non acerta a conseguir unha aproximación dos matices cromáticos, a partir da observación do natural, mediante a mestura de cores primarias.

MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Os alumnos non terán un libro de texto específico para este nivel, poderán empregar calquera cos que contamos no Departamento ou na biblioteca do centro así como algúns dos materiais que empregaremos.

Os alumnos teñen que traer ao longo do curso o seguinte material:

- Carpeta de 50x70 cm.
- Portafolios
- Bloc A3.
- Lapis brando 2 e 4 B
- Grafito
- Carboncillos
- Difuminos
- Goma branda
- Tixieras e cuter
- Xogo de regras
- Tintas
- Témperas de cores primarios, branco e negro
- Lapis de cor (poden ser acuarelables)
- Acuarelas ao menos 12 cores
- Pinceis para acuarela (nº 2, 8 e 12 mínimo)
- Papel para acuarela e técnicas húmidas
- Papel estucado
- Fixador para carbón

DEBUXO TÉCNICO 2º BACHARELATO

RELACIÓN ENTRE OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE E TEMPORIZACIÓN PARA CADA UD.

BLOQUE 1: XEOMETRÍA E DEBUXO TÉCNICO

Unidade didáctica 1 – 2 sesións

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B D E G L	B1.1. Resolución de problemas xeométricos. B1.2. Proporcionalidade. Rectángulo áureo. Aplicacións. B1.3. Construción de figuras planas equivalentes. B1.4. Relación entre os ángulos e a circunferencia. Arco capaz. B1.5. Aplicacións.	B1.1. Resolver problemas xeométricos.	DT2.B1.1.1. Identifica a estrutura xeométrica de obxectos industriais ou arquitectónicos a partir da análise de plantas, alzados, perspectivas ou fotografías, sinalando os seus elementos básicos e determinando as principais relacións de proporcionalidade.	CCEC CCL
			DT2.B1.1.4. Selecciona estratexias para a resolución de problemas xeométricos complexos, analizando as posibles solucións e transformándoos por analoxía noutros problemas máis sinxelos.	CSIEE CAA

BLOQUE 1: XEOMETRÍA E DEBUXO TÉCNICO

Unidade didáctica 2 – 2 sesións

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B D E G L	B1.6. Potencia dun punto respecto a unha circunferencia. Determinación e propiedades do eixe radical e do centro radical. Aplicación á resolución de tanxencias. B1.7. Inversión. Determinación de figuras inversas. Aplicación á resolución de tanxencias	B1.1. Resolver problemas de potencia dun punto con respecto a unha circunferencia mediante a aplicación das propiedades dos eixes e centros radicais e/ou da transformación de circunferencias e rectas por inversión, indicando graficamente a construción auxiliar utilizada, os puntos de enlace e a relación entre os seus elementos.	DT2.B1.1.3. Transforma por inversión figuras planas compostas por puntos, rectas e circunferencias describindo as súas posibles aplicacións á resolución de problemas xeométricos.	CAA
			DT2.B1.1.5. Resolve problemas de tanxencias aplicando as propiedades dos eixes e centros radicais, e indicando graficamente a construción auxiliar utilizada, os puntos de enlace e a relación entre os seus elementos	CMCCT

B D E G L	B1.9. Trazado de curvas cónicas e técnicas. B1.10. Curvas cónicas. Orixe, determinación e trazado da elipse, a parábola e a hipérbole. B1.11. Curvas técnicas. Orixe, determinación e trazado das curvas cíclicas e envolventes. B1.12. Resolución de problemas de pertenza, tanxencia e incidencia. Aplicacións.	B1.2. Debuxar curvas cíclicas e cónicas e identificar os seus principais elementos, utilizando as súas propiedades fundamentais para resolver problemas de pertenza, tanxencia ou incidencia.	DT2.B.1.2.1. Comprende a orixe das curvas cónicas e as relacións métricas entre elementos, describe as súas propiedades e identifica as súas aplicacións.	CSIEE CCEC CL CAA
			DT2.B.1.2.2. Resolve problemas de pertenza, intersección e tanxencias entre liñas rectas e curvas cónicas, aplicando as súas propiedades, e xustifica o procedemento utilizado.	CSIEE CMCCT
			DT2.B.1.2.3. Traza curvas cónicas logo de determinar os elementos que as definen, tales como eixes, focos, directrices, tanxentes ou asíntotas, resolvendo o seu trazado por puntos ou por homoloxía respecto á circunferencia.	CSIEE CMCCT

BLOQUE 1: XEOMETRÍA E DEBUXO TÉCNICO

Unidade didáctica 3 – 8 sesións

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B D E G L	B1.9. Trazado de curvas cónicas e técnicas. B1.10. Curvas cónicas. Orixe, determinación e trazado da elipse, a parábola e a hipérbole. B1.11. Curvas técnicas. Orixe, determinación e trazado das curvas cíclicas e envolventes. B1.12. Resolución de problemas de pertenza, tanxencia e incidencia. Aplicacións.	B1.2. Debuxar curvas cíclicas e cónicas e identificar os seus principais elementos, utilizando as súas propiedades fundamentais para resolver problemas de pertenza, tanxencia ou incidencia.	DT2.B.1.2.1. Comprende a orixe das curvas cónicas e as relacións métricas entre elementos, describe as súas propiedades e identifica as súas aplicacións.	CSIEE CCEC CL CAA
			DT2.B.1.2.2. Resolve problemas de pertenza, intersección e tanxencias entre liñas rectas e curvas cónicas, aplicando as súas propiedades, e xustifica o procedemento utilizado.	CSIEE CMCCT
			DT2.B.1.2.3. Traza curvas cónicas logo de determinar os elementos que as definen, tales como eixes, focos, directrices, tanxentes ou asíntotas, resolvendo o seu trazado por puntos ou por homoloxía respecto á circunferencia.	CSIEE CMCCT

BLOQUE 1: XEOMETRÍA E DEBUXO TÉCNICO

Unidade didáctica 4 – 10 sesións

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B D E G L	B1.8. Transformacións xeométricas. Aplicacións. B1.13. Homoloxía. Determinación dos seus elementos. Trazado de figuras homólogas. Aplicacións. B1.14. Afinidade. Determinación dos seus elementos. Trazado de figuras afíns. Construción da elipse afín a unha circunferencia. B1.15. Trazado de figuras planas complexas utilizando escalas e construcións auxiliares axeitadas.	B1.3. Relacionar as transformacións homolóxicas coas súas aplicacións á xeometría plana e aos sistemas de representación, valorando a rapidez e a exactitude nos trazados que proporciona a súa utilización.	DT2.B1.3.1. Comprende as características das transformacións homolóxicas, identifica os seus invariantes xeométricos e describe as súas aplicacións.	CCL CAA
			DT2.B1.3.3. Deseña a partir dun bosquexo previo ou reproduce á escala conveniente figuras planas complexas, e indica graficamente a construción auxiliar utilizada.	CSIEE
			DT2.B1.3.3. Deseña a partir dun bosquexo previo ou reproduce á escala conveniente figuras planas complexas, e indica graficamente a construción auxiliar utilizada.	CMCCT

BLOQUE 2: SISTEMAS DE REPRESENTACIÓN
Unidade didáctica 5 – 8 sesións

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B I M N D G	B2.1. Punto, recta e plano no sistema diédrico. B2.2. Resolución de problemas de pertenza, incidencia, paralelismo e perpendicularidade. B2.3. Determinación da verdadeira magnitude de segmentos e formas planas. B2.4. Construción de figuras planas no sistema diédrico.	B2.1. Valorar a importancia da elaboración de debuxos a man alzada para desenvolver a visión espacial, analizando a posición relativa entre rectas, planos e superficies, identificando as súas relacións métricas para determinar o sistema de representación axeitado e a estratexia idónea que solucione os problemas de representación de corpos ou espazos tridimensionais.	DT2.B2.1.1. Comprende os fundamentos ou principios xeométricos que condicionan o paralelismo e a perpendicularidade entre rectas e planos, utilizando o sistema diédrico ou, de ser o caso, o sistema de planos cotados como ferramenta base para resolver problemas de pertenza, posición, mínimas distancias e verdadeira magnitude.	CSIEE
			DT2.B2.1.2. Representa figuras planas contidas en planos paralelos, perpendiculares ou oblicuos aos planos de proxección, trazando as súas proxeccións diédricas.	CAA

BLOQUE 2: SISTEMAS DE REPRESENTACIÓN				
Unidade didáctica 6 – 10 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B I M N D G	B2.5. Abatemento de planos. Determinación dos seus elementos. Aplicacións. B2.6. Xiro dun corpo xeométrico. Aplicacións. B2.7. Cambios de plano. Determinación das novas proxeccións. Aplicacións. B2.8. Afinidade entre proxeccións. B2.9. Problema inverso ao abatemento.	B2.5. Valorar a importancia dos abatementos, xiros e cambios de plano como métodos que permiten achar a verdadeira magnitude de segmentos, ángulos e figuras planas proxectadas.	DT2.B2.5.1. Determina a verdadeira magnitude de segmentos, ángulos e figuras planas utilizando xiros, abatementos ou cambios de plano en sistema diédrico e, de ser o caso, no sistema de planos cotados.	CSIEE

BLOQUE 2: SISTEMAS DE REPRESENTACIÓN				
Unidade didáctica 7 – 12 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B I M N D G	B2.10. Corpos xeométricos no sistema diédrico. B2.11. Representación de poliedros regulares. Posicións singulares. B2.12. Determinación das súas seccións principais. B2.13. Representación de prismas e pirámides. B2.14. Representación de cilindros, conos e esferas. Seccións planas. B2.15. Determinación de seccións planas e elaboración de desenvolvementos. B2.16. Interseccións. B2.17. Xiros, abatementos ou cambios de plano para determinar a verdadeira magnitude de elementos de pezas tridimensionais.	B2.2. Representar poliedros regulares, pirámides, prismas, cilindros e conos mediante as súas proxeccións ortográficas, analizando as posicións singulares respecto aos planos de proxección, determinando as relacións métricas entre os seus elementos, as seccións planas principais e a verdadeira magnitude ou desenvolvemento das superficies que os conforman.	DT2.B2.1.4. Representa o hexaedro ou cubo en calquera posición respecto aos planos coordenados, o resto dos poliedros regulares, prismas e pirámides en posicións favorables, coa axuda das súas proxeccións diédricas, determinando partes vistas e ocultas.	CSIEE CMCCT
			DT2.B2.2.1. Representa cilindros e conos de revolución aplicando xiros ou cambios de plano para dispor as súas proxeccións diédricas en posición favorable para resolver problemas de medida.	CMCCT CAA
			DT2.B2.2.2. Determina a sección plana de corpos ou espazos tridimensionais formados por superficies poliédricas, cilíndricas, cónicas e/ou esféricas, debuxando as súas proxeccións diédricas e obtendo a súa verdadeira magnitude.	CMCCT

			DT2.B2.2.3. Acha a intersección entre liñas rectas e corpos xeométricos coa axuda das súas proxeccións diédricas ou a súa perspectiva, indicando o trazado auxiliar utilizado para a determinación dos puntos de entrada e saída.	CMCCT
			DT2.B2.2.4. Desenvolve superficies poliédricas, cilíndricas e cónicas, coa axuda das súas proxeccións diédricas, utilizando xiros, abatements ou cambios de plano para obter a verdadeira magnitude das arestas e caras que as conforman.	CAA

BLOQUE 2: SISTEMAS DE REPRESENTACIÓN				
Unidade didáctica 7 – 12 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B I M N D G	B2.18. Sistemas axonométricos ortogonais. B2.19. Posición do triedro fundamental. B2.20. Relación entre o triángulo de trazas e os eixes do sistema. B2.21. Determinación de coeficientes de redución. B2.22. Tipoloxía das axonometrías ortogonais. Vantaxes e inconvenientes. B2.23. Representación de figuras planas. B2.24. Representación simplificada da circunferencia. B2.25. Representación de corpos xeométricos e espazos arquitectónicos. Seccións planas. Interseccións.	B2.3. Debuxar axonometrías de poliedros regulares, pirámides, prismas, cilindros e conos, dispoñendo a súa posición en función da importancia relativa das caras que se desexen amosar e/ou da conveniencia dos trazados necesarios, utilizando a axuda do abatemento de figuras planas situadas nos planos coordenados, calculando os coeficientes de redución e determinando as seccións planas principais.	DT2.B2.3.1. Comprende os fundamentos da axonometría ortogonal, clasificando a súa tipoloxía en función da orientación do triedro fundamental, determinando o triángulo de trazas e calculando os coeficientes de redución.	CMCCT
			DT2.B2.3.2. Debuxa axonometrías de corpos ou espazos definidos polas súas vistas principais, dispoñendo a súa posición en función da importancia relativa das caras que se desexen amosar e/ou da conveniencia dos trazados necesarios.	CCEC
			DT2.B2.3.3. Determina a sección plana de corpos ou espazos tridimensionais formados por superficies poliédricas, debuxando isometrías ou perspectivas cabaleiras.	CMCCT

BLOQUE 3: DOCUMENTACIÓN GRÁFICA DE PROXECTOS
Unidade didáctica 8 – 12 sesións

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
A B D E L	<p>B3.1. Elaboración de bosquejos, esbozos e planos.</p> <p>B3.2. Proceso de deseño ou fabricación: perspectiva histórica e situación actual.</p> <p>B3.3. Proxecto: tipos e elementos.</p> <p>B3.4. Planificación de proxectos.</p> <p>B3.5. Identificación das fases dun proxecto. Programación de tarefas.</p> <p>B3.6. Elaboración das primeiras ideas.</p> <p>B3.7. Tipos de planos: de situación, de conxunto, de montaxe, de instalación, de detalle, de fabricación ou de construción.</p> <p>B3.8. Presentación de proxectos.</p> <p>B3.9. Elaboración da documentación gráfica dun proxecto gráfico, industrial ou arquitectónico sinxelo.</p> <p>B3.10. Debuxo de bosquejos a man alzada e esquemas.</p> <p>B3.11. Elaboración de debuxos cotados.</p> <p>B3.12. Elaboración de esbozos de pezas e conxuntos.</p>	<p>B3.1. Elaborar bosquejos, esbozos e planos necesarios para a definición dun proxecto sinxelo relacionado co deseño industrial ou arquitectónico, valorar a exactitude, a rapidez e a limpeza que proporciona a utilización de aplicacións informáticas, planificar de maneira conxunta o seu desenvolvemento, revisar o avance dos traballos e asumir as tarefas encomendadas con responsabilidade.</p>	DT2.B3.1.1. Elabora e participa activamente en proxectos cooperativos de construción xeométrica, aplicando estratexias propias adecuadas á linguaxe do debuxo técnico.	CSC
			DT2.B3.1.2. Identifica formas e medidas de obxectos industriais ou arquitectónicos, a partir dos planos técnicos que os definen.	CMCCT CAA
			DT2.B3.1.3. Debuxa bosquejos a man alzada e esbozos cotados para posibilitar a comunicación técnica con outras persoas.	CCEC CSC
			DT2.B3.1.4. Elabora esbozos de conxuntos e/ou pezas industriais ou obxectos arquitectónicos, dispoñendo as vistas, os cortes e/ou as seccións necesarias, tomando medidas directamente da realidade ou de perspectivas a escala, elaborando bosquejos a man alzada para a elaboración de debuxos cotados e planos de montaxe, instalación, detalle ou fabricación, de acordo coa normativa de aplicación.	CCE

BLOQUE 3: DOCUMENTACIÓN GRÁFICA DE PROXECTOS
Unidade didáctica 9 – 12 sesións

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
A B D E L	<p>B3.13. Posibilidades das tecnoloxías da información e da comunicación aplicadas ao deseño, á edición, ao arquivo e á presentación de proxectos.</p> <p>B3.14. Debuxo vectorial 2D. Debuxo e edición de entidades. Creación de bloques. Visibilidade de capas.</p> <p>B3.15. Debuxo vectorial 3D. Inserción e edición de sólidos. Galerías e bibliotecas de modelos. Incorporación de texturas.</p> <p>B3.16. Selección do encadramento, a iluminación e o punto de vista.</p> <p>B3.17. Resolución de exercicios de debuxo técnico utilizando recursos informáticos.</p>	<p>B3.2. Presentar de xeito individual e colectivo os bosquejos, os esbozos e os planos necesarios para a definición dun proxecto sinxelo relacionado co deseño industrial ou arquitectónico, valorar a exactitude, a rapidez e a limpeza que proporciona a utilización de aplicacións informáticas, planificar de maneira conxunta o seu desenvolvemento, revisar o avance dos traballos e asumir as tarefas encomendadas con responsabilidade.</p>	DT2.B3.2.1. Comprende as posibilidades das aplicacións informáticas relacionadas co debuxo técnico, e valora a exactitude, a rapidez e a limpeza que proporciona a súa utilización.	CD
			DT2.B3.2.2. Representa obxectos industriais ou arquitectónicos coa axuda de programas de debuxo vectorial 2D, creando entidades, importando bloques de bibliotecas, editando obxectos e dispendo a información relacionada en capas diferenciadas pola súa utilidade.	CD
			DT2.B3.2.3. Representa obxectos industriais ou arquitectónicos utilizando programas de creación de modelos en 3D, inserindo sólidos elementais, manipulándoos ata obter a forma buscada, importando modelos ou obxectos de galerías ou bibliotecas, incorporando texturas, seleccionando o encadramento, a iluminación e o punto de vista adecuado ao propósito buscado.	CD
			DT2.B3.2.4. Presenta os traballos de debuxo técnico utilizando recursos gráficos e informáticos, de xeito que estes sexan claros e limpos, e que respondan ao obxectivo para os que se realizaron.	CD

PERFIL COMPETENCIAL E TEMPORIZACIÓN

Competencia	Estándares de aprendizaxe	Temporalización Avaliacións			Peso
CCEC (1)	DT2.B3.1.3. Debuxa bosquexos a man alzada e esbozos cotados para posibilitar a comunicación técnica con outras persoas		X		20 %
CAA (4)	DT2.B1.1.3. Transforma por inversión figuras planas compostas por puntos, rectas e circunferencias describindo as súas posibles aplicacións á resolución de problemas xeométricos.	X			20 %
	DT2.B1.1.4. Selecciona estratexias para a resolución de problemas xeométricos complexos, analizando as posibles solucións e transformándoos por analoxía noutros problemas máis sinxelos.	X	X	X	
	DT2.B2.2.4. Desenvolve superficies poliédricas, cilíndricas e cónicas, coa axuda das súas proxeccións diédricas, utilizando xiros, abatements ou cambios de plano para obter a verdadeira magnitude das arestas e caras que as conforman.		X		
	DT2.B3.1.4. Elabora esbozos de conxuntos e/ou pezas industriais ou obxectos arquitectónicos, dispoño as vistas, os cortes e/ou as seccións necesarias, tomando medidas directamente da realidade ou de perspectivas a escala, elaborando bosquexos a man alzada para a elaboración de debuxos cotados e planos de montaxe, instalación, detalle ou fabricación, de acordo coa normativa de aplicación.			X	
CSIEE (1)	DT2.B2.1.1. Comprende os fundamentos ou principios xeométricos que condicionan o paralelismo e a perpendicularidade entre rectas e planos, utilizando o sistema diédrico ou, de ser o caso, o sistema de planos cotados como ferramenta base para resolver problemas de pertenza, posición, mínimas distancias e verdadeira magnitude.		X		15 %
CCL (1)	DT2.B1.3.1. Comprende as características das transformacións homolóxicas, identifica os seus invariantes xeométricos e describe as súas aplicacións.	X			5 %
CD (3)	DT2.B3.2.2. Representa obxectos industriais ou arquitectónicos coa axuda de programas de debuxo vectorial 2D, creando entidades, importando bloques de bibliotecas, editando obxectos e dispoño a información relacionada en capas diferenciadas pola súa utilidade.			X	10%
	DT2.B3.2.3. Representa obxectos industriais ou arquitectónicos utilizando programas de creación de modelos en 3D, inserindo sólidos elementais, manipulándoos ata obter a forma buscada, importando modelos ou obxectos de galerías ou bibliotecas, incorporando texturas, seleccionando o encadramento, a iluminación e o punto de vista adecuado ao propósito buscado.			X	
	DT2.B3.2.4. Presenta os traballos de debuxo técnico utilizando recursos gráficos e informáticos, de xeito que estes sexan claros e limpos, e que respondan ao obxectivo para os que se realizaron.			X	
CMCCT (2)	DT2.B3.1.2. Identifica formas e medidas de obxectos industriais ou arquitectónicos, a partir dos planos técnicos que os definen.			X	20%
	DT2.B1.1.1. Identifica a estrutura xeométrica de obxectos industriais ou arquitectónicos a partir da análise de plantas, alzados, perspectivas ou fotografías, sinalando os seus elementos básicos e determinando as principais relacións de proporcionalidade.	X	X	X	
CSC (1)	DT2.B3.1.1. Elabora e participa activamente en proxectos cooperativos de construción xeométrica, aplicando estratexias propias adecuadas á linguaxe do debuxo técnico.	X	X	X	10%

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA

Indicadores de logro	Instrumentos de avaliación	Excelente	Avanzado	Grao mínimo de consecución para superar a materia.	En vías de adquisición
DT2.B1.1.1. Identifica a estrutura xeométrica de obxectos industriais ou arquitectónicos a partir da análise de plantas, alzados, perspectivas ou fotografías, sinalando os seus elementos básicos e determinando as principais relacións de proporcionalidade.	Boletín de exercicios. Probas escritas	DT2.B1.1.1. Identifica sen problema a estrutura xeométrica de obxectos industriais ou arquitectónicos a partir da análise de plantas, alzados, perspectivas ou fotografías, sinalando con precisión os seus elementos básicos e determinando as principais relacións de proporcionalidade	DT2.B1.1.1. Identifica ben a estrutura xeométrica de obxectos industriais ou arquitectónicos a partir da análise de plantas, alzados, perspectivas ou fotografías, sinalando os seus elementos básicos e determinando as principais relacións de proporcionalidade.	DT2.B1.1.1. Identifica con algunha axuda a estrutura xeométrica de obxectos industriais ou arquitectónicos a partir da análise de plantas, alzados, perspectivas ou fotografías, sinalando algúns dos seus elementos básicos e determinando as principais relacións de proporcionalidade.	DT2.B1.1.1. Non identifica a estrutura xeométrica de obxectos industriais ou arquitectónicos a partir da análise de plantas, alzados, perspectivas ou fotografías e non sinala os seus elementos básicos nin determina as principais relacións de proporcionalidade.
DT2.B1.1.2. Determina lugares xeométricos de aplicación ao debuxo aplicando os conceptos de potencia ou inversión.	Boletín de exercicios. Probas escritas	DT2.B1.1.2. Determina con claridade e orden lugares xeométricos de aplicación ao debuxo aplicando os conceptos de potencia ou inversión.	DT2.B1.1.2. Determina ben lugares xeométricos de aplicación ao debuxo aplicando os conceptos de potencia ou inversión.	DT2.B1.1.2. Determina con algunha axuda lugares xeométricos de aplicación ao debuxo aplicando os conceptos de potencia ou inversión.	DT2.B1.1.2. non sabe determinar lugares xeométricos de aplicación ao debuxo aplicando os conceptos de potencia ou inversión.
DT2.B1.1.3. Transforma por inversión figuras planas compostas por puntos, rectas e circunferencias describindo as súas posibles aplicacións á resolución de problemas xeométricos.	Boletín de exercicios. Probas escritas	DT2.B1.1.3. Transforma sen problema empregando os trazados adecuados por inversión figuras planas compostas por puntos, rectas e circunferencias describindo as súas posibles aplicacións á resolución de problemas xeométricos.	DT2.B1.1.3. Transforma con claridade e limpeza por inversión figuras planas compostas por puntos, rectas e circunferencias describindo as súas posibles aplicacións á resolución de problemas xeométricos.	DT2.B1.1.3. Transforma bastante ben por inversión figuras planas compostas por puntos, rectas e circunferencias describindo as súas posibles aplicacións á resolución de problemas xeométricos.	DT2.B1.1.3. Non sabe transformar por inversión figuras planas compostas por puntos, rectas e circunferencias describindo as súas posibles aplicacións á resolución de problemas xeométricos.

DT2.B1.1.4. Selecciona estratexias para a resolución de problemas xeométricos complexos, analizando as posibles solucións e transformándoos por analoxía noutros problemas máis sinxelos.	Observación do alumno e produto final	DT2.B1.1.4. Selecciona moi ben estratexias para a resolución de problemas xeométricos complexos, analizando as posibles solucións e transfórmaos por analoxía noutros problemas máis sinxelos.	DT2.B1.1.4. Selecciona ben estratexias para a resolución de problemas xeométricos complexos, analizando as posibles solucións e transforma por analoxía noutros problemas máis sinxelos.	DT2.B1.1.4. Selecciona bastante ben estratexias para a resolución de problemas xeométricos complexos, analiza, con axuda, as posibles solucións e os transforma por analoxía noutros problemas máis sinxelos.	DT2.B1.1.4. Non sabe seleccionar estratexias para a resolución de problemas xeométricos complexos, non sabe analizar as posibles solucións nin transformalos por analoxía noutros problemas máis sinxelos.
DT2.B1.1.5. Resolve problemas de tanxencias aplicando as propiedades dos eixes e centros radicais, e indicando graficamente a construción auxiliar utilizada, os puntos de enlace e a relación entre os seus elementos	Boletín de exercicios. Probas escritas	DT2.B1.1.5. Resolve con precisión problemas de tanxencias aplicando as propiedades dos eixes e centros radicais, e indicando graficamente a construción auxiliar utilizada, os puntos de enlace e a relación entre os seus elementos	DT2.B1.1.5. Resolve ben problemas de tanxencias aplicando as propiedades dos eixes e centros radicais, e indicando graficamente a construción auxiliar utilizada, os puntos de enlace e a relación entre os seus elementos	DT2.B1.1.5. Resolve bastante ben problemas de tanxencias aplicando as propiedades dos eixes e centros radicais, e indicando graficamente a construción auxiliar utilizada, os puntos de enlace e a relación entre os seus elementos	DT2.B1.1.5. Non sabe resolver problemas de tanxencias aplicando as propiedades dos eixes e centros radicais, e indicando graficamente a construción auxiliar utilizada, os puntos de enlace e a relación entre os seus elementos
DT2.B.1.2.1. Comprende a orixe das curvas cónicas e as relacións métricas entre elementos, describe as súas propiedades e identifica as súas aplicacións.	Probas escritas e orais.	DT2.B.1.2.1. Comprende ben a orixe das curvas cónicas e as relacións métricas entre elementos, describe con precisión e empregando vocabulario específico as súas propiedades e identifica sen problema as súas aplicacións.	DT2.B.1.2.1. Comprende a orixe das curvas cónicas e as relacións métricas entre elementos, describe as súas propiedades e identifica as súas aplicacións.	DT2.B.1.2.1. Comprende con axuda, a orixe das curvas cónicas e as relacións métricas entre elementos, describe bastante ben as súas propiedades e identifica algunhas das súas aplicacións.	DT2.B.1.2.1. Non comprende ben a orixe das curvas cónicas e as relacións métricas entre elementos, non sabe describir as súas propiedades nin identificar as súas aplicacións.
DT2.B1.2.2. Resolve problemas de pertenza, intersección e tanxencias entre liñas rectas e curvas cónicas, aplicando as súas propiedades, e	Boletín de exercicios. Probas escritas	DT2.B1.2.2. Resolve problemas de pertenza, intersección e tanxencias entre liñas rectas e curvas cónicas, aplicando as súas	DT2.B1.2.2. Resolve problemas de pertenza, intersección e tanxencias entre liñas rectas e curvas cónicas, aplicando as súas propiedades, e	DT2.B1.2.2. Resolve problemas de pertenza, intersección e tanxencias entre liñas rectas e curvas cónicas, aplicando as súas propiedades, e	DT2.B1.2.2. Resolve problemas de pertenza, intersección e tanxencias entre liñas rectas e curvas cónicas, aplicando as súas propiedades, e

xustifica o procedemento utilizado.		propiedades, e xustifica o procedemento utilizado.	xustifica o procedemento utilizado.	xustifica o procedemento utilizado.	xustifica o procedemento utilizado.
DT2.B1.2.3. Traza curvas cónicas logo de determinar os elementos que as definen, tales como eixes, focos, directrices, tanxentes ou asíntotas, resolvendo o seu trazado por puntos ou por homoloxía respecto á circunferencia.	Boletín de exercicios. Probas escritas e orais.	DT2.B1.2.3. Traza curvas cónicas logo de determinar os elementos que as definen, tales como eixes, focos, directrices, tanxentes ou asíntotas, resolvendo o seu trazado por puntos ou por homoloxía respecto á circunferencia.	DT2.B1.2.3. Traza curvas cónicas logo de determinar os elementos que as definen, tales como eixes, focos, directrices, tanxentes ou asíntotas, resolvendo o seu trazado por puntos ou por homoloxía respecto á circunferencia.	DT2.B1.2.3. Traza curvas cónicas logo de determinar os elementos que as definen, tales como eixes, focos, directrices, tanxentes ou asíntotas, resolvendo o seu trazado por puntos ou por homoloxía respecto á circunferencia.	DT2.B1.2.3. Traza curvas cónicas logo de determinar os elementos que as definen, tales como eixes, focos, directrices, tanxentes ou asíntotas, resolvendo o seu trazado por puntos ou por homoloxía respecto á circunferencia.
DT2.B1.3.1. Comprende as características das transformacións homolóxicas, identifica os seus invariantes xeométricos e describe as súas aplicacións.	Boletín de exercicios. Probas escritas.	DT2.B1.3.1. Comprende con claridade as características das transformacións homolóxicas, identifica perfectamente os seus invariantes xeométricos e describe as súas aplicacións.	DT2.B1.3.1. Comprende ben as características das transformacións homolóxicas, identifica os seus invariantes xeométricos e describe con claridade as súas aplicacións.	DT2.B1.3.1. Comprende bastante ben as características das transformacións homolóxicas, identifica con algunha axuda os seus invariantes xeométricos e describe algunhas das súas aplicacións.	DT2.B1.3.1. Non comprende as características das transformacións homolóxicas, non identifica ben os seus invariantes xeométricos e describe con imprecisión as súas aplicacións.
DT2.B1.3.3. Deseña a partir dun bosquexo previo ou reproduce á escala conveniente figuras planas complexas, e indica graficamente a construción auxiliar utilizada.	Boletín de exercicios. Probas escritas	DT2.B1.3.3. Deseña con soltura a partir dun bosquexo previo ou reproduce á escala conveniente figuras planas complexas, e indica graficamente con precisión e limpeza a construción auxiliar utilizada.	DT2.B1.3.3. Deseña ben a partir dun bosquexo previo ou reproduce á escala conveniente figuras planas complexas, e indica graficamente con claridade a construción auxiliar utilizada.	DT2.B1.3.3. Deseña con algúns erros a partir dun bosquexo previo ou reproduce á escala conveniente figuras planas complexas, e indica graficamente con bastante claridade a construción auxiliar utilizada.	DT2.B1.3.3. Deseña a partir dun bosquexo previo ou reproduce á escala conveniente figuras planas complexas, e indica graficamente con pouca limpeza e precisión a construción auxiliar utilizada.
DT2.B2.1.1. Comprende os fundamentos ou principios xeométricos que condicionan o paralelismo e a	Boletín de exercicios. Probas escritas	DT2.B2.1.1. Comprende con claridade os fundamentos ou principios xeométricos que condicionan o	DT2.B2.1.1. Comprende ben os fundamentos ou principios xeométricos que condicionan o paralelismo e a	DT2.B2.1.1. Comprende con algunha axuda os fundamentos ou principios xeométricos que condicionan o	DT2.B2.1.1. Comprende con moita dificultade os fundamentos ou principios xeométricos que condicionan o

perpendicularidade entre rectas e planos, utilizando o sistema diédrico ou, de ser o caso, o sistema de planos cotados como ferramenta base para resolver problemas de pertenza, posición, mínimas distancias e verdadeira magnitude.		paralelismo e a perpendicularidad e entre rectas e planos, utilizando o sistema diédrico ou, de ser o caso, o sistema de planos cotados como ferramenta base para resolver problemas de pertenza, posición, mínimas distancias e verdadeira magnitude.	perpendicularidade entre rectas e planos, utilizando o sistema diédrico ou, de ser o caso, o sistema de planos cotados como ferramenta base para resolver problemas de pertenza, posición, mínimas distancias e verdadeira magnitude.	paralelismo e a perpendicularidade entre rectas e planos, utilizando o sistema diédrico ou, de ser o caso, o sistema de planos cotados como ferramenta base para resolver problemas de pertenza, posición, mínimas distancias e verdadeira magnitude.	paralelismo e a perpendicularidade entre rectas e planos, utilizando o sistema diédrico ou, de ser o caso, o sistema de planos cotados como ferramenta base para resolver problemas de pertenza, posición, mínimas distancias e verdadeira magnitude.
DT2.B2.1.2. Representa figuras planas contidas en planos paralelos, perpendiculares ou oblicuos aos planos de proxección, trazando as súas proxeccións diédricas.	Boletín de exercicios. Probas escritas	DT2.B2.1.2. Representa con claridade e limpeza figuras planas contidas en planos paralelos, perpendiculares ou oblicuos aos planos de proxección, trazando as súas proxeccións diédricas.	DT2.B2.1.2. Representa ben figuras planas contidas en planos paralelos, perpendiculares ou oblicuos aos planos de proxección, trazando con limpeza as súas proxeccións diédricas.	DT2.B2.1.2. Representa con algunha dificultade figuras planas contidas en planos paralelos, perpendiculares ou oblicuos aos planos de proxección, trazando as súas proxeccións diédricas.	DT2.B2.1.2. Non sabe representar ou o fai con moitos erros figuras planas contidas en planos paralelos, perpendiculares ou oblicuos aos planos de proxección, trazando as súas proxeccións diédricas.
DT2.B2.1.3. Determina a verdadeira magnitude de segmentos, ángulos e figuras planas utilizando xiros, abatements ou cambios de plano en sistema diédrico.	Boletín de exercicios. Probas escritas	DT2.B2.1.3. Determina sen problema a verdadeira magnitude de segmentos, ángulos e figuras planas utilizando xiros, abatements ou cambios de plano en sistema diédrico.	DT2.B2.1.3. Determina ben a verdadeira magnitude de segmentos, ángulos e figuras planas utilizando xiros, abatements ou cambios de plano en sistema diédrico.	DT2.B2.1.3. Determina con algunha axuda a verdadeira magnitude de segmentos, ángulos e figuras planas utilizando xiros, abatements ou cambios de plano en sistema diédrico.	DT2.B2.1.3. Determina con imprecisión a verdadeira magnitude de segmentos, ángulos e figuras planas utilizando xiros, abatements ou cambios de plano en sistema diédrico.
DT2.B2.1.4. Representa o hexaedro ou cubo en calquera posición respecto aos planos coordenados, o resto dos poliedros regulares, prismas e pirámides en posicións favorables, coa axuda das súas	Boletín de exercicios. Probas escritas	DT2.B2.1.4. Representa sen problema con limpeza e precisión o hexaedro ou cubo en calquera posición respecto aos planos coordenados, o resto dos poliedros regulares, prismas	DT2.B2.1.4. Representa ben con limpeza o hexaedro ou cubo en calquera posición respecto aos planos coordenados, o resto dos poliedros regulares, prismas e pirámides en posicións favorables, coa axuda das súas	DT2.B2.1.4. Representa bastante ben o hexaedro ou cubo en calquera posición respecto aos planos coordenados, o resto dos poliedros regulares, prismas e pirámides en posicións favorables, coa	DT2.B2.1.4. Representa con moita imprecisión e poca limpeza o hexaedro ou cubo en calquera posición respecto aos planos coordenados, o resto dos poliedros regulares, prismas e pirámides en posicións

proxeccións diédricas, determinando partes vistas e ocultas.		e pirámides en posicións favorables, coa axuda das súas proxeccións diédricas, determinando partes vistas e ocultas.	proxeccións diédricas, determinando partes vistas e ocultas.	axuda das súas proxeccións diédricas, determinando partes vistas e ocultas.	favorables, coa axuda das súas proxeccións diédricas, determinando partes vistas e ocultas.
DT2.B2.2.1. Representa cilindros e conos de revolución aplicando xiros ou cambios de plano para dispor as súas proxeccións diédricas en posición favorable para resolver problemas de medida.	Boletín de exercicios. Probas escritas	DT2.B2.2.1. Representa sen problema cilindros e conos de revolución aplicando xiros ou cambios de plano para dispor as súas proxeccións diédricas en posición favorable para resolver problemas de medida.	DT2.B2.2.1. Representa con bo trazado cilindros e conos de revolución aplicando xiros ou cambios de plano para dispor as súas proxeccións diédricas en posición favorable para resolver problemas de medida.	DT2.B2.2.1. Representa ben cilindros e conos de revolución aplicando xiros ou cambios de plano para dispor as súas proxeccións diédricas en posición favorable para resolver problemas de medida.	DT2.B2.2.1. Representa con bastante axuda e mala presentación cilindros e conos de revolución aplicando xiros ou cambios de plano para dispor as súas proxeccións diédricas en posición favorable para resolver problemas de medida.
DT2.B2.2.2. Determina a sección plana de corpos ou espazos tridimensionais formados por superficies poliédricas, cilíndricas, cónicas e/ou esféricas, debuxando as súas proxeccións diédricas e obtendo a súa verdadeira magnitude.	Boletín de exercicios. Probas escritas.	DT2.B2.2.2. Determina sen problema a sección plana de corpos ou espazos tridimensionais formados por superficies poliédricas, cilíndricas, cónicas e/ou esféricas, debuxando as súas proxeccións diédricas e obtendo a súa verdadeira magnitude.	DT2.B2.2.2. Determina con claridade a sección plana de corpos ou espazos tridimensionais formados por superficies poliédricas, cilíndricas, cónicas e/ou esféricas, debuxando as súas proxeccións diédricas e obtendo a súa verdadeira magnitude.	DT2.B2.2.2. Determina con algunha axuda a sección plana de corpos ou espazos tridimensionais formados por superficies poliédricas, cilíndricas, cónicas e/ou esféricas, debuxando as súas proxeccións diédricas e obtendo a súa verdadeira magnitude.	DT2.B2.2.2. Determina con erros a sección plana de corpos ou espazos tridimensionais formados por superficies poliédricas, cilíndricas, cónicas e/ou esféricas, debuxando as súas proxeccións diédricas e obtendo a súa verdadeira magnitude.
DT2.B2.2.3. Acha a intersección entre liñas rectas e corpos xeométricos coa axuda das súas proxeccións diédricas ou a súa perspectiva, indicando o trazado auxiliar utilizado para a determinación dos puntos de entrada e saída.	Boletín de exercicios. Probas escritas.	DT2.B2.2.3. Acha con precisión e claridade a intersección entre liñas rectas e corpos xeométricos coa axuda das súas proxeccións diédricas ou a súa perspectiva, indicando con limpeza o trazado auxiliar utilizado	DT2.B2.2.3. Acha con limpeza e corrección a intersección entre liñas rectas e corpos xeométricos coa axuda das súas proxeccións diédricas ou a súa perspectiva, indicando o trazado auxiliar utilizado para a determinación dos	DT2.B2.2.3. Acha ben aínda que non nomea todos os puntos na intersección entre liñas rectas e corpos xeométricos coa axuda das súas proxeccións diédricas ou a súa perspectiva, indicando con non moita limpeza o trazado auxiliar	DT2.B2.2.3. Acha con moitos erros a intersección entre liñas rectas e corpos xeométricos coa axuda das súas proxeccións diédricas ou a súa perspectiva, indicando con pouca precisión e limpeza o trazado auxiliar utilizado para a

		para a determinación dos puntos de entrada e saída e nomea correctamente todos os puntos.	puntos de entrada e saída.	utilizado para a determinación dos puntos de entrada e saída.	determinación dos puntos de entrada e saída.
DT2.B2.3.1. Comprende os fundamentos da axonometría ortogonal, clasificando a súa tipoloxía en función da orientación do triedro fundamental, determinando o triángulo de trazas e calculando os coeficientes de redución.	Boletín de exercicios. Probas escritas	DT2.B2.3.1. Comprende con claridade os fundamentos da axonometría ortogonal, clasificando a súa tipoloxía en función da orientación do triedro fundamental, determinando correctamente o triángulo de trazas e calculando con precisión os coeficientes de redución.	DT2.B2.3.1. Comprende ben os fundamentos da axonometría ortogonal, clasificando sen problema a súa tipoloxía en función da orientación do triedro fundamental, determinando o triángulo de trazas e calculando ben os coeficientes de redución.	DT2.B2.3.1. Comprende, con algunha axuda, os fundamentos da axonometría ortogonal, clasificando a súa tipoloxía en función da orientación do triedro fundamental, determinando con algunha imprecisión de trazado o triángulo de trazas e calculando os coeficientes de redución.	DT2.B2.3.1. Non comprende ben os fundamentos da axonometría ortogonal, nin a clasificación da súa tipoloxía en función da orientación do triedro fundamental, non determina ben o triángulo de trazas nin calcula con precisión os coeficientes de redución.
T2.B2.3.2. Debuxa axonometrías de corpos ou espazos definidos polas súas vistas principais, dispendo a súa posición en función da importancia relativa das caras que se desexen amosar e/ou da conveniencia dos trazados necesarios.	Boletín de exercicios. Probas escritas.	T2.B2.3.2. Debuxa con precisión e limpeza axonometrías de corpos ou espazos definidos polas súas vistas principais, dispendo a súa posición en función da importancia relativa das caras que se desexen amosar e/ou da conveniencia dos trazados necesarios.	T2.B2.3.2. Debuxa ben axonometrías de corpos ou espazos definidos polas súas vistas principais, dispendo a súa posición en función da importancia relativa das caras que se desexen amosar e/ou da conveniencia dos trazados necesarios.	T2.B2.3.2. Debuxa con algunha imprecisión de trazado axonometrías de corpos ou espazos definidos polas súas vistas principais, dispendo a súa posición en función da importancia relativa das caras que se desexen amosar e/ou da conveniencia dos trazados necesarios.	T2.B2.3.2. Debuxa con moitos erros de trazado axonometrías de corpos ou espazos definidos polas súas vistas principais, dispón mala súa posición en función da importancia relativa das caras que se desexen amosar e/ou da conveniencia dos trazados necesarios.
DT2.B2.3.3. Determina a sección plana de corpos ou espazos tridimensionais formados por superficies poliédricas, debuxando isometrías ou	Boletín de exercicios. Probas escritas.	DT2.B2.3.3. Determina con precisión e limpeza a sección plana de corpos ou espazos tridimensionais formados por superficies poliédricas,	DT2.B2.3.3. Determina con limpeza a sección plana de corpos ou espazos tridimensionais formados por superficies poliédricas, debuxando ben	DT2.B2.3.3. Determina con suficiente precisión a sección plana de corpos ou espazos tridimensionais formados por superficies poliédricas, debuxando	DT2.B2.3.3. Determina con moitos erros a sección plana de corpos ou espazos tridimensionais formados por superficies poliédricas, debuxando

perspectivas cabaleiras.		debuxando con precisión isometrías ou perspectivas cabaleiras.	isometrías ou perspectivas cabaleiras.	isometrías ou perspectivas cabaleiras.	isometrías ou perspectivas cabaleiras.
DT2.B3.1.1. Elabora e participa activamente en proxectos cooperativos de construción xeométrica, aplicando estratexias propias adecuadas á linguaxe do debuxo técnico.	Observación directa do alumno e produto final. Exposición e presentación de proxectos.	DT2.B3.1.1. Elabora e participa activa con interese e en proxectos cooperativos de construción xeométrica, aplicando estratexias propias adecuadas á linguaxe do debuxo técnico.	DT2.B3.1.1. Elabora e participa en proxectos cooperativos aportando ideas de construción xeométrica, aplicando estratexias propias adecuadas á linguaxe do debuxo técnico.	DT2.B3.1.1. Elabora e participa en proxectos cooperativos de construción xeométrica, aplicando, con axuda, estratexias adecuadas á linguaxe do debuxo técnico.	DT2.B3.1.1. Elabora e participa con pouco interese en proxectos cooperativos de construción xeométrica, non aplica estratexias propias adecuadas á linguaxe do debuxo técnico.
DT2.B3.1.2. Identifica formas e medidas de obxectos industriais ou arquitectónicos, a partir dos planos técnicos que os definen.	Observación directa do alumno e produto final	DT2.B3.1.2. Identifica sen problema formas e medidas de obxectos industriais ou arquitectónicos, a partir dos planos técnicos que os definen.	DT2.B3.1.2. Identifica ben formas e medidas de obxectos industriais ou arquitectónicos, a partir dos planos técnicos que os definen.	DT2.B3.1.2. Identifica con certa dificultade formas e medidas de obxectos industriais ou arquitectónicos, a partir dos planos técnicos que os definen.	DT2.B3.1.2. non identifica formas e medidas de obxectos industriais ou arquitectónicos, a partir dos planos técnicos que os definen.
DT2.B3.1.3. Debuxa bosquejos a man alzada e esbozos cotados para posibilitar a comunicación técnica con outras persoas.	Observación directa do alumno e produto final	DT2.B3.1.3. Debuxa bosquexo con precisión e limpeza s a man alzada e esbozos cotados para posibilitar a comunicación técnica con outras persoas.	DT2.B3.1.3. Debuxa con claridade bosquejos a man alzada e esbozos cotados para posibilitar a comunicación técnica con outras persoas.	DT2.B3.1.3. Debuxa bastante ben bosquejos a man alzada e esbozos cotados para posibilitar a comunicación técnica con outras persoas.	DT2.B3.1.3. Debuxa mal bosquejos a man alzada e esbozos cotados para posibilitar a comunicación técnica con outras persoas.
DT2.B3.1.4. Elabora esbozos de conxuntos e/ou pezas industriais ou obxectos arquitectónicos, dispoño as vistas, os cortes e/ou as seccións necesarias, tomando medidas directamente da realidade ou de perspectivas a escala, elaborando bosquejos a man alzada para a	Boletín de exercicios. Probas escritas Observación directa do alumno e produto final	DT2.B3.1.4. Elabora con precisión e limpeza esbozos de conxuntos e/ou pezas industriais ou obxectos arquitectónicos, dispoño con corrección as vistas, os cortes e/ou as seccións necesarias, tomando medidas directamente da	DT2.B3.1.4. Elabora ben esbozos de conxuntos e/ou pezas industriais ou obxectos arquitectónicos, dispoño ben todas as vistas, os cortes e/ou as seccións necesarias, tomando medidas directamente da realidade ou de perspectivas a escala, elaborando bosquejos a man	DT2.B3.1.4. Elabora con pequenas imprecisións esbozos de conxuntos e/ou pezas industriais ou obxectos arquitectónicos, dispoño as vistas, os cortes e/ou as seccións necesarias, tomando medidas directamente da realidade ou de perspectivas a escala, elaborando	DT2.B3.1.4. Elabora mal o con moitos erros esbozos de conxuntos e/ou pezas industriais ou obxectos arquitectónicos, dispoño malas vistas, os cortes e/ou as seccións necesarias, tomando medidas directamente da realidade ou de perspectivas a escala, elaborando

elaboración de debuxos cotados e planos de montaxe, instalación, detalle ou fabricación, de acordo coa normativa de aplicación.		realidade ou de perspectivas a escala, elaborando bosquexos a man alzada para a elaboración de debuxos cotados e planos de montaxe, instalación, detalle ou fabricación, de acordo coa normativa de aplicación.	alzada para a elaboración de debuxos cotados e planos de montaxe, instalación, detalle ou fabricación, de acordo coa normativa de aplicación.	con algunha axuda bosquexos a man alzada para a elaboración de debuxos cotados e planos de montaxe, instalación, detalle ou fabricación, de acordo coa normativa de aplicación.	con pouca limpeza bosquexos a man alzada para a elaboración de debuxos cotados e planos de montaxe, instalación, detalle ou fabricación, de acordo coa normativa de aplicación.
DT2.B3.2.1. Comprende as posibilidades das aplicacións informáticas relacionadas co debuxo técnico, e valora a exactitude, a rapidez e a limpeza que proporciona a súa utilización.	Observación directa do alumno.	DT2.B3.2.1. Comprende moi ben as posibilidades das aplicacións informáticas relacionadas co debuxo técnico, e valora a exactitude, a rapidez e a limpeza que proporciona a súa utilización.	DT2.B3.2.1. Comprende ben as posibilidades das aplicacións informáticas relacionadas co debuxo técnico, e valora a exactitude, a rapidez e a limpeza que proporciona a súa utilización.	DT2.B3.2.1. Comprende as posibilidades das aplicacións informáticas relacionadas co debuxo técnico, e valora a exactitude, a rapidez e a limpeza que proporciona a súa utilización.	DT2.B3.2.1. Non comprende todas as posibilidades das aplicacións informáticas relacionadas co debuxo técnico, e valora a exactitude, a rapidez e a limpeza que proporciona a súa utilización.
DT2.B3.2.2. Representa obxectos industriais ou arquitectónicos coa axuda de programas de debuxo vectorial 2D, creando entidades, importando bloques de bibliotecas, editando obxectos e dispendo a información relacionada en capas diferenciadas pola súa utilidade.	Boletín de exercicios. Observación do alumno e produto final	DT2.B3.2.2. Representa con precisión e limpeza obxectos industriais ou arquitectónicos coa axuda de programas de debuxo vectorial 2D, creando entidades, importando bloques de bibliotecas, editando obxectos e dispendo a información relacionada en capas diferenciadas pola súa utilidade.	DT2.B3.2.2. Representa ben obxectos industriais ou arquitectónicos coa axuda de programas de debuxo vectorial 2D, creando entidades, importando bloques de bibliotecas, editando obxectos e dispendo a información relacionada en capas diferenciadas pola súa utilidade.	DT2.B3.2.2. Representa con axuda obxectos industriais ou arquitectónicos coa axuda de programas de debuxo vectorial 2D, creando entidades, importando bloques de bibliotecas, editando obxectos e dispendo a información relacionada en capas diferenciadas pola súa utilidade.	DT2.B3.2.2. Representa mal o con moitos erros obxectos industriais ou arquitectónicos coa axuda de programas de debuxo vectorial 2D, creando entidades, importando bloques de bibliotecas, editando obxectos e dispendo a información relacionada en capas diferenciadas pola súa utilidade.
DT2.B3.2.3. Representa obxectos industriais ou arquitectónicos	Boletín de exercicios.	DT2.B3.2.3. Representa con precisión e claridade	DT2.B3.2.3. Representa ben obxectos industriais ou arquitectónicos	DT2.B3.2.3. Representa, con axuda, obxectos industriais ou	DT2.B3.2.3. Representa mal o con moitos erros obxectos industriais

<p>utilizando programas de creación de modelos en 3D, inserindo sólidos elementais, manipulándoos ata obter a forma buscada, importando modelos ou obxectos de galerías ou bibliotecas, incorporando texturas, seleccionando o encadramento, a iluminación e o punto de vista adecuado ao propósito buscado.</p>	<p>Observación do alumno e produto final</p>	<p>obxectos industriais ou arquitectónicos utilizando programas de creación de modelos en 3D, inserindo sólidos elementais, manipulándoos ata obter a forma buscada, importando modelos ou obxectos de galerías ou bibliotecas, incorporando texturas, seleccionando o encadramento, a iluminación e o punto de vista adecuado ao propósito buscado.</p>	<p>utilizando programas de creación de modelos en 3D, inserindo sólidos elementais, manipulándoos ata obter a forma buscada, importando modelos ou obxectos de galerías ou bibliotecas, incorporando texturas, seleccionando o encadramento, a iluminación e o punto de vista adecuado ao propósito buscado.</p>	<p>arquitectónicos utilizando programas de creación de modelos en 3D, inserindo sólidos elementais, manipulándoos ata obter a forma buscada, importando modelos ou obxectos de galerías ou bibliotecas, incorporando texturas, seleccionando o encadramento, a iluminación e o punto de vista adecuado ao propósito buscado.</p>	<p>ou arquitectónicos utilizando programas de creación de modelos en 3D, inserindo sólidos elementais, manipulándoos ata obter a forma buscada, importando modelos ou obxectos de galerías ou bibliotecas, incorporando texturas, seleccionando o encadramento, a iluminación e o punto de vista adecuado ao propósito buscado.</p>
<p>DT2.B3.2.4. Presenta os traballos de debuxo técnico utilizando recursos gráficos e informáticos, de xeito que estes sexan claros e limpos, e que respondan ao obxectivo para os que se realizaron.</p>	<p>Observación directa do alumno e produto final.</p>	<p>DT2.B3.2.4. Presenta sempre os traballos de debuxo técnico utilizando recursos gráficos e informáticos, de xeito que estes sexan claros e limpos, e que respondan ao obxectivo para os que se realizaron.</p>	<p>DT2.B3.2.4. Presenta os traballos de debuxo técnico utilizando recursos gráficos e informáticos, de xeito que estes sexan claros e limpos, e que respondan ao obxectivo para os que se realizaron.</p>	<p>DT2.B3.2.4. Presenta case sempre os traballos de debuxo técnico utilizando recursos gráficos e informáticos, de xeito que estes sexan claros e limpos, e que respondan ao obxectivo para os que se realizaron.</p>	<p>DT2.B3.2.4. Non presenta os traballos de debuxo técnico utilizando recursos gráficos e informáticos, de xeito que estes sexan claros e limpos, e que respondan ao obxectivo para os que se realizaron.</p>

MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Empregaremos todos aqueles recursos de que dispón o departamento para facilitar o proceso de aprendizaxe.

O libro de texto que recomendado é *Dibujo Técnico 2º de bacharelato* da Editorial Paraninfo por César Calavera Opi e Ysabel Jimenez Ruiz. NRP 987-84-9732-864-7.

Os alumnos deberán traer a clase para o traballo diario:

- Libreta para exercicios.
- Xogo de escadra e cartabón.
- Regra de 20 cm.
- Compás.
- Portaminas do 0'5

DEBUXO ARTÍSTICO 2º BACHARELATO

RELACIÓN ENTRE OBOECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE E TEMPORIZACIÓN PARA CADA UD.				
BLOQUE 1: A FORMA. ESTUDO E TRANSFORMACIÓN				
Unidade didáctica 1 – 12 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B D G I M N	B1.1. Percepción e descrición obxectiva da forma. B1.2. Modelo analítico e modelo sintético. B1.3. Retentiva e memoria visual. Consideracións mnemotécnicas.	B1.1. Desenvolve a destreza debuxística con distintos niveis de iconicidade. B1.2. Interpretar unha forma ou un obxecto segundo as súas intencións comunicativas.	DA2.B1.1.1. Interpreta e aplica formas ou obxectos atendendo a diversos graos de iconicidade, con diferentes técnicas gráficas e segundo as súas funcións comunicativas (ilustrativas, descritivas ornamentais ou subxectivas).	CSIEE CCEC
			DA2.B1.1.2. Analiza a configuración das formas naturais e artificiais discriminando o esencial das súas características formais, mediante a execución gráfica e a discusión verbal e escrita.	CCEC CCL

BLOQUE 2: A EXPRESIÓN DA SUBXETIVIDADE				
Unidade didáctica 2 – 12 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B D G I M N	B2.1. Psicoloxía da forma e a composición. Estudo e aplicación dos elementos compositivos que rexen a intención expresiva das creacións plásticas.	B2.1. Desenvolver a capacidade de representación das formas mediante a memoria e a retentiva visual.	DA2.B2.1.1. Representa formas aprendidas mediante a percepción visual e táctil atendendo ás súas características formais esenciais.	CSIEE CCEC
			DA2.B2.2.2. Experimenta con métodos creativos de memorización e retentiva para procurar distintas representacións mediante valores lumínicos, cromáticos e compositivos, dun mesmo obxecto ou composición.	CAA
B D G I M N	B2.2. Comportamento e interrelación das formas tridimensionais no espazo.	B2.2. Elaborar imaxes con distintas funcións expresivas utilizando a memoria e a retentiva visual.	DA2.B2.2.1. Expres sentimentos e valores subxectivos mediante a representación de composicións figurativas e abstractas de formas e cores (funcións expresivas).	CCL CCEC

P			DA2.B2.2.2. Experimenta con métodos creativos de memorización e retentiva para procurar distinta representacións mediante valores lumínicos, cromáticos e compositivos, dun mesmo obxecto ou composición.	CAA
---	--	--	---	-----

BLOQUE 2: A EXPRESIÓN DA SUBXETIVIDADE Unidade didáctica 3 – 12 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B D G I M N	B2.3. Valor expresivo da luz e da cor. B2.4. Ruptura da tradición figurativa e nacemento de novas interpretacións da realidade.	B2.3. Investigar sobre a expresividade individual, coa linguaxe propia da expresión gráfico-plástica.	DA2.B2.3.1. Analiza de forma verbal e escrita, individual e colectivamente, obras propias ou alleas, atendendo aos seus valores subxectivos.	CCL

BLOQUE 3: DEBUXO E PERSPECTIVA Unidade didáctica 4 – 12 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave.
B D G I M N P	B3.1. Valoracións da aparencia formal respecto ao punto de vista perceptivo. B3.2. Representación da forma con fins expresivos.	B3.1. Representar graficamente con diferentes niveis de iconicidade, as formas, illadas ou nunha composición, o contorno inmediato, interiores e exteriores, expresando as características espaciais e de proporcionalidade, e valores lumínicos e cromáticos.	DA2.B3.1.1. Comprende e representa as formas desde distintos puntos de vista.	CCEC
			DA2.B3.1.2. Observa o contorno como un elemento de estudo gráfico e elabora composicións cromáticas e lineais, atendendo ás variacións formais segundo o punto de vista.	CCEC CSIEE CCEC CMCCT
			DA2.B3.1.3. Representa os obxectos illados ou nun contorno coñecendo os aspectos estruturais da forma, a posición e o tamaño dos seus elementos.	CSIEE CCEC

BLOQUE 4: O CORPO HUMANO COMO MODELO Unidade didáctica 5 – 12 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B D G I M N	B4.1. Análise da figura humana. Relacións de proporcionalidade.	B4.1. Analizar as relacións de proporcionalidade da figura humana.	DA2.B4.1.1. Comprende a figura humana como un elemento de estudo gráfico e expresivo mediante a observación e a reflexión de obras propias e alleas.	CCEC CSIEE CCEC CMCCT

			DA2.B4.1.2. Analiza a figura humana atendendo ás súas relacións de proporcionalidade mediante a observación do natural ou con modelos estáticos.	
B D G I M N	B4.2. Nocións básicas de anatomía artística. B4.3. Estudo e representación do movemento da figura humana.	B4.2. Representar a figura humana e o seu contorno, identificando as relacións de proporcionalidade entre o conxunto e as súas partes.	DA2.B4.2.1. Representa a figura humana atendendo á expresión global das formas que a compoñen e á articulación e a orientación da estrutura que a define.	CCEC CSIEE
B D G I M N	B4.4. Antropometría. Relacións da figura humana co espazo arquitectónico e co contorno natural.	B4.3. Experimentar cos recursos gráfico-plásticos par representar o movemento e a expresividade da figura humana.	DA2.B4.3.1. É capaz de representar e captar o movemento da figura humana de forma gráfico- plástica aplicando diferentes técnicas.	CAA
			DA2.B4.3.2. Elabora imaxes con distintos procedementos gráfico- plásticos e diversas funcións expresivas coa figura humana como suxeito.	CSIEE CCEC

BLOQUE: 5 O DEBUXO NO PROCESO CREATIVO				
Unidade didáctica 6 – 16 sesións				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
B D G I M N	B5.1. Técnicas secas máis comúns e a súa aplicación no proceso creativo.	B5.1. Coñecer e aplicar as ferramentas dixitais de debuxo e as súas aplicacións na creación gráfico-plástica.	DA2.B5.1.1. Demostra creatividade e autonomía nos procesos artísticos, propondo solucións gráfico- plásticas que afiancen o seu desenvolvemento persoal e a súa autoestima.	CD
B D G I M N	B5.2. Introducción ás técnicas húmidas e a súa aplicación no proceso creativo. Emprego das ferramentas TIC nos procesos creativos.	B5.2. Valorar a importancia do debuxo como ferramenta do pensamento e do coñecemento da súa terminoloxía, dos materiais e dos procedementos para desenvolver o proceso creativo con fins artísticos, tecnolóxicos ou científicos, así como as posibilidades das TIC.	DA2.B5.2.1. Valora a importancia do debuxo artístico nos procesos proxectivos elaborando proxectos conxuntos con outras disciplinas artísticas ou non do mesmo nivel ou externos.	CSC CMCCT
			DA2.B5.2.2. Coñece e aplica as ferramentas do debuxo artístico dixital utilizando as TIC en procesos creativos.	CAA CSC

			DA2.B5.2.3. Está orientado/a e coñece as posibilidades do debuxo artístico nas ensinanzas artísticas, tecnolóxicas e científicas con exemplos claros e contacto directo con artistas, deseñadores/as, científicos/as e técnicos/as.	CCEC CAA
			DA2.B5.2.4. Selecciona, relaciona e emprega con criterio a terminoloxía específica en postas en común dos seus proxectos individuais ou colectivos, fomentando a participación activa e a crítica construtiva.	CCL
			DA2.B5.2.5. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas.	CAA CSIEE CCEC
B D G I M N	B5.3. Actitude creativa	B5.3. Amosar unha actitude autónoma e responsable, respectando as producións propias e alleas, así como o espazo de traballo e as pautas indicadas para a realización de actividades, achegando á aula todos os materiais necesarios.	DA2.B5.3.1. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.	CSC

PERFIL COMPETENCIAL E TEMPORIZACIÓN

Competencia	Estándares de aprendizaxe	Temporalización			Peso
		Avaliacións			
CCEC (8)	DA2.B2.1.1. Representa formas aprendidas mediante a percepción visual e táctil atendendo ás súas características formais esenciais.	X			35%
	DA2.B2.2.1. Expresa sentimentos e valores subxectivos mediante a representación de composicións figurativas e abstractas de formas e cores (funcións expresivas).	X			
	DA2.B3.1.1. Comprende e representa as formas desde distintos puntos de vista.		X		
	DA2.B3.1.2. Observa o contorno como un elemento de estudo gráfico e elabora composicións cromáticas e lineais, atendendo ás variacións formais segundo o punto de vista.		X		
	DA2.B3.1.3. Representa os obxectos illados ou nun contorno coñecendo os aspectos estruturais da forma, a posición e o tamaño dos seus elementos.	X	X	X	
	DA2.B4.1.2. Analiza a figura humana atendendo ás súas relacións de proporcionalidade mediante a observación do natural ou con modelos estáticos.		X		
	DA2.B5.2.3. Está orientado/a e coñece as posibilidades do debuxo artístico nas ensinanzas artísticas, tecnolóxicas e científicas con exemplos claros e contacto directo con artistas, deseñadores/as, científicos/as e técnicos/as.	X	X	X	
	DA2.B5.2.5. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas.	X	X	X	
CAA (4)	DA2.B2.2.2. Experimenta con métodos creativos de memorización e retentiva para procurar distintas representacións mediante valores lumínicos, cromáticos e compositivos, dun mesmo obxecto ou composición.		X	X	20 %
	DA2.B4.3.1. É capaz de representar e captar o movemento da figura humana de forma gráfico-plástica aplicando diferentes técnicas.		X		
	DA2.B5.2.2. Demostra creatividade e autonomía nos procesos artísticos, propondo solucións gráfico-plásticas que afiancen o seu desenvolvemento persoal e a súa autoestima			X	
	DA2.B5.2.5. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas.		X	X	
CSIEE (4)	DA2.B2.1.1. Representa formas aprendidas mediante a percepción visual e táctil atendendo ás súas características formais esenciais.	X	X		15 %
	DA2.B1.1.1. Interpreta e aplica formas ou obxectos atendendo a diversos graos de iconicidade, con diferentes técnicas gráficas e segundo as súas funcións comunicativas (ilustrativas, descritivas, ornamentais ou subxectivas).	X			
	DA2.B4.3.2. Elabora imaxes con distintos procedementos gráfico-plásticos e diversas funcións expresivas coa figura humana como suxeito.			X	
	DA2.B5.2.5. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas.	X	X	X	
CCL (4)	DA2.B2.2.1. Expresa sentimentos e valores subxectivos mediante a representación de composicións figurativas e abstractas de formas e cores (funcións expresivas).			X	5%
	DA2.B2.3.1. Analiza de forma verbal e escrita, individual e colectivamente, obras propias ou alleas, atendendo aos seus valores subxectivos.	X	X	X	

	DA2.B1.1.2. Analiza a configuración das formas naturais e artificiais discriminando o esencial das súas características formais, mediante a execución gráfica e a discusión verbal e escrita.	X			
	DA2.B5.2.4. Selecciona, relaciona e emprega con criterio a terminoloxía específica en postas en común dos seus proxectos individuais ou colectivos, fomentando a participación activa e a crítica construtiva.	X	X	X	
CD (1)	DA2.B5.1.1. Coñece e aplica as ferramentas do debuxo artístico dixital utilizando as TIC en procesos creativos.			X	10%
CMCCT (3)	DA2.B3.1.2. Observa o contorno como un elemento de estudo gráfico e elabora composicións cromáticas e lineais, atendendo ás variacións formais segundo o punto de vista.		X		5%
	DA2.B4.1.2. Analiza a figura humana atendendo ás súas relacións de proporcionalidade mediante a observación do natural ou con modelos estáticos.		X		
	DA2.B5.2.1. Valora a importancia do debuxo artístico nos procesos proxectivos elaborando proxectos conxuntos con outras disciplinas artísticas ou non do mesmo nivel ou externos.		X		
CSC (3)	DA2.B5.2.1. Valora a importancia do debuxo artístico nos procesos proxectivos elaborando proxectos conxuntos con outras disciplinas artísticas ou non do mesmo nivel ou externos.		X		10%
	DA2.B5.2.2. Demostra creatividade e autonomía nos procesos artísticos, propondo solucións gráfico-plásticas que afiancen o seu desenvolvemento persoal e a súa autoestima.			X	
	DA2.B5.3.1. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.	X	X	X	

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA

Indicadores de logro	Instrumentos de avaliación	Excelente	Avanzado	Grao mínimo de consecución para superar a materia	En vías de adquisición
DA2.B1.1.1. Interpreta e aplica formas ou obxectos atendendo a diversos graos de iconicidade, con diferentes técnicas gráficas e segundo as súas funcións comunicativas (ilustrativa, descritivas, ornamentais ou comunicativas).	Bloc de debuxo. Libreta de artista.	DA2.B1.1.1. Interpreta e aplica con orixinalidade formas ou obxectos atendendo a diversos graos de iconicidade, con diferentes técnicas gráficas e segundo as súas funcións comunicativas	DA2.B1.1.1. Interpreta e aplica ben formas ou obxectos atendendo a diversos graos de iconicidade, con diferentes técnicas gráficas e segundo as súas funcións comunicativas	DA2.B1.1.1. Interpreta e aplica con pouca creatividade formas ou obxectos atendendo a diversos graos de iconicidade, con diferentes técnicas gráficas e segundo as súas funcións comunicativas	DA2.B1.1.1. Interpreta e aplica mal formas ou obxectos atendendo a diversos graos de iconicidade, con diferentes técnicas gráficas e segundo as súas funcións comunicativas

DA2.B1.1.2. Analiza a configuración das formas naturais e artificiais discriminando o esencial das súas características formais, mediante a execución gráfica e a discusión verbal e escrita.	Bloc de debuxo. Libreta de artista. Probos orais e escritas Exposición e comentario de traballos.	DA2.B1.1.2. Analiza con minuciosidade a configuración das formas naturais e artificiais discriminando con claridade o esencial das súas características formais, mediante unha boa execución gráfica e a discusión verbal e escrita empregando un discurso ben elaborado e empregando a terminoloxía propia.	DA2.B1.1.2. Analiza ben a configuración das formas naturais e artificiais discriminando ben o esencial das súas características formais, mediante a execución gráfica e a discusión verbal e escrita empregado a terminoloxía propia.	DA2.B1.1.2. Analiza con algunha axuda a configuración das formas naturais e artificiais discriminando bastante ben o esencial das súas características formais, mediante a execución gráfica e a discusión verbal e escrita axeitada.	DA2.B1.1.2. Analiza mal a configuración das formas naturais e artificiais discriminando o esencial das súas características formais, mediante a execución gráfica e a discusión verbal e escrita.
DA2.B2.1.1. Representa formas aprendidas mediante a percepción visual e táctil atendendo ás súas características formais esenciais.	Bloc de debuxo. Libreta de artista.	DA2.B2.1.1. Representa con orixinalidade formas aprendidas mediante a percepción visual e táctil atendendo ás súas características formais esenciais.	DA2.B2.1.1. Representa ben formas aprendidas mediante a percepción visual e táctil atendendo ás súas características formais esenciais.	DA2.B2.1.1. Representa con algunha dificultade formas aprendidas mediante a percepción visual e táctil atendendo ás súas características formais esenciais.	DA2.B2.1.1. Representa mal formas aprendidas mediante a percepción visual e táctil atendendo ás súas características formais esenciais.
DA2.B2.2.1. Expresa sentimentos e valore subxectivos mediante a representación de composicións abstractas de formas e cores (funcións expresivas).	Bloc de debuxo. Libreta de artista.	DA2.B2.2.1. Expresa moi ben sentimentos e valores subxectivos mediante a representación de composicións abstractas de formas e cores (funcións expresivas).	DA2.B2.2.1. Expresa ben sentimentos e valores subxectivos mediante a representación de composicións abstractas de formas e cores (funcións expresivas).	DA2.B2.2.1. Expresa bastante ben sentimentos e valores subxectivos mediante a representación de composicións figurativas e formas e cores (funcións expresivas).	DA2.B2.2.1. Expresa mal sentimentos e valores subxectivos mediante a representación de composicións figurativas e formas e cores (funcións expresivas).
DA2.B2.2.2. Experimenta con métodos creativos de memorización e retentiva para procurar distintas representacións mediante valores lumínicos, cromáticos e compositivos, dun mesmo obxecto ou composición.	Bloc de debuxo. Libreta de artista. Observación directa do alumnos e produto final.	DA2.B2.2.2. Experimenta moi ben con métodos creativos de memorización e retentiva para procurar distintas representacións mediante valores lumínicos, cromáticos e compositivos, dun mesmo obxecto ou composición.	DA2.B2.2.2. Experimenta ben con métodos creativos de memorización e retentiva para procurar distintas representacións mediante valores lumínicos, cromáticos e compositivos, dun mesmo obxecto ou composición.	DA2.B2.2.2. Experimenta bastante ben con métodos creativos de memorización e retentiva para procurar distintas representacións mediante valores lumínicos, cromáticos e compositivos, dun mesmo obxecto ou composición.	DA2.B2.2.2. Non experimenta con métodos creativos de memorización e retentiva para procurar distintas representacións mediante valores lumínicos, cromáticos e compositivos, dun mesmo obxecto ou composición.

DA2.B3.1.1. Comprende e representa as formas desde distintos puntos de vista.	Observación do alumno e produto final.	DA2.B3.1.1. Comprende e representa moi ben as formas desde distintos puntos de vista	DA2.B3.1.1. Comprende e representa ben as formas desde distintos puntos de vista	DA2.B3.1.1. Comprende e representa bastante ben as formas desde distintos puntos de vista	DA2.B3.1.1. Comprende e representa mal as formas desde distintos puntos de vista
DA2.B3.1.2. Observa o contorno como un elemento de estudo gráfico e elabora composicións cromáticas e lineais, atendendo ás variacións formais segundo o punto de vista.	Bloc de debuxo. Libreta de artista. Observación directa do alumnos e produto final.	DA2.B3.1.2. Observa con moita atención o contorno como un elemento de estudo gráfico e elabora composicións orixinais cromáticas e lineais, atendendo ás variacións formais segundo o punto de vista.	DA2.B3.1.2. Observa atentamente o contorno como un elemento de estudo gráfico e elabora composicións cromáticas e lineais, atendendo ás variacións formais segundo o punto de vista.	DA2.B3.1.2. Observa o contorno como un elemento de estudo gráfico e elabora composicións cromáticas e lineais, atendendo ás variacións formais segundo o punto de vista.	DA2.B3.1.2. Non observa con atención o contorno nin o valora como un elemento de estudo gráfico e elabora composicións cromáticas e lineais, atendendo ás variacións formais segundo o punto de vista.
DA2.B3.1.3. Representa os obxectos illados ou nun contorno coñecendo os aspectos estruturais da forma, a posición e o tamaño dos seus elementos.	Bloc de debuxo. Libreta de artista.	DA2.B3.1.3. Representa os obxectos illados ou nun contorno coñecendo moi ben os aspectos estruturais da forma, a posición e o tamaño dos seus elementos.	DA2.B3.1.3. Representa os obxectos illados ou nun contorno coñecendo ben os aspectos estruturais da forma, a posición e o tamaño dos seus elementos.	DA2.B3.1.3. Representa os obxectos illados ou nun contorno coñecendo bastante ben os aspectos estruturais da forma, a posición e o tamaño dos seus elementos.	DA2.B3.1.3. Representa os obxectos illados ou nun contorno coñecendo mal os aspectos estruturais da forma, a posición e o tamaño dos seus elementos.
DA2.B4.1.1. Comprende a figura humana como un elemento de estudo gráfico e expresivo mediante a observación e a reflexión de obras propias e alleas.	Probas orais e escritas Exposición e comentario de traballos.	DA2.B4.1.1. Comprende moi ben a figura humana como un elemento de estudo gráfico e expresivo mediante a observación e a reflexión de obras propias e alleas.	DA2.B4.1.1. Comprende ben a figura humana como un elemento de estudo gráfico e expresivo mediante a observación e a reflexión de obras propias e alleas.	DA2.B4.1.1. Comprende bastante ben a figura humana como un elemento de estudo gráfico e expresivo mediante a observación e a reflexión de obras propias e alleas.	DA2.B4.1.1. Comprende mal a figura humana como un elemento de estudo gráfico e expresivo mediante a observación e a reflexión de obras propias e alleas.
DA2.B4.1.2. Analiza a figura humana atendendo ás súas relacións de proporcionalidade mediante a observación do natural ou con modelos estáticos.	Probas orais e escritas Exposición e comentario de traballos.	DA2.B4.1.2. Analiza moi ben a figura humana atendendo ás súas relacións de proporcionalidade mediante a observación do natural ou con modelos estáticos.	DA2.B4.1.2. Analiza ben a figura humana atendendo ás súas relacións de proporcionalidade mediante a observación do natural ou con modelos estáticos.	DA2.B4.1.2. Analiza bastante ben a figura humana atendendo ás súas relacións de proporcionalidade mediante a observación do natural ou con modelos estáticos.	DA2.B4.1.2. Analiza mal a figura humana atendendo ás súas relacións de proporcionalidade e mediante a observación do natural ou con modelos estáticos.

DA2.B4.2.1. Representa a figura humana atendendo á expresión global das formas que a compoñen e á articulación e a orientación da estrutura que a define.	Bloc de debuxo. Libreta de artista. Observación directa do alumno e produto final.	DA2.B4.2.1. Representa moi ben a figura humana atendendo á expresión global das formas que a compoñen e á articulación e a orientación da estrutura que a define.	DA2.B4.2.1. Representa ben a figura humana atendendo expresión global das formas que a compoñen e á articulación e a orientación da estrutura que a define.	DA2.B4.2.1. Representa bastante ben a figura humana atendendo á expresión global da formas que a compoñen e á articulación e a orientación da estrutura que a define.	DA2.B4.2.1. Representa mal a figura humana atendendo á expresión global das formas que a compoñen e á articulación e a orientación da estrutura que a define.
DA2.B4.3.1. É capaz de representar e captar o movemento da figura humana de forma gráfico-plástica aplicando diferentes técnicas.	Bloc de debuxo. Libreta de artista.	DA2.B4.3.1. É capaz de representar e captar moi ben o movemento da figura humana de forma gráfico-plástica aplicando diferentes técnicas.	DA2.B4.3.1. É capaz de representar e captar ben o movemento da figura humana de forma gráfico-plástica aplicando diferentes técnicas.	DA2.B4.3.1. É capaz de representar e captar bastante ben o movemento da figura humana de forma gráfico-plástica aplicando diferentes técnicas.	DA2.B4.3.1. Non é capaz de representar e de captar ben o movemento da figura humana de forma gráfico-plástica aplicando diferentes técnicas.
DA2.B4.3.2. Elabora imaxes con distintos procedementos gráfico-plásticos e diversas funcións expresivas coa figura humana como suxeito.	Bloc de debuxo. Libreta de artista.	DA2.B4.3.2. Elabora imaxes moi expresivas da figura humana como suxeito empregando con moita corrección distintos procedementos gráfico-plásticos.	DA2.B4.3.2. Elabora imaxes expresivas da figura humana como suxeito empregando correctamente distintos procedementos gráfico-plásticos.	DA2.B4.3.2. Elabora imaxes, cun certo grado de expresividade da figura humana como suxeito empregando ca suficiente corrección distintos procedementos gráfico-plásticos	DA2.B4.3.2. Elabora imaxes, da figura humana como suxeito sin ningunha expresividade ou non emprega os distintos procedementos gráfico-plásticos ca suficiente corrección
DA2.B5.1.1. Coñece e aplica as ferramentas do debuxo artístico dixital utilizando as TIC en procesos creativos.	Observación directa do alumno e produto final	DA2.B5.1.1. Coñece e aplica moi ben as ferramentas do debuxo artístico dixital utilizando as TIC en procesos creativos.	DA2.B5.1.1. Coñece e aplica ben as ferramentas do debuxo artístico dixital utilizando as TIC en procesos creativos.	DA2.B5.1.1. Coñece e aplica suficientemente as ferramentas do debuxo artístico dixital utilizando as TIC en procesos creativos.	DA2.B5.1.1. Coñece e aplica mal as ferramentas do debuxo artístico dixital utilizando as TIC e procesos creativos.
DA2.B5.2.1. Valora a importancia do debuxo artístico nos procesos proxectivos elaborando proxectos conxuntos con outras disciplinas artísticas ou non do mesmo nivel ou externos.	Observación directa do alumno e produto final	DA2.B5.2.1. Valora moito a importancia do debuxo artístico nos procesos proxectivos elaborando proxectos conxuntos con outras disciplinas artísticas ou non do mesmo nivel ou externos.	DA2.B5.2.1. Valora a importancia do debuxo artístico nos procesos proxectivos elaborando proxectos conxuntos con outras disciplinas artísticas ou non do mesmo nivel ou externos.	DA2.B5.2.1. Valora bastante a importancia do debuxo artístico nos procesos proxectivos Elaborando proxectos conxuntos con outras disciplinas artísticas ou non do mesmo nivel ou externos.	DA2.B5.2.1. Valora pouco a importancia do debuxo artístico nos procesos proxectivos elaborando proxectos conxuntos con outras disciplinas artísticas ou non do mesmo nivel ou externos.

DA2.B5.2.2. Demuestra creatividade e autonomía nos procesos artísticos, propondo solucións gráfico- plásticas que afiancen o seu desenvolvemento persoal e a súa autoestima.	Bloc de debuxo. Libreta de artista. Observación do alumno e produto final	DA2.B5.2.2. Demuestra moita creatividade e autonomía nos procesos artísticos, propondo solucións gráfico-plásticas que afiancen o seu desenvolvemento persoal e a súa autoestima.	DA2.B5.2.2. Demuestra bastante creatividade e autonomía nos procesos artísticos, propondo solucións gráfico-plásticas que afiancen o seu desenvolvemento persoal e a súa autoestima.	DA2.B5.2.2. Demuestra pouca creatividade e autonomía nos procesos artísticos, propondo solucións gráfico-plásticas que afiancen o seu desenvolvemento persoal e a súa autoestima.	DA2.B5.2.2. Non demostra creatividade nin autonomía nos procesos artísticos, non propón solucións gráfico-plásticas que afiancen o seu desenvolvemento persoal e a súa autoestima.
DA2.B5.2.3. Está orientado/a e coñece as posibilidades do debuxo artístico nas ensinanzas artísticas, tecnolóxicas e científicas con exemplos claros e contacto directo con artistas, deseñadores/as, científicos/as e técnicos/as.	Probas orais e escritas Observación do alumno e produto final	DA2.B5.2.3. Está orientado/a e coñece moitas das posibilidades do debuxo artístico nas ensinanzas artísticas, tecnolóxicas e científicas con exemplos claros e contacto directo con artistas, deseñadores/as, científicos/as e técnicos/as.	DA2.B5.2.3. Está orientado/a e coñece as posibilidades do debuxo artístico nas ensinanzas artísticas, tecnolóxicas e científicas con exemplos claros e contacto directo con artistas, deseñadores/as, científicos/as e técnicos/as.	DA2.B5.2.3. Está orientado/a e coñece bastantes das posibilidades do debuxo artístico nas ensinanzas artísticas, tecnolóxicas e científicas con exemplos claros e contacto directo con artistas, deseñadores/as, científicos/as e técnicos/as.	DA2.B5.2.3. Está orientado/a pero coñece poucas das posibilidades do debuxo artístico nas ensinanzas artísticas, tecnolóxicas e científicas con exemplos claros e contacto directo con artistas, deseñadores/as, científicos/as e técnicos/as.
DA2.B5.2.4. Selecciona, relaciona e emprega con criterio a terminoloxía específica en postas en común dos seus proxectos individuais ou colectivos, fomentando a participación activa e a crítica construtiva.	Probas orais e escritas. Exposición e comentario de traballos. Observación do alumno e produto final	DA2.B5.2.4. Selecciona, relaciona e emprega moi ben con criterio a terminoloxía específica en postas en común dos seus proxectos individuais ou colectivos, fomentando a participación activa e a crítica construtiva.	DA2.B5.2.4. Selecciona, relaciona e emprega ben con criterio a terminoloxía específica en postas en común dos seus proxectos individuais ou colectivos, fomentando a participación activa e a crítica construtiva.	DA2.B5.2.4. Selecciona, relaciona e emprega bastante ben a terminoloxía específica en postas en común dos seus proxectos individuais ou colectivos, fomentando a participación activa e a crítica construtiva.	DA2.B5.2.4. Selecciona, relaciona e emprega mal a terminoloxía específica en postas en común dos seus proxectos individuais ou colectivos, fomentando pouco a participación activa e a crítica construtiva.
DA2.B5.2.5. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas	Bloc de debuxo. Libreta de artista. Observación do alumno e produto final	Utiliza con propiedade e moita corrección os materiais e os máis idóneos para representar e expresarse con orixinalidade en relación ás linguaxes gráfico-plásticas	Utiliza con propiedade corrección os materiais e os procedemento representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas	Utiliza os materiais máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas	Non sempre elixe os materiais máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas ou non sempre os emprega con corrección

MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Dispoñemos dunha aula específica para impartir a materia. Algúns dos materiais que empregaremos poderán ser facilitados, si é posible, polo departamento.

Os alumnos teñen que empregar ao longo do curso o seguinte material:

- Carpeta de 50x70 cm.
- Portafolios
- Bloc A3
- Lapis brando 2 e 4 B
- Grafito
- Carboncillos
- Difuminos
- Goma branda
- Tixieras e cuter
- Xogo de regras
- Tintas
- Témperas de cores primarios, branco e negro
- Lapis de cores (poden ser acuarelables)
- Acuarelas ao menos 12 cores
- Pinceis para acuarela (nº 2, 8 e 12 mínimo)
- Papel para acuarela e técnicas húmidas
- Papel estucado
- Fixador para carboncillo.

CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS

ESO

A metodoloxía a seguir é fundamentalmente de carácter práctico. O principal obxectivo que queremos acadar é que aprendan a ver e a expresarse mediante unha linguaxe baseada nas imaxes. O procedemento a seguir consta de varias fases:

- Avaliación inicial que nos permitirá coñecer o nivel do que parten os alumnos.
- Explicación dos conceptos novos cos que se va a traballar apoiados con soporte gráfico. Motivación para estimular a curiosidade dos alumnos polos temas que se tratan na aula.
- Recollida de datos por parte do alumno. A observación do propio entorno e da natureza serán fonte de exemplos e motivo de análise.
- Desenvolvemento dun proxecto. A maior parte do tempo da materia destinarase á práctica. O profesor aportará os plantexamentos teóricos e dirixirá o traballo de cada alumno, aportará procedementos e técnicas que lle axuden a potenciar a expresividade e a investigación persoal.

Sempre que sexa posible aportaranse recursos extraescolares para complementar os contidos teóricos, como materiais audiovisuais, visitas guiadas a exposicións e museos.

Ao final de cada bloque de contidos farase unha exposición na clase dos traballos feitos. Pedirase un comentario crítico deles, para confrontar solucións e plantexamentos. Tamén servirá para que os alumnos poidan incorporar solucións interesantes doutros compañeiros nos seus futuros traballos.

Teremos en conta os seguintes aspectos metodolóxicos:

- Partir das ideas previas do alumnado (seus intereses e coñecementos) para que a aprendizaxe sexa significativa.
- Utilizar sempre que sexa posible o entorno do alumnado como recurso educativo.
- Utilizar como recurso didáctico os medios de comunicación.
- Fomentar a interacción na aula como motor de aprendizaxe.
- Posibilitar, fomentar e inducir hábitos racionais de traballo no alumnado.

- Promover situacións de aprendizaxe que esixan unha actividade intelectual que lles facilite a aprendizaxe por si sos e a actualización dos seus coñecementos.
- Facer partícipe ao alumnado, periódica e axeitadamente dos contidos obxectivos e criterios metodolóxicos da materia.
- Os traballos contemplarán certo grao de flexibilidade, pero no básico deberán adecuarse aos contidos a que se refiren.
- Fomentarse o traballo autónomo do alumno favorecendo así a capacidade de aprender por si mesmo, a capacidade de superación e de autoafirmación.
- De xeito progresivo facilitarase ao alumnado o manexo da terminoloxía propia da materia.
- Potenciaranse as técnicas de indagación e investigación, favorecendo a capacidade do alumnado para traballar de xeito individual e en equipo.
- Promoverase o uso de medios informáticos por parte do alumnado.
- Como criterio xeral, a entrega de exercicios para a súa corrección será semanal. A puntualidade e constancia neste aspecto será un requisito imprescindible. Fomentando así a súa capacidade organizativa, o aproveitamento do tempo en clase.
- Poderán realizarse probas obxectivas si os contidos teóricos o teórico-prácticos así o aconsellan.
- Fomentarse a interdisciplinaridade desta materia con outras da súa mesma modalidade, aproveitando deste xeito coñecementos que o alumno xa posúe para ser ampliados segundo outros parámetros.

BACHARELATO

A metodoloxía que empregaremos neste nivel seguirá os seguintes pasos:

- Avaliación inicial, na que se detectará o nivel dos alumnos.
- Explicación por parte do profesor dos conceptos teóricos de cada tema.
- Estudio e memorización dos conceptos teóricos traballados na clase.
- Resolucións na clase dos exercicios propostos, poderán preguntar e resolver

tódalas dúbidas que podan xurdirilles.

- Resolución na casa dunha serie de exercicios propostos polo profesor. Serán exercicios cunha dificultade semellante aos feitos na clase, serviralles para afianzar os contidos teóricos e para aplicar estes coñecementos en propostas máis persoais.

ACREDITACIÓN DE COÑECIMENTOS EN MATERIAS DE 2º BACHARELATO

O Decreto 86/2015 que establece o currículo da ESO e o bacharelato en Galicia establece no seu artigo 36 que para as materias de 2º de bacharelato cuxa superación está condicionada á de materias de 1º curso, o alumnado poderá matricularse sempre que o profesorado que imparta a materia de 2º considere que o alumno acredite as condicións necesarias para seguila con aproveitamento. Para poder acollerse ao procedemento de acreditación o alumno deberá realizar unha solicitude expresa, presentada por escrito ante a dirección do centro, dentro do prazo de matrícula. Antes do inicio das actividades lectivas o alumno realizará unha proba específica con este fin. Esta proba versará sobre os contidos de 1º de bacharelato e a súa formulación basearase nos estándares de aprendizaxe avaliábeis explicitados a continuación, dada a imposibilidade de avaliar todos os estándares da materia nunha proba.

DEBUXO TÉCNICO

DT1.B1.14.2. Resolve triángulos coa axuda de regra e compás, aplicando as propiedades das súas liñas e os puntos notables, e os principios xeométricos elementais, e xustifica o procedemento utilizado.

DT1.B1.19.1. Deseña, modifica ou reproduce cuadriláteros e polígonos analizando as relacións métricas esenciais e resolvendo o seu trazado por triangulación, radiación, itinerario ou relacións de semellanza.

DT1.B1.24.3. Aplica os coñecementos de tanxencias á construción de óvalos, ovoides e espirais, e relaciona a súa forma coas principais aplicacións no deseño arquitectónico e industrial.

DT1.B1.24.4. Deseña a partir dun bosquejo previo ou reproduce á escala conveniente figuras planas que conteñan enlaces entre liñas rectas e arcos de circunferencia, indicando graficamente a construción auxiliar utilizada.

DT1.B2.1.1. Identifica o sistema de representación empregado a partir da análise de debuxos técnicos, ilustracións ou fotografías de obxectos ou espazos, e determina as características diferenciais e os elementos principais do sistema.

DT1.B2.13.1. Comprende o funcionamento do sistema diédrico, relacionando os seus elementos, convencionalismos e notacións coas proxeccións necesarias para representar inequivocamente a posición de puntos, rectas e planos, e resolve problemas de pertenza, intersección e verdadeira magnitude.

DT1.B2.15.1. Deseña ou reproduce formas tridimensionais sinxelas, debuxando a man alzada as súas vistas principais no sistema de proxección ortogonal establecido pola norma de aplicación, dispoño as proxeccións suficientes para a súa definición e identificando os seus elementos de xeito inequívoco.

DT1.B2.17.1. Visualiza no espazo perspectivo formas tridimensionais sinxelas definidas suficientemente polas súas vistas principais, debuxando a man alzada axonometrías convencionais (isometrías e cabaleiras).

DT1.B2.19.2. Realiza perspectivas isométricas de corpos definidos polas súas vistas principais, coa axuda de utensilios de debuxo sobre tableiro, representando as circunferencias situadas en caras paralelas aos planos coordenados como óvalos en lugar de elipses, simplificando o seu trazado.

DT1.B2.19.3. Realiza perspectivas cabaleiras ou planimétricas (militares) de corpos ou espazos con circunferencias situadas en caras paralelas a un só dos planos coordenados, dispoño a súa orientación para simplificar o seu trazado.

DT1.B2.24.2. Debuxa coa axuda de utensilios de debuxo perspectivas cónicas centrais de corpos ou espazos con circunferencias situadas en caras paralelas a un só dos planos coordenados, dispoño a súa orientación para simplificar o seu trazado.

DT1.B3.2.1. Obtén as dimensións relevantes de corpos ou espazos representados utilizando escalas normalizadas.

DT1.B3.2.3. Cota pezas industriais sinxelas identificando as cotas necesarias para a súa correcta definición dimensional e dispóndoas de acordo coa norma.

DEBUXO ARTÍSTICO

DA1.B1.2.1. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráficas, adecuándoos ao obxectivo plástico desexado.

DA1.B2.1.1. Utiliza a liña na descrición gráfica de obxectos expresando volume, movemento, espazo e sensacións subxectivas.

DA1.B2.1.2. Representa formas naturais e artificiais, de maneira analítica ou expresiva, atendendo á comprensión da súa estrutura interna.

DA1.B2.2.2. Describe graficamente as formas atendendo ás súas proporcións, relacionándoas con formas xeométricas simples.

DA1.B3.1.1. Selecciona os elementos gráficos esenciais para a representación da realidade observada segundo a función que se persiga (analítica ou subxectiva) e o seu grao de iconicidade.

DA1.B3.2.1. Relaciona e representa as formas no plano atendendo ás leis visuais asociativas, ás organizacións compositivas, ao equilibrio e ás direccións visuais en composicións cunha finalidade expresiva, analítica ou descritiva.

DA1.B4.1.1. Representa o volume, o espazo e a textura aplicando técnicas gráfico-plásticas mediante valores lumínicos.

DA1.B4.3.1. Observa e utiliza a textura visual con procedementos gráfico-plásticos, con fins expresivos e configuradores, en obras propias e alleas.

DA1.B5.1.1. Aplica a cor seguindo as dimensións desta (valor-luminosidade, saturación-intensidade e croma-ton) na representación de composicións e formas naturais e artificiais.

DA1.B5.1.5. Representa os matices cromáticos, a partir de observación do natural, mediante a mestura de cores primarias.

CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN

Comprobarase si o alumno acadou os obxectivos propostos para cada bloque a partires de:

- Traballos prácticos que se recollerán periodicamente para a súa valoración.

Aquí se inclúen tanto os exercicios feitos en clase como todo aquel traballo obrigatorio que teñan que facer fora de ela.

- Probas escritas ou orais que permitan saber o grado de aprendizaxe da parte teórica da materia. Estas probas complementarán a nota da avaliación.
- Observación directa do alumno: traballo diario, apuntes recollidos na clase, etc.

CRITERIOS SOBRE A CUALIFICACIÓN

Dado o carácter fundamentalmente práctico da materia valorarase moito a o traballo diario dos alumnos (tendo en conta a evolución que experimenta desde o seu nivel inicial) e a súa actitude na aula.

En todos os niveis a superación dunha avaliación non supón que lle quedan aprobadas as anteriores, para cada nivel se especificará o xeito de recuperar as avaliacións suspensas.

Aplicarase a avaliación continua a:

1. **Traballos prácticos** que se realizarán preferentemente no bloc de debuxo, caderno de artista, portofolio da materia ou traballo de investigación, se recollerán periodicamente para a súa valoración.

Na ESO os traballos se realizarán obrigatoriamente na aula e valoraranse de 0 a 10. Unha vez avaliados, poderán levalos a casa para seren vistos polos seus pais. Avaliarase unicamente os traballos feitos na clase, a recollida de material, estudo e busca de información a farán fora da aula. No caso de non poder terminar un traballo por ausencia xustificada ou por necesitar máis tempo para rematalo (pola minuciosidade do mesmo, por traballar a un ritmo mais lento cos demais compañeiros...), será o profesor quen autorice a levar ese traballo para traelo rematado. En ningún caso se admitirá a recollida de traballos feitos na casa si o alumno non aproveita o tempo que ten na clase para a súa realización.

En bacharelato terán que facer tamén traballos prácticos na casa.

2. **Proba oral ou escrita.** Pode ser en exame ou a exposición dun traballo (tanto

individual como en grupo). En cada avaliación farase, como mínimo, unha proba oral ou escrita que permitan coñecer o grao de comprensión dos contidos teóricos así como o grao de expresión e síntese. Se valorarán de 0 a 10.

- 3. Observación directa do alumno** para comprobar: traballo diario, apuntes recollidos na clase, fichas de autoavaliación, interese por traer o material que se lle solicita, etc. Se valorará segundo unha rúbrica elaborada para tal fin.

Correspondencia numérica para os diferentes instrumentos de avaliación

Excelente (9,10) É aquel nivel no que o alumno mostra un gran interese e curiosidade pola materia, consulta diversas fontes, relaciona a información que obtén cos coñecementos que posúe que a amplía e logo aplica a composicións coas que transmite emocións básicas, experimenta e emprega diferentes técnicas e procedementos gráfico-plásticos, realiza os traballos con creatividade e orixinalidade e os presenta con limpeza e corrección dentro dos prazos fixados.

Avanzado (7,8) É aquel nivel no que o alumno mostra interese pola materia, que busca información en varias fontes, selecciona e organiza a información que aparece na unidade, recoñece os elementos configurativos e os recursos gráficos en diferentes composicións, emprega con corrección distintas técnicas e procedementos gráfico-plásticos, realiza os traballos con corrección e os presenta sempre dentro dos prazos fixados.

Adquirido (Grao mínimo de consecución para superar a materia) (5) É aquel nivel no que o alumno acada, comprende e asimila os contidos mínimos esixidos para superar a materia en cada unha das unidades, aínda que as que as veces necesite axuda para avanzar no traballo. Estes alumnos non experimentan coas técnicas e procedementos gráfico-plásticos senón que os empregan de xeito pouco creativo, acaban todos os traballos pero non os rematan con moita limpeza e corrección e as veces non o fan nos prazos fixados.

En vías de adquisición (≤ 4) É aquel nivel no que o alumno non acada os mínimos esixidos para superar a materia, por non ter interese no estudo, por non aproveitar o tempo nas clases, por non presentar todos os traballos obrigatorios, por ter mal

comportamento ou por non aportar o material necesario para traballar.

ESO

A nota final da avaliación sairá da media de tódalas notas que teña en cada trimestre. Valorarase cun:

70% os traballos feitos na clase nos que se terá en conta: capacidade expresiva, dominio dos procedementos e técnicas, coidado na realización da obra: composición, limpeza, equilibrio...

Aqueles alumnos que non podan asistir a clase por motivo xustificoado terán que entregar, para a súa valoración, os exercicios feitos na casa, si o profesor ten sospeitas de que non foron realizados por eles, total ou parcialmente poderá facerlle unha proba que permita despexar as dúbidas.

20% exames teóricos que poden ser: probas escritas, presentacións orais, análise e exposición dos traballos feitos, etc.

10% observación directa do alumno: se valorará si trae os materiais necesarios para traballar, si non molesta aos compañeiros nin interrompe o desenrolo das clases, si ten interese pola busca de información, se toma nota dos conceptos importantes, se ten interese na busca de resultados orixinais e interesantes, polo método de traballo, pola responsabilidade e coidado do propio material e do da aula, respecto e valoración do traballo dos compañeiros e de calquera outra manifestación artística do seu contorno ou de culturas alleas, así como o respecto polas datas de entrega dos traballos.

BACHARELATO

- **DEBUXO ARTÍSTICO I E II:** A nota final da avaliación sairá da suma de tódalas notas que teña. Valorarase cun:

40% exames teórico-prácticos da materia mediranse a través de controis escritos, traballos de investigación ou comentarios razoados de obras propias ou alleas.

60% traballos prácticos gráfico-plásticos feitos en clase e na casa. Na súa avaliación se terán en conta aspectos como: niveis de percepción da forma, niveis conceptuais de expresión, técnicas e creatividade.

- **DEBUXO TÉCNICO I E II:** Serán obxecto de avaliación os seguintes aspectos:

60% exames teórico-prácticos. Haberá como mínimo un exame por avaliación, que non implicará a eliminación da materia dado o carácter progresivo da mesma.

40 % traballos periódicos de carácter práctico que se realizarán na aula ou fora dela.

PROMOCIÓN DO ALUMNADO

ESO

Os alumnos promocionarán sempre que acaden a cualificación de 5 puntos como mínimo de nota en cada avaliación.

Si teñen algunha avaliación suspensa, o profesor valorará a maneira de poder recuperala. Poderá fixar: un exame de recuperación, unha serie de exercicios que terán que presentar na data fixada e que recollan os aspectos máis importantes da materia vista para que os fagan na casa, ou o acabado dalgúns dos exercicios que deixara sen rematar nesa avaliación. Tamén pode dar por recuperada unha avaliación si na seguinte séguense a traballar aqueles conceptos ou técnicas non asimiladas anteriormente e consegue acadar os mínimos esixidos.

Como medida extraordinaria, valoraranse os casos que, con un mínimo de 4 puntos na nota, demostraran durante o curso o seu interese na materia e no traballo continuado durante o desenvolvemento das clases.

BACHARELATO

- **DEBUXO ARTÍSTICO I e II:** Os alumnos promocionarán sempre que acaden a cualificación de 5 puntos como mínimo na nota da avaliación ordinaria ou extraordinaria de xuño.

O carácter progresivo da materia, permitirá a recuperación da parte práctica dunha avaliación si nas sucesivas avaliacións mostra unha notable mellora tanto nos aspectos técnicos como de creatividade e expresión e consegue ao final de curso acadar os mínimos esixidos. Para acadar esta mellora o profesor poderá solicitarlle o acabado daqueles exercicios que deixara sen rematar nesa avaliación, a entrega dalgúns

exercicios de reforzo que terá que facer na casa e comprobar que o alumno se esforza e mostra interese por mellorar. Si o profesor ten sospeitas de que os exercicios presentados non foron realizados polo alumno, determinará unha serie de probas que o alumno terá que realizar de xeito presencial para aclarar as dúbidas.

A recuperación dos conceptos teóricos farase mediante probas escritas ou traballos de investigación.

- **DEBUXO TÉCNICO I e II:** Os alumnos promocionarán sempre que acaden a cualificación de 5 puntos como mínimo na nota da avaliación ordinaria ou extraordinaria. A nota de cada trimestre sairá da suma entre as dúas obtidas polos exercicios de entrega obrigatoria e dos exames feitos no trimestre. Valorarase cun 60% a nota dos exames, o 40 % as notas dos traballos obrigatorios. Para poder facer media entre estes dous bloques terán que acadar como mínimo un 3 en cada un deles.

No caso de non superar unha avaliación terán a posibilidade de presentarse a un exame de recuperación da materia. A nota final da recuperación non corresponderá únicamente á nota obtida no exame si non a media desta nota coa dos exercicios, a cal poderá mellorar tamén coa realización ou corrección dos mesmos.

AVALIACIÓN INICIAL

Nos primeiros días de curso, en todos os niveis, realizarase unha serie de exercicios e probas (orais, escritas e gráfico-plásticas) que axuden a determinar o nivel inicial dos alumnos, esta valoración irá encamiñada a adaptación dos contidos ao nivel real da clase para poder facer unha aprendizaxe progresiva e adaptada as particularidades dos alumnos.

Serán obxecto de avaliación os seguintes aspectos:

1. Os contidos conceptuais.
2. As prácticas gráfico-plásticas, que servirán para medir:
  - Niveis de percepción da forma.
  - Niveis conceptuais de expresión.

- Técnicas.
- Creatividade.

ORGANIZACIÓN DAS ACTIVIDADES DE SEGUIMIENTO, RECUPERACIÓN E AVALIACIÓN DAS MATERIAS PENDENTES

A avaliación dos alumnos que non alcanzaron os contidos mínimos nas convocatorias extraordinarias de xuño farase seguindo os seguintes procedementos:

1. Realización de traballos relacionados cos conceptos traballados no curso.
2. Exames que recollan os contidos mínimos do curso.

Ao longo do curso convocaranse unha reunión por trimestre co fin de facilitarlles toda a información sobre os traballos que teñen que realizar, facer un seguimento dos proxectos ou para preparar o exame si o houbera. Nestas reunións se lles entregarán unhas follas cos exercicios que deben presentar resoltos, tamén se lles indicarán aos alumnos que non cursan plástica neste curso as horas (preferentemente recreos) nos que, previa cita, poden quedar co profesor encargado dos pendentes para explicarlles os contidos mínimos e para aclarar dúbidas. Os alumnos que teñen a materia pendente e cursan plástica neste curso poden aclarar dúbidas co seu profesor.

Os contidos mínimos e os criterios de avaliación son os mesmos que se especifican para o nivel á que se presenta.

Para facilitar a recuperación da materia poden consultar na aula virtual do centro o apartado de pendentes, onde poden acceder a toda a información que se lles da dende o departamento de EPVA, exercicios, prazos de entrega dos mesmos, datas de exames, reunións, ademais de resolver posibles dúbidas consultando os temarios e exemplos que se lles facilita.

ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

A atención á diversidade, como queda recollido no decreto 229/2011 levarase a cabo adaptando a metodoloxía e os recursos pedagóxicos ás características dos alumnos. Se é preciso reforzaranse as clases con exercicios e explicacións personalizadas. Esta atención cobra especial relevancia nalgúns temas debido a súa complexidade, e isto debe estar presente na nosa actividade como docentes para sacar o mellor aproveitamento de todos os contidos vistos.

No desenrolo de cada unidade didáctica, sempre temos en conta que non todos os alumnos asimilan ao mesmo tempo os contidos tratados, nin teñen as mesmas habilidades. Algúns contidos poden presentar maior nivel de dificultade para algúns alumnos sobre todo si esixen un bo nivel de visión espacial, que non todos os alumnos teñen igualmente desenrolado, ou dificultades de execución técnica para aqueles alumnos con pouca habilidade manual.

A programación debe prestar tamén, oportunidades de recuperar os estándares non adquiridos no seu momento (aínda que isto supoña tamén para o alumno un traballo extra). As diferenzas que existen entre unhas unidades didácticas e outra ou entre unhas técnicas e outras, permite que cada alumno afonde nun campo no que ten mellores habilidades. Na medida do posible terase en conta o punto de partida de cada alumno, as súas dificultades e súas capacidades, para facer una adaptación nos exercicios que lles permita desenrolar todo o seu potencial creativo e que lles rete a conseguir novas metas.

As actividades de reforzo están especialmente contempladas para aqueles alumnos con dificultades, que precisen repasar e traballar conceptos, aplicar técnicas e afianzar destrezas.

No caso de alumnos con dificultades especiais, seguirase o criterio e os consellos dados polas responsables do Departamento de Orientación do centro, quen nos suxerirán exercicios e metodoloxías axeitadas e adaptadas ao seu nivel e capacidades.

ELEMENTOS TRANSVERSAIS

Os elementos transversais transmítense dun xeito continuado nas actitudes dos profesores, e nos valores que se traballan cos alumnos na actividade diaria. Dende a nosa materia darémoslle moita importancia a que adquiran valores como o respecto, tanto aos profesores coma aos compañeiros, que teñan coidado cos materiais comúns, que se mostren tolerantes e que aprendan que o esforzo é o único camiño para alcanzar as metas que se propoñan. A adquisición destes valores, non só fará deles mellores alumnos senón, o que é máis importante, mellores persoas.

Durante este curso 2021/22 programamos as seguintes actividades específicas para traballar os elementos transversais:

Na ESO, sobre todo en 1º e 3º, traballaremos a sinalética en carteis aplicados a campañas de educación vial e prevención de riscos. No ámbito da educación e da seguridade vial, se promoverán accións para a mellora da convivencia e a prevención dos accidentes de tráfico, a fin de que os alumnos coñezan seus dereitos e deberes como usuarios das vías, en calidade de peóns, viaxeiros e condutores de bicicletas ou vehículos a motor, respeten as normas e as sinais, e se favoreza a convivencia, tolerancia, prudencia, autocontrol, o diálogo e a empatía con actuacións axeitadas tendentes a evitar os accidentes de tráfico e as súas secuelas.

En todos os cursos pero sobre todo en 4º da ESO traballaremos, a través da publicidade, o desenrolo da igualdade efectiva entre homes e mulleres, a prevención da violencia de xénero ou contra persoas con discapacidade, e os valores inherentes ao principio de igualdade de trato e non discriminación por calquera condición ou circunstancia persoal ou social. Nestes cursos plantexaremos algún traballo con imaxes gráfico-plásticas creadas a partir de fotografías recollidas nos periódicos sobre a inmigración, a violencia que orixina a discriminación... reflexionando sobre os movementos de persoas no mundo, os guetos, a integración e as consecuencias.

Todos os alumnos utilizarán diferentes materiais de reciclaxe para os seus traballos. Axudarémoslles a que reparen na cantidade de lixo que xeramos e na posibilidade de reutilizalo como material artístico.

Aproveitando este traballo de creación de campañas publicitarias propiciaremos

que o alumnado participe en actividades que lle permitan afianzar o espírito emprendedor e a iniciativa empresarial a partires de aptitudes como a creatividade, autonomía, iniciativa, traballo en equipo, confianza en un mesmo e sentido crítico.

ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES

Durante este curso 2021/22 o departamento de Artes Plásticas ten previsto levar a cabo as seguintes actividades extraescolares:

- Participar en actividades conxuntas con outros departamentos.
- Exposicións de traballos dos alumnos no centro.

Si as restriccións o permiten:

- Visitas a algunhas das exposicións que se leven a cabo nos museos e salas de exposicións da cidade e que poidan ser de interese para eles.

MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN E PROCESOS DE MELLORA

Na reunión de departamento semanal se fará un seguimento da programación, as adaptacións ou posibles cambios que vaian xurdindo quedarán recollidas nunhas táboas elaboradas para tal fin e, se os consideramos necesarios, se terán en conta e reflectiranse na modificación e adaptación da programación do vindeiro curso. Esta avaliación posibilita:

- Avaliar os coñecementos previos.
- Avaliar o proceso de aprendizaxe e os resultados de xeito directo a través dos materiais do alumno.
- Valorar o traballo que fai o alumno na aula e na súa casa.
- Si as probas contemplan diferentes tipos de dificultade.
- Si o sistema de corrección facilita á identificación inmediata dos erros.
- Si se programan actividades para ampliar e reforzar.

- Si o alumnado e a familia coñecen os criterios de avaliación e cualificación.
- Si a programación e a práctica docente se avalían periodicamente.
- Si a avaliación é continua.

Para a avaliar a programación teremos en conta os seguintes apartados:

1.- En relación cos **obxectivos**, contidos e criterios de avaliación:

- Os obxectivos xerais da área fan referencia aos obxectivos xerais da etapa.
- Están contextualizados en relación co nivel de desenvolvemento e de competencia do alumnado.
- Os contidos están organizados por bloques temáticos.
- As unidades de traballo se desenvolven en espazo de tempo suficiente.
- A secuenciación de contidos facilita o repaso e asimilación.
- Nos criterios de avaliación se establece uns mínimos de suficiencia.
- As actividades desenvolven suficientemente os diferentes tipos de contidos.
- As actividades favorecen o desenvolvemento de distintos tipos de aprendizaxe.
- As actividades favorecen o desenvolvemento da creatividade.

2.- En relación ca **metodoloxía**:

- O profesorado sempre fai unha introdución ao tema.
- O profesorado orienta individualmente o traballo dos alumnos.
- Na aula utilízanse diferentes materiais de apoio.
- Na aula utilízanse materiais de elaboración propia.
- Parte das actividades se realizan en grupo.
- Aténdese á diversidade dentro do grupo.
- Dependendo do tipo de actividade empregamos unha ou outra aula segundo as necesidades de espazo e equipamento.
- Se empregan unidades temporais amplas e flexibles.
- Se armoniza o traballo de aula e o de casa.
- A actuación docente na aula guíase por un enfoque globalizador e interdisciplinar.

INFORMACIÓN AO ALUMNADO

A xefa do departamento, disporá de unha hora semanal, indicada no seu horario, para a atención do alumnado, calquera alumno que desexe resolver dúbidas sobre a materia ou outras cuestións relacionadas con ela, poderá acudir á aula de debuxo a dita hora.

Os primeiros días de clase, con cada un dos grupos, os profesores informaranlles dos contidos, prazos, procedementos, procedementos empregados para a cualificación, recuperación da materia, etc.

Aos alumnos pendentes se lles entregará na primeira reunión, unha copia por escrito, que deberá ser asinada polos seus pais, na que se lles informa de todo o referente a recuperación da materia. Tamén contarán con toda a información necesaria na páxina virtual do centro no apartado de pendentes.

En Santiago de Compostela a 17 de setembro de 2021

Xefa do departamento

Amabel Míguez de la Sierra

Jesús Fandiño Gracia